

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/1917. számú

törvényjavaslat

**a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi
tárgyú törvények módosításáról**

**Előadó: Dr. Petrétei József
igazságügyi és
rendészeti miniszter**

Budapest, 2007. január

2007. évi ... törvény**a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról****1. §**

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) 46. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén az (1) bekezdés nem alkalmazható.”

2. §

(1) A Btk. 61. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kiutasítás végleges hatályú, vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az utasítható ki, akit legalább tíz évi szabadságvesztésre ítélnék állam vagy emberiség elleni bűncselekmény (X. és XI. fejezet), emberrablás (175/A. §), emberkereskedelem (175/B. §), terrorcselekmény (261. §), nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (262. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel [263. § (2) bek.], visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel [263/A. § (2) bek.], visszaélés kábítószerrel (282-282/B. §), illetve bűncselekménynek bünszervezetben (137. § 8. pont) történő elkövetése miatt, és – figyelemmel az elkövetés jellegére, az elkövető kapcsolataira – az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. A külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki.”

(2) A Btk. 61. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a Magyar Köztársaság területén letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezővel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő.”

3. §

A Btk. 77. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[El kell kobozni azt a dolgot,]

„*d)* amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak.”

4. §

A Btk. 137. §-ának 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„12. nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek a sajtó, egyéb tömegtájékoztatási eszköz, sokszorosítás, illetőleg elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján történő elkövetését is érteni kell,”

5. §

(1) A Btk. 138/A. §-ának bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„E törvény alkalmazásában az érték, a kár, a vagyoni hátrány, valamint az adóbevétel, illetőleg a vámbevétel csökkenése”

(2) A Btk. 138/A. §-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában az érték, a kár, a vagyoni hátrány, a mérték összege, illetőleg az adóbevétel csökkenésének összege]

„a) kisebb, ha húszezer forintot meghalad, de kétszázezer forintot nem halad meg,”

6. §

A Btk. 160/A. §-ának (3) bekezdése a következő b) ponttal egészül ki, és a jelenlegi b)-d) pontok jelölése c)-e) pontokra módosul:

[Az (1)-(2) bekezdés alkalmazásában nemzetközi szerződés által tiltott fegyvernek kell tekinteni]

„b) az 1975. évi 11. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezmény 1. cikkében meghatározott bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyvert,”

7. §

A Btk. a következő 202/A. §-sal egészül ki:

„202/A. § (1) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel ellenszolgáltatás fejében közöszl vagy fajtalanankodik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt üzletszerű kéjelgésre felhív, az (1) bekezdés szerint büntetendő.”

8. §

A Btk. 204. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Tiltott pornográf felvétellel visszaélés

204. § (1) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt megszerez, tart, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetőleg ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki pornográf jellegű műsorban tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket szerepeltet.

(5) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (3)-(4) bekezdésben írt bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Nem büntethető, aki tizennegyedik életévét meghaladott, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről annak beleegyezésével, saját használatra készít vagy tart pornográf felvételt. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a tizennegyedik életévét meghaladott, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személy az elkövető hozzátartozója, vagy az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll.

(7) E § alkalmazásában

a) felvétel: a videó-, film-, vagy fényképfelvétel, illetőleg más módon előállított képfelvétel,

b) pornográf felvétel: a nemiséget súlyosan szeméremszéttő nyíltsággal kifejező, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló ábrázolás,

c) pornográf jellegű műsor: a nemiséget súlyosan szeméremszéttő nyíltsággal ábrázoló, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvés.”

9. §

(1) A Btk. 261. §-ának (4)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott büntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja,

ahhoz anyagi eszközöket szolgáltat vagy gyűjt, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a (4) bekezdésben meghatározott cselekményeket az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott büntettnek terrorista csoportban történő elkövetése érdekében valósítja meg, illetőleg a terrorista csoport tevékenységét egyéb módon támogatja, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) A (4) vagy az (5) bekezdésben meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető, aki a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.”

(2) A Btk. 261. §-a (9) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E § alkalmazásában]

„a) személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény az emberölés [166. § (1) és (2) bek.], a testi sértés [170. § (1)-(5) bek.], a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [171. § (3) bek.], a személyi szabadság megsértése (175. §), az emberrablás (175/A. §), a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [184. § (1) és (2) bek.], a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése [185. § (1) és (2) bek.], a hivatalos személy elleni erőszak (229. §), a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (230. §), a hivatalos személy támogatója elleni erőszak (231. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (232. §), a közveszélyokozás [259. § (1)-(3) bek.], a közérdekű üzem működésének megzavarása [260. § (1) és (2) bek.], a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (262. §), a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (263. §), a lőfegyverrel vagy löszerezrel visszaélés [263/A. § (1)-(3) bek.], a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés [263/B. § (1)-(3) bek.], a radioaktív anyaggal visszaélés [264. § (1)-(3) bek.], a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [264/C. § (1)-(3) bek.], a számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény (300/C. §), a rablás (321. §) és a rongálás (324. §),”

10. §

(1) A Btk. 261/A. §-ának (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[Aki a Magyar Köztársaság nemzetközi jogi kötelezettsége alapján kihirdetett, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 60. cikke alapján elfogadott rendeletekben, illetve e rendeletek felhatalmazása alapján elfogadott rendeletekben vagy határozatokban, valamint az Európai Uniót létrehozó szerződés 15. cikke alapján elfogadott tanácsi közös álláspontokban elrendelt]

„c) behozatali vagy kiviteli tilalmat”

[megszegi, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.]

(2) A Btk. 261/A. §-ának (6) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[E § alkalmazásában – ha a nemzetközi jogi kötelezettség alapján a kötelezettséget, illetve tilalmat kihirdető jogszabály eltérően nem rendelkezik –]

„c) az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott tilalmon az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet II. mellékletében meghatározott árukra vonatkozó behozatali vagy kiviteli tilalmat”

[kell érteni.]

11. §

A Btk. 263. §-ának (2)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntetést követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntetést miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

12. §

A Btk. 263/A. §-ának (2)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Aki lőfegyvert vagy lőszert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntetést követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki

a) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiségű lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,

b) vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiségű lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,

c) az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszer bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

13. §

A Btk. 263/B. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

*„Visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással,
illetőleg kettős felhasználású termékkel*

263/B. § (1) Aki

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve haditechnikai terméket előállít, vagy haditechnikai szolgáltatást nyújt,

b) olyan haditechnikai terméket, amelynek forgalmát jogszabály tiltja, előállít, megszerez, felhasznál, tart vagy átad, illetve az ország területére behoz, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja,

c) engedély vagy Nemzetközi Importigazolás, vagy ezeket helyettesítő okmányok nélkül, illetve az engedély vagy a Nemzetközi Importigazolás kereteit túllépve haditechnikai terméket vagy kettős felhasználású terméket külkereskedelmi forgalomba hoz, ideértve annak az Európai Közösség vámterületén belüli átadását, illetőleg külföldre haditechnikai szolgáltatást nyújt,

büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki

a) vegyi, biológiai vagy nukleáris fegyver vagy más nukleáris robbanóanyag, valamint ezeket célba juttatni képes rakétatechnikai eszköz kifejlesztésével, gyártásával, kereskedelmével, karbantartásával, észlelésével, azonosításával vagy elterjesztésével kapcsolatban műszaki segítséget nyújt, valamint

b) az a) pontban foglaltaktól eltérő, más katonai felhasználással kapcsolatban nyújt műszaki segítséget olyan országra vonatkozóan, amely a nemzetközi

kötelezettségvállalás alapján a Magyar Köztársaságra nézve kötelező fegyver kiviteli korlátozás alá tartozik.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában

a) az Európai Közösség vámterületén a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 3. cikkében meghatározott területet,

b) kettős felhasználású terméken a kettős felhasználású termékek és technológia kivételére vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2000. június 22-i 1334/2000/EK tanácsi rendelet 2. cikk a) pontjában meghatározott terméket

kell érteni.”

14. §

A Btk. 264. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Aki radioaktív anyaggal való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

15. §

A Btk. 264/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Aki nukleáris létesítmény üzemeltetésével való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

16. §

(1) A Btk. 289. §-ának (3)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Aki a felszámolás elrendelését követően a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben előírt beszámoló-készítési, könyvvezetési vagy egyéb tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a felszámolási eljárás eredményes lefolytatását részben vagy egészben megghiúsítja, vétséget követ

el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény

a) az adott üzleti évet érintően a számvitelről szóló törvény szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy

b) az adott üzleti évet érintően a vagyoni helyzet áttekintését, illetőleg ellenőrzését megghiúsítja.

(5) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (4) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekményt pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár körében követik el.”

(2) A Btk. 289. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott cselekményt gondatlanságból követik el.”

17. §

A Btk. a következő alcímmel és 289/A. §-sal egészül ki:

„Könyvvizsgálói kötelességzegés

289/A. § A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó könyvvizsgáló, aki a számvitelről szóló törvény szerinti könyvvizsgálói tevékenység keretében vizsgált gazdálkodó szervezetről könyvvizsgálói jelentésében, a szakmai szabályok megszegésével valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon történő állításával a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megtévesztésre alkalmas jelentést ad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

18. §

A Btk. 290. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Csődbűncselekmény

290. § (1) Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén

- a) a tartozása fedezetéül szolgáló vagyon elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,
- b) színlelt ügylet kötésével, vagy kétes követelés elismerésével,
- c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon veszteséges üzletbe kezdéssel, illetve annak továbbfolytatásával, vagy
- d) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon

vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben írt magatartások valamelyikével idézi elő, és ezzel hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelensége esetén hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését az (1) bekezdésben írt magatartások valamelyikével részben vagy egészben meghiúsítja.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott cselekmény a gazdasági életben súlyos következményekkel jár.

(5) Aki a felszámolás elrendelését követően valamely hitelezőjét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Az (1)-(4) bekezdésben meghatározott cselekmény akkor büntethető, ha a csődeljárást megindították, vagy a felszámolást elrendelték, illetve a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg.”

19. §

A Btk. 291. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Értelmező rendelkezés

291. § (1) A 290. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott bűncselekményt tettesként az követheti el, aki a gazdálkodó szervezet (adós) vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult.

(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.”

20. §

A Btk. 298/A. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése

298/A. § A gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki

a) a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlán adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával,

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével

a gazdálkodó szervezet tagját vagy tagjait megtéveszti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

21. §

A Btk. 298/B. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Saját tőke csorbítása

298/B. § A jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki a társaság saját tőkéjét részben vagy egészben jogtalanul elvonja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

22. §

A Btk. 298/D. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Aki törvényben előírt engedély nélkül]

„b) befektetési szolgáltatási vagy kiegészítő befektetési szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári,”

[tevékenységet végez, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.]

23. §

A Btk. 299. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása

299. § (1) Aki közreműködik abban, hogy

a) a gazdálkodó szervezet a székhelyén (telephelyén, fióktelepén) ne legyen fellelhető, vagy

b) közhitelű nyilvántartásba olyan személy kerüljön a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személyként bejegyzésre, akinek lakóhelye (tartózkodási helye) ismeretlen, vagy ismeretlennek minősül, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki közhitelű nyilvántartásba bejegyzendő, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adat, jog vagy tény bejelentését, illetve ilyen adat, jog vagy tény változásának bejelentését elmulasztja, ha a bejelentési kötelezettségét jogszabály írja elő, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

24. §

(1) A Btk. 300/F. §-a (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A 298/A. §, a 299/A. § és a 299/B. § alkalmazásában pénzügyi eszköz:”

[a befektetési eszköz, az egyéb tőzsdéi termék és bármilyen más eszköz, amelynek a forgalmazását az Európai Unió valamely tagállama szabályozott piacon engedélyezték, vagy amelyre vonatkozóan az ilyen piacon történő forgalmazásra engedélyezés iránti kérelmet nyújtottak be,]

(2) A Btk. 300/F. §-a (2) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A 298/A. §, 298/B. § és a 299/B. § alkalmazásában vezető állású személy:”

[a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja,]

25. §

A Btk. 303. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„303. § (1) Aki más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolog ezen eredetének leplezése céljából

a) a dolgot átalakítja vagy átruházza, gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) a dologon fennálló jogot vagy az e jogban bekövetkezett változásokat, illetve azt a helyet, ahol a dolog található eltitkolja vagy elleplezi,

c) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolgot

a) magának vagy harmadik személynek megszerzi,

b) megőrzi, kezeli, használja vagy felhasználja, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez,

ha a dolog eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából

a) gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,
b) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)-(3) bekezdésben meghatározott pénzmosást

a) üzletszerűen,
b) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre,
c) pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,
d) hivatalos személyként,
e) ügyvédként

követik el.

(5) Aki az (1)-(4) bekezdésben meghatározott pénzmosás elkövetésében megállapodik, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Nem büntethető az (1)-(5) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, vagy illet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.”

26. §

(1) A Btk. 303/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki a más által elkövetett szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó

a) dolgot gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,
b) dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

és gondatlanságból nem tud a dolog ezen eredetéről, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

(2) A Btk. 303/A. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A büntetés vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt]

„*b)* pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,”

[követik el.]

(3) A Btk. 303/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nem büntethető az (1) és (2) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, vagy ilyet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.”

27. §

A Btk. 303/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„303/B. § (1) Aki a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben említett bejelentési kötelezettségének gondatlanságból nem tesz eleget, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

28. §

A Btk. 303/C. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi rendelkezés az (1) bekezdés számozást kapja:

„(2) A 303. § és a 303/A. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy kiegészítő befektetési szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári, biztosítási, önkéntes kölcsönös biztosító pénztári vagy magán-nyugdíjpénztári tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.”

29. §

A Btk. 310/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„310/A. § (1) Az a munkáltató, aki

- a) munkaszerződés nélkül,
- b) színlelt szerződéssel

alkalmazott munkavállalója részére járó személyi jellegű juttatáshoz kapcsolódó, a kifizetőt terhelő, az államháztartás valamely alrendszerébe kötelezően előírt közteher-fizetési kötelezettség teljesítését elmulasztja, és ezzel az adóbevételt csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel nagyobb mértékben csökken.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel jelentős mértékben csökken.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékben csökken.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő, aki a megállapított adó meg nem fizetése céljából téveszti meg a hatóságot, ha ezzel az adó behajtását jelentősen késlelteti, vagy megakadályozza.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az adótartozását kiegyenlíti.

(7) E § alkalmazásában az adóbevétel csökkenésének meghatározásakor az elvont adók összegét egybe kell számítani.”

30. §

A Btk. 312. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Csempészet

312. § (1) Aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, és ezzel a vámbevételt csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel nagyobb mértékben csökken,
- b) az (1) bekezdés szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel jelentős mértékben csökken,

b) a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékben csökken,

b) a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az okozott vámbevétel csökkenéssel azonos összegű tartozását kiegyenlíti.

(6) Az (1)-(4) bekezdés alkalmazásában

a) biztosíték alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésének – vámjogszabályok által meghatározott formában történő – biztosítását,

b) vámbevétel-csökkenés alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevétel-kiesést

kell érteni.”

31. §

A Btk. 313/C. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A személyi vagyont károsító készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója.”

32. §

A Btk. 315. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E fejezet alkalmazásában gazdasági tevékenység a bevétel elérése érdekében vagy azt eredményező módon saját kockázatra rendszeresen végzett termelő, kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenység.”

33. §

A Btk. 326. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki csempészetből, lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból, vagy orgazdaságból származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, orgazdaságot követ el.”

34. §

(1) A Btk. 329. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E § alkalmazásában szellemi alkotás: az irodalmi, tudományos és művészeti alkotás, a találmány, a növényfajta, a használati minta, a formatervezési minta és a mikroelektronikai félvezető termék topográfiája.”

(2) A Btk. 329/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki másnak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát hasznonszerzés végett, vagy vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

(3) A Btk. 329/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedést hasznonszerzés végett megkerüli, vagy e célból ehhez szükséges eszközt, terméket, berendezést vagy felszerelést

- a) készít, előállít,
- b) átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerülése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő gazdasági, műszaki, szervezési ismeretet másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés kijátszását üzletszerűen követik el.

(4) Nem büntethető az (1) bekezdés a) pontja esetén, aki – mielőtt a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerüléséhez szükséges eszköz, termék, berendezés, felszerelés készítése, illetőleg előállítása a hatóság tudomására jutott volna – tevékenységét a hatóság előtt felfedi, és az elkészített, illetőleg az előállított dolgot a hatóságnak átadja, valamint lehetővé teszi a készítésben, illetőleg előállításban részt vevő más személy kilétének megállapítását.”

(4) A Btk. 329/D. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki a jogosultnak törvény, kihirdetett nemzetközi szerződés vagy európai közösségi rendelet alapján fennálló szabadalmi oltalomból, növényfajta-oltalomból, kiegészítő oltalmi tanúsítványból, védjegyoltalomból, földrajzi árujelző-oltalomból, formatervezési mintaoltalomból, használati mintaoltalomból, illetve

topográfiaoltalomból eredő jogát az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével megsérti, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

35. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. § (1) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) az adócsalás (310. §) esetén az adóbevétel csökkenése,
b) a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (310/A. §) esetén az elvont adók összege együttesen

százezer forintot nem halad meg.

(2) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) a jövedékkel visszaélés (311. §) esetén az adóbevétel csökkenése,
b) a jövedéki orgazdaság (311/A. §) esetén a jövedéki termék értéke

százezer forintot nem halad meg.

(3) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) a jogosulatlan gazdasági előny megszerzését (288. §) százezer forintot meg nem haladó értékű támogatásra, vagy más gazdasági előnyre nézve követik el,
b) a hanyag kezelést (320. §) százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva követik el.”

36. §

A Btké. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § Nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha

a) a rossz minőségű termék forgalomba hozatalát (292-293. §), az áru hamis megjelölését (296. §) százezer forintot meg nem haladó értékre,
b) az árrágítást (301. §) százezer forintot meg nem haladó értékű árura, vagy húszezer forintot meg nem haladó nyereség elérése végett,
c) a csempészetet (312. §) százezer forintot meg nem haladó vámbevétel-csökkenést okozva,
d) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést húszezer forintot meg nem haladó kárt [313/C. § (2) bek. I. ford.] okozva,
e) a lopást (316. §), a sikkasztást (317. §), a jogtalan elsajátítást (325. §) és az orgazdaságot (326. §) húszezer forintot meg nem haladó értékre,
f) a csalást (318. §) és a rongálást (324. §) húszezer forintot meg nem haladó kárt okozva,

g) a hűtlen kezelést (319. §) húszezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva

követik el.”

37. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 16. §-a (1) bekezdésének g) és h) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A megyei bíróság hatáskörébe tartoznak]

„g) visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel [Btk. 263/B. §], a bennfentes kereskedelem (Btk. 299/A. §), a tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §), a piramisjáték szervezése (Btk. 299/C. §), a pénzmosás (Btk. 303. §);

h) a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó közveszélyokozás [Btk. 259. § (2) bek. b) pont] és közérdekű üzem működésének megzavarása [Btk. 260. § (2) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény [Btk. 300/C. § (4) bek. b) és c) pont], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős mértékű bevételcsökkenést okozó adócsalás [Btk. 310. § (3) és (4) bek.], munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás [Btk. 310/A. § (3) és (4) bek.], és visszaélés jövedékkel [Btk. 311. § (3) bek. a) pont és 311. § (4) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékű jövedéki termékre elkövetett jövedéki orgazdaság [Btk. 311/A. § (3) bek. a) pont és 311/A. § (4) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős mértékű vámbevétel-csökkenést okozó csempészet [Btk. 312. § (3) bek. a) pont és Btk. 312. § (4) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés [Btk. 313/C. § (5) bek. a) pont és 313/C. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékre elkövetett lopás [Btk. 316. § (6) bek. a) pont és 316. § (7) bek.] és sikkasztás [Btk. 317. § (6) bek. a) pont és Btk. 317. § (7) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó csalás [Btk. 318. § (6) bek. a) pont és 318. § (7) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés [Btk. 319. § (3) bek. c) és d) pont], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó hanyag kezelés [Btk. 320. § (2) bek.], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre elkövetett rablás [Btk. 321. § (4) bek. a) pont] és kifosztás [Btk. 322. § (3) bek. a) pont], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó rongálás [Btk. 324. § (5) bek. és 324. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékre elkövetett orgazdaság [Btk. 326. § (5) bek. a) pont és 326. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése [Btk. 329/A. § (3) bek.] és iparjogvédelmi jogok megsértése [Btk. 329/D. § (3) bek.];”

38. §

A Be. 17. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §), visszaélés atomenergia alkalmazásával (Btk. 264/B. §) és a gazdasági bűncselekmények (Btk. XVII. Fejezet) miatt – kivéve a számvitel rendjének megsértését (Btk. 289. §), valamint a pénzügyi bűncselekményeket (Btk. XVII. Fejezet III. Cím) – a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, a Fővárosi Bíróság területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. E bíróságok illetékessége e bűncselekmények miatt a megye, illetőleg a főváros területére terjed ki.”

39. §

(1) A Be. 36. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Vám- és Pénzügyőrség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:]

„a) nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel [Btk. 263/B. § (1) bekezdés c) pont], engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység (Btk. 298. §), visszaélés jövedékkel (Btk. 311. §), jövedéki orgazdaság (Btk. 311/A. §), jövedékkel visszaélés elősegítése (Btk. 311/B. §), csempészet (Btk. 312. §),”

(2) A Be. 36. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Vám- és Pénzügyőrség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:]

„c) jogosulatlan gazdasági előny megszerzése (Btk. 288. §), a számvitel rendjének megsértése (Btk. 289. §), könyvvizsgálói köteleességszegés (Btk. 289/A. §), csődbűncselekmény (Btk. 290. §), adócsalás (Btk. 310. §), munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (Btk. 310/A. §), az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése (Btk. 314. §), a csalás, ha adóra, járulékra vagy költségvetési támogatásra követik el (Btk. 318. §), az orgazdaság, ha csempészett nem közösségi árura követik el (Btk. 326. §),”

40. §

A Be. 70/B. §-ának (7) bekezdése a következő harmadik mondattal egészül ki:

„A terhelt, a tanú és az e törvényben meghatározott más személyek érdekében eljáró segítő másolatot kaphat a nyomozás azon iratairól, amelyekről e törvény szerint másolatot kaphat az, akinek érdekében a segítő eljár.”

41. §

A Be. 71. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha a beutazás és a tartózkodás külön törvény szerinti feltételei egyébként nem állnak fenn, az ügyész és a bíróság indítványozhatja az idegenrendészeti hatóságnál, hogy engedélyezze annak a külföldinek és reá tekintettel

hozzátartozójának a beutazását, illetve belföldi tartózkodását, akinek a vallomása olyan bizonyítékot tartalmazhat, amely előreláthatólag másként nem pótolható.”

42. §

A Be. 74/B. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, pártfogó felügyelő, jogi segítő, nyomozó hatóság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben és időtartamban – a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság a büntetőügy iratait megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez.”

43. §

A Be. 82. §-a (5) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A (4) bekezdés alapján tett tanúvallomásban közölt bűncselekmény miatt a nyomozás folytatása [191. § (2) bek.] nem rendelhető el, és a tanúvallomás nem tekinthető a perújítás szempontjából új bizonyítéknak [408. § (1) bek. a) pont].”

44. §

A Be. 126. §-ának (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Ha az 517. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek is fennállnak, az őrizetbe vétel bíróság elé állítás céljából is elrendelhető.”

45. §

(1) A Be. 146. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az előzetes letartóztatás, az ideiglenes kényszergyógykezelés, a lakhelyelhagyási tilalom és a házi őrizet elrendeléséről az úti okmány visszatartása érdekében az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, haladéktalanul értesíti az útlevelhatóságot a külön törvényben meghatározott külföldre utazási tilalom biztosítása érdekében.

(3) A (2) bekezdés szerinti kényszerintézkedések megszüntetéséről az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, haladéktalanul értesíti az útlevelhatóságot az úti okmány visszaadása és a külön törvényben meghatározott külföldre utazási tilalom feloldása érdekében.”

(2) A Be. 146. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit külföldi terhelt esetén is alkalmazni kell, azzal, hogy a (2)-(3) bekezdés szerinti értesítést az idegenrendészeti hatóságnak kell megküldeni.”

46. §

A Be. 147. §-a (4) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A bíróság a határozatban lakhelyelhagyási tilalmat, valamint házi őrizetet is elrendelhet.”

47. §

A Be. 168. §-ának (1) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg a szembesítésről jelentés nem készíthető.”

48. §

A Be. 193. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az (1) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell a nyomozás megszüntetése esetén is.”

49. §

A Be. 196. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„196. § (1) Az, akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint – ha e törvény kivételt nem tesz –, az intézkedéstől, illetve az intézkedés elmulasztásától számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) A nyomozó hatóság vagy az ügyész intézkedésének elmulasztása miatt panasszal akkor lehet élni, ha e törvény az ügyész vagy a nyomozó hatóság részére intézkedés megtételére határidőt állapított meg, azonban ez eredménytelenül eltelt.

(3) Ha a panasz elkésett, emiatt indokolás nélkül nem lehet elutasítani.”

50. §

A Be. a következő 228/A. §-sal egészül ki:

„228/A. § Az ügyész e fejezet szerinti eljárása során tett intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása esetén a 196. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.”

51. §

A Be. 305. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bizonyítás felvétele kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján nem lehetséges (304. §), továbbá, ha a bizonyítás kiegészítése tárgyaláson nem végezhető el, a bíróság intézkedik az eljárási cselekmény elvégzése iránt (268. §).”

52. §

A Be. 392. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a másodfokú ítélet ellen kizárólag a vádlott javára jelentettek be fellebbezést, erről, valamint az ügyben eljáró tanács összetételéről a tanács elnöke azzal értesíti a vádlottat, a védőt, az ügyészt és azt, aki fellebbezett, hogy nyolc napon belül kérheti nyilvános ülés kitzzését. Ha nyilvános ülés kitzzését senki sem kérte, a harmadfokú bíróság az ügyet tanácsülésen intézheti el.”

53. §

A Be. 399. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a másodfokú ítélet meghozatalára

a) a 373. § (1) bekezdésének II-III. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel,

b) a súlyosítási tilalom [354. és 355. §, 405. § (1) és (3) bek., 549. § (4) bek.] megsértésével

került sor.

(3) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett az első fokú bíróság ítéletét is hatályon kívül helyezi, és az első fokú bíróságot utasítja új eljárásra, ha a (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést az első fokú bíróság követte el, és a másodfokú bíróság azt nem észlelte.”

54. §

A Be. 408. §-ának (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

[A bíróság jogerős ítéletével elbírált cselekmény (alapügy) esetén perújításnak van helye, ha]

„f) a köztársasági elnök a terhelttel szemben indult büntetőeljárás kegyelemből történő megszüntetéséről határozott.”

55. §

(1) A Be. 409. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 408. § (1) bekezdésének e) pontja alapján csak abban az esetben lehet perújítást indítványozni, ha a terhelt a tartózkodási helyéről idézhető. Ebben az esetben a perújítás lefolytatása kötelező. Ha a terhelt távollétében csak a másodfokú, illetve csak a harmadfokú bírósági eljárást folytatták le, a perújítást csak a másodfokú, illetve csak a harmadfokú bírósági eljárásra vonatkozóan kell elrendelni. Ha a terhelt a perújítás elrendelése után ismételten ismeretlen helyre távozott, a perújítási eljárást meg kell szüntetni.”

(2) A Be. 409. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A 408. § (1) bekezdésének f) pontja esetén a perújítás lefolytatása kötelező.”

56. §

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha]

„c) a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b), c) pontjában vagy II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor,”

57. §

A Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha]

„a) a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor,”

58. §

(1) A Be. 428. §-a a következő (1) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (1)-(4) bekezdés számozása (2)-(5) bekezdésre módosul:

„(1) A Legfelsőbb Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, illetve, ha a 427. § (1) bekezdése szerinti határozat meghozatala az iratok alapján nem lehetséges.”

(2) A Be. 428. §-ának – előző bekezdés alapján átszámozott – (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b), c), vagy II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor, a Legfelsőbb Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, illetve az iratokat az ügyésznek megküldi.”

59. §

A Be. 470. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Katonai büntetőeljárásnak van helye

a) a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja által elkövetett bármely bűncselekmény,

b) a Határőrség hivatásos és szerződéses, továbbá a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett katonai bűncselekmény, valamint a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény,

c) a szövetséges fegyveres erő tagja által belföldön, valamint e személynek a Magyar Köztársaság határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett, magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekmény esetén.”

60. §

A Be. 474. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A katonai ügyész végzi a nyomozást a szövetséges fegyveres erő (Btk. 137. § 18. pont) tagja által belföldön, valamint az e személynek a Magyar Köztársaság határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett, magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekménye miatt.”

61. §

A Be. 574. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Annak közlése végett, hogy az elítélt az összbüntetési ítélet alapjául szolgáló szabadságvesztés büntetésekből mennyi időt töltött ki, a bíróság megkeresi a büntetés-végrehajtási intézetet, és ha a kapott tájékoztatás alapján indokolt, az alapítéletek szerinti szabadságvesztések végrehajtását félbeszakítja. Az összbüntetési ítéletnek az összbüntetésbe foglalt szabadságvesztések végrehajtásának félbeszakításáról szóló rendelkezése fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.”

62. §

(1) A Be. 580. §-ának (1) bekezdése a következő III. ponttal egészül ki:

[Kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért, a házi őrizetért és az ideiglenes kényszergyógykezelésért, ha]

„III. a bíróság a terhelt bűnösségét jogerős határozatában megállapította, de nem szabott ki szabadságvesztést, közérdekű munkát, pénzbüntetést vagy kiutasítást.”

(2) A Be. 580. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre módosul:

„(2) Ha a bíróság a terhelt bűnösségét jogerős határozatában megállapította, kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért és a házi őrizetért, ha annak tartama meghaladja a jogerősen kiszabott

- a) szabadságvesztés tartamát,
- b) közérdekű munka tartamát,
- c) pénzbüntetés napi tételeinek számát.”

(3) A Be. 580. §-a – előző bekezdés alapján átszámozott – (3) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1)-(2) bekezdés esetén sincs helye kártalanításnak, ha a terhelt”

[a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elől elrejtőzött, megszökött, szökést kísérelt meg,]

63. §

A Be. 598. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A döntéshez szükséges adatokat tartalmazó iratokat, valamint a kegyelmi kérelmet

- a) a vádirat benyújtásáig az ügyész a legfőbb ügyészhez,
- b) a vádirat benyújtása után a bíróság az igazságügyért felelős miniszterhez

felterjeszti. A kegyelmi kérelemnek az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya.”

64. §

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. (Bv.tvr.) 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az eljárást a kijelölt munkahely szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le. Ennek során – a kijelölhető új munkahelyre vonatkozó pártfogó felügyelői jelentés hiányában – elrendeli a pártfogó felügyelői vélemény beszerzését, valamint meghallgatja a pártfogó felügyelőt, szükség esetén a kijelölt és a kijelölendő új munkahely képviselőjét is.”

65. §

A Bv. tvr. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az eljárást a közérdekű munka végrehajtására kijelölt munkahely, ha a kijelölésre még nem került sor, az elítélt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le.”

66. §

(1) A Bv. tvr. 27. §-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A börtönben az elítélt]

„a) rövid tartamú eltávozása kivételesen engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkában kivételesen vehet részt,”

(2) A Bv. tvr. 28. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A fogházban az elítélt]

„a) rövid tartamú eltávozása engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkában részt vehet,”

(3) A Bv. tvr. 28/A. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (5) bekezdés számozása (6) bekezdésre módosul:

„(5) Az eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.”

(4) A Bv. tvr. 29. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre módosul:

„(3) Az eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.”

67. §

A Bv. tvr. a következő 36/B. §-sal egészül ki:

„36/B. § Az elítélt magánál tartható tárgyainak köre a büntetés-végrehajtási intézet rendjére és biztonságára figyelemmel korlátozható.”

68. §

A Bv. tvr. 41/A. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A kimaradás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.”

69. §

(1) A Bv. tvr. 54-56. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„54. § (1) Az I-VI. cím rendelkezéseit a jelen címben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni azokra, akiknek a szabadságvesztést katonai fogdában [Btk. 127. § (1) bek.] kell letölteniük.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának rendje a katonai fogdában a fogház rendjének felel meg.

(3) Az intézetet, amelyben a katonai fogdában végrehajtandó szabadságvesztés büntetést kell végrehajtani, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter jelöli ki. A katonai fogdában végrehajtandó fogházbüntetést a külön jogszabályban [kijelölt intézet](#) – e célra – [elkülönített részén](#) kell végrehajtani.

(4) A szabadságvesztés végrehajtása alatt [a különböző állománycsoportú](#) elítélteket el kell különíteni egymástól. Az elítéltek katonai érdekből is csoportosíthatók.

55. § (1) A katonai fogdában büntetésüket töltő elítéltek szolgálati kötelezettségei és jogai annyiban szünetelnek, illetőleg korlátozottak, amennyiben erről az ítélet vagy jogszabály rendelkezik, illetve amennyiben ezek érvényesülése a büntetés céljával ellentétes.

(2) Az elítéltek a szabadságvesztés végrehajtása alatt előjárói és feljebbvalói joggal nem rendelkeznek, fegyvert nem viselhetnek, és szolgálatot nem láthatnak el.

(3) Az elítéltek a szabadságvesztés végrehajtása alatt rendfokozati és fegyvernemi jelzés nélküli egyenruhát viselnek.

(4) Kapcsolattartásra jogosult személy az elítélt állományilletékes parancsnoka, vagy annak megbízottja is.

56. § E cím alkalmazásában katona: a Btk. 122. §-ának (1) bekezdésében meghatározott az a személy, akinek tényleges állományviszonya a vele szemben kiszabott büntetés vagy intézkedés végrehajtásának megkezdése, illetőleg a végrehajtás alatt fennáll.”

(2) A Bv. tvr. 58. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. § A katonai fogdában biztosítani kell az elítéltek szakmai ismereteinek szinten tartását, illetve fejlesztését, továbbá azt, hogy az elítéltek az alakulatukkal való kapcsolatukat fenntartsák és fejlesszék.”

70. §

A Bv. tvr. 69. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a pénzbüntetést a helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtásának megkezdése előtt megfizetik, a szabadságvesztés nem hajtható végre, ha pedig a szabadságvesztés végrehajtása alatt fizetik meg, a befizetés azonosítását követően az elítéltet nyomban szabadon kell bocsátani.”

71. §

(1) A Bv. tvr. 84/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A beteggel szemben az Eütv.-ben meghatározott okok miatt és az ott meghatározott módokon van helye korlátozó intézkedések alkalmazásának.”

(2) A Bv. tvr. 84/A. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2)-(4) bekezdések számozása (3)-(5) bekezdésre módosul:

„(2) A beteggel szemben a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvényben meghatározott kényszerítő eszközök közül kizárólag korlátozott testi kényszer (megfogás vagy lefogás) alkalmazható, és csak abban az esetben, ha a betegnek az IMEI-ből vagy a felügyelet mellett az intézeten kívüli tartózkodása színhelyéről engedély nélküli távozását másként nem lehet megakadályozni.”

72. §

A Bv. tvr. 102. §-ának (2) bekezdése a következő *b)* ponttal egészül ki:

[A pártfogó felügyelet megszűnik, ha]

„*b)* a próbára bocsátást, a felfüggesztett szabadságvesztést, illetve a feltételes szabadságot a bíróság megszünteti.”

73. §

(1) Bv. tvr. 104. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„104. § (1) A katona pártfogó felügyeletének végrehajtására a 94-96. § rendelkezései nem alkalmazhatók.

(2) A katona pártfogó felügyeletét – ha az állományilletékes parancsnok másképp nem rendelkezik – a szolgálati előjáró által kijelölt hivatásos katona pártfogó, a bíróság, illetőleg az ügyészség határozata alapján hajtja végre.

(3) A pártfogó

a) rendszeres kapcsolattartás útján figyelemmel kíséri a pártfogolt életvitelét, munkáját és magatartását,

b) szolgálati és lakóhelyén ellenőrzi, hogy a pártfogolt betartja-e a magatartási szabályokat, szükség esetén utasítja azok betartására,

c) állományilletékes parancsnoka útján kezdeményezi a magatartási szabályok módosítását, illetőleg a magatartási szabályok megszegése esetén a területileg illetékes ügyészség tájékoztatását.

(4) A pártfogó jogosult közvetlenül vagy az illetékes szervek útján segítséget nyújtani a pártfogoltnak a beilleszkedése során felmerült nehézségek megoldásához.

(5) A pártfogolt köteles:

- a) az előírt magatartási szabályokat megtartani,
- b) a pártfogó utasításait teljesíteni.”

(2) A Bv. tvr. a következő 104/A. §-sal egészül ki:

„104/A. § (1) Ha a feltételes szabadságra bocsátással egy időben az elítélt pártfogó felügyelet alá helyezése szükséges, a bv. intézet a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos előterjesztésben javaslatot tesz az elítélt pártfogó felügyelet alá helyezésére.

(2) A bíróság a javaslatról a feltételes szabadságra bocsátás kérdésében hozott határozatában dönt. Ha az elítélt pártfogó felügyeletét elrendelték, szabadon bocsátása előtt ki kell oktatni a magatartási szabályokra és azok megszegésének következményeire.

(3) Ha a pártfogó felügyelet alá helyezett katona szolgálati viszonya a pártfogó felügyelet tartama alatt szűnik meg, köteles jelentkezni a lakóhelye szerint illetékes pártfogó felügyelőnél.

(4) A szolgálati viszony megszűnéséről az állományilletékes parancsnok haladéktalanul értesíti a pártfogolt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot és rendőrkapitányságot; egyidejűleg közli a megállapított magatartási szabályokat. A továbbiakban a pártfogó felügyelet végrehajtására az általános szabályok irányadók.”

74. §

A Bv. tvr. 124. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az elkövető]

„c) havonta legalább egy alkalommal fogadhat látogatót,”

75. §

A Bv. tvr. 127. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a büntetések és az intézkedések végrehajtásának, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat tevékenységének részletes szabályait a legfőbb ügyésszel és a feladatkörükben érintett miniszterekkel egyetértésben rendeletben szabályozza.”

76. §

(1) A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény (Bvsz. tv.) 16. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Csak korlátozott testi kényszer (megfogás, lefogás) alkalmazható a kényszergyógykezelttel, az ideiglenes kényszergyógykezelttel és a kóros elmeállapotúvá vált fogvatartottal szemben.”

(2) A Bvsz. tv. 16. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ha a kényszerítő eszközt kényszergyógykezelttel vagy ideiglenes kényszergyógykezelttel szemben alkalmazták, a 16. § (6) bekezdés szerint kialakított állásfoglalásról az érintett személyen kívül értesíteni kell a betegjogi képviselőt, a beteg törvényes vagy meghatalmazott képviselőjét és a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészt is.”

77. §

A Bvsz. tv. 17. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az intézkedéssel érintett személynek, továbbá ha az intézkedést kényszergyógykezelttel, ideiglenes kényszergyógykezelttel szemben alkalmazták, a betegjogi képviselőnek, a beteg törvényes vagy meghatalmazott képviselőjének – függetlenül a 16. § (6) bekezdése szerinti állásfoglalástól – joga van az intézkedéssel kapcsolatban feljelentést, keresetet, bejelentést vagy panaszt tenni az illetékes hatóságnál vagy szervnél.”

78. §

A Bvsz. tv. 23. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nincs helye löfegyverhasználatnak

a) ha az olyan személy életét vagy testi épségét veszélyeztetné, akivel szemben a löfegyverhasználat feltételei nem állnak fenn,
 b) ha az intézkedés célja tárgyra vagy állatra leadott lövéssel is elérhető,
 c) a fogvatartott szökésének megakadályozására, illetve szökése esetén elfogására.”

79. §

A Bvsz. tv. a következő 28/A. §-al egészül ki:

„28/A. § A büntetés-végrehajtási szervezet, illetőleg a javítóintézet, a végrehajtás rendjének és biztonságának megőrzése érdekében és a kapcsolattartó személyazonosságának a látogatás alkalmából történő megállapítása céljából – a kapcsolattartóként megjelölt személy hozzájárulásával – nyilvántartja mindazoknak a személyeknek a személyes adatait, akikkel az elítélt kapcsolatot tart fenn (továbbiakban: kapcsolattartó). A kapcsolattartók nyilvántartása kiterjed a kapcsolattartó

a) családi és utónevére,
 b) lakcímére (székhelyére),
 c) telefonszámára és

d) kapcsolattartói minőségére.”

80. §

A szabálysértésekről szóló 1999. LXIX. törvény (Sztv.) 34. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pénzügyi szabálysértés, valamint kormányrendeletben meghatározott szabálysértések miatt a vámhatóság jár el.”

81. §

Az Sztv. 147. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Aki]

„c) védett élő szervezet egyedét, származékát vagy barlangi képződményt jogellenesen megrongál, elvisz, vagy elpusztít, illetve védett vagy fokozottan védett állatfaj egyedét élettevékenységében jelentős mértékben zavar,”

[százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.]

82. §

(1) Az Sztv. 157. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki

a) húszezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,

b) húszezer forintot meg nem haladó kárt okozva készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést, csalást, szándékos rongálást,

c) húszezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést

követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

(2) Az Sztv. 157. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Aki a húszezer forintot meg nem haladó lopást mező-, illetőleg erdőgazdaságilag hasznosított földön lévő terményre, termékre, illetve haszonállatra, vagy az ott elhelyezett felszerelésre, eszközre követi el, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

(3) Az Sztv. 157. §-a a következő (7) és (8) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Aki vámszabálysértésből származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik – értékre tekintet nélkül – az (1) bekezdés szerinti pénzbírsággal sújtható.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a vámhatóság hatáskörébe tartozik.”

83. §

Az Sztv. 158. és 159. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„158. § (1) Aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, feltéve, hogy a vámbevétel csökkenése a százezer forintot nem haladja meg, úgyszintén, aki e cselekmények bármelyikét megkísérli, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a vámbevétel csökkenésének mértékére tekintet nélkül gondatlanul követi el, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Az az áru, amelyre nézve a szabálysértést elkövették, elkobozható.

159. § A 158. § alkalmazásában

a) biztosíték alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésének – vámjogszabályok által meghatározott formában történő – biztosítását,

b) vámbevétel-csökkenés alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevétel-kiesést

kell érteni.”

84. §

Az Sztv. 163. §-a és alcíme helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„A pénzutánzatra vonatkozó szabályok megszegése

163. § (1) Aki a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott, illetve forgalomba hozott és forgalomban lévő bankjegyről vagy érméről, valamint euro-bankjegyről vagy -érméről engedélyhez kötött utánzatot jogosulatlanul készít, megszerz, tart, azt az országba behozza, vagy utánzatként forgalomba hozza, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Aki az utánzatok nyilvántartására, őrzésére, megsemmisítésére vagy bejelentésére vonatkozó előírásokat megsérti, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szempontjából utánzatnak minősül:

a) a magyar törvényes fizetőeszköz és az euro utánzatáról szóló 1/2006. (II. 15.) MNB rendelet,

b) az eurobankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló, 2003. március 20-i 2003/205/EK európai központi banki határozat,

c) az euro-érmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet

szerinti utánzat, illetve euro-érmékhez hasonló érem és zseton.”

85. §

A szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 4. §-ának s) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„s) szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekmény:

sa) a Btk. 263/C. §-ába ütköző bünszervezetben részvétel büntette,

sb) a bünszervezetben (Btk. 137. § 8. pont) elkövetett öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények,

sc) az emberkereskedelem (Btk. 175/B. §) büntette,

sd) a Btk. 250-254. §-aiba ütköző vesztegetés minősített esetei büntette, a Btk. 255. §-ába ütköző vesztegetés büntette, a Btk. 256. §-ába ütköző befolyással üzérkedés minősített eseteinek büntette, valamint a Btk. 258/B-258/D. §-aiba ütköző vesztegetés nemzetközi kapcsolatban minősített eseteinek büntette,

se) a Btk. 259. §-ába ütköző közveszélyokozás büntette, a Btk. 261. §-ába ütköző terrorcselekmény büntette, a Btk. 262. §-ába ütköző légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése büntette, a Btk. 263/A. §-ának (1) és (3) bekezdésébe ütköző visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel büntette, a Btk. 263/B. §-ába ütköző visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel, a Btk. 264. §-ába ütköző visszaélés radioaktív anyaggal büntette, a Btk. 264/C. §-ába ütköző visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel büntette, a Btk. 270/A. §-ának (3) bekezdésébe ütköző közveszéllyel fenyegetés büntette, a Btk. 274. §-ának (1) bekezdésébe ütköző közokirat-hamisítás büntette, a Btk. 282-282/B. §-ába ütköző visszaélés kábítószerrel bűncselekmény,

sf) a Btk. 303-303/A. §-ába ütköző pénzmosás büntette, a Btk. 304. §-ába ütköző pénzhamisítás büntette és a Btk. 304/A. §-ába ütköző pénzhamisítás elősegítésének vétsége,

sg) a bünszövetségben elkövetett emberi test tiltott felhasználása [Btk. 173/I. § (3) bekezdés b) pont], emberrablás [Btk. 175/A. § (2) bekezdés a) pont], közérdekű üzem működésének megzavarása [Btk. 260. § (2) bekezdés], visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel [Btk. 263. § (3) bekezdés b) pont], visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével [Btk. 264/A. § (2) bekezdés], egyedi azonosító jel meghamisítása [Btk. 277/A. § (2) bekezdés b) pont], bélyeghamisítás [Btk. 307. § (3) bekezdés a) pont], csempészet [Btk. 312. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont], készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés [Btk. 313/C. § (4) bekezdés b) pont, (5) bekezdés b) pont], rablás [Btk.

321. § (3) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) és c) pontjai], illetve zsarolás [Btk. 323. § (2) bekezdés a) pontja] büntette.”

86. §

A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (Bnyt.) 37. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi rendelkezés az (1) bekezdés számozást kapja:

„(2) Az előzetes letartóztatást foganatosító és a szabadságvesztés büntetést végrehajtó szerv – különösen a külön jogszabály szerinti, a büntetés-végrehajtási intézetbe, illetve rendőrségi fogdába történő befogadás során – személyazonosítás céljából a daktiloszkópiai és fényképanyilvántartásból a 10. § a) pontjában meghatározott adatokat, valamint az arcképet igényelheti. Az átvett adatokat a személyazonosítást követően haladéktalanul törölni kell.”

87. §

Az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 128. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az OLAF Koordinációs Iroda az OLAF megkereséseinek, illetőleg az európai közösségi jogi normákban előírt jelentéstételi kötelezettség teljesítése céljából a büntetőeljárás megindításának, felfüggesztésének, illetve befejezésének tényéről, illetve a büntetett előlélethez fűződő hátrányos következmények alóli mentesítés bekövetkeztéig bűnügyi személyes adatot az alábbi bűncselekmények esetében kezelhet: vesztegetés [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 250-255. §)], vesztegetés nemzetközi kapcsolatban (Btk. 258/B-258/D. §), a számvitel rendjének megsértése (Btk. 289. §), könyvvizsgálói köteleességszegés (Btk. 289/A. §), csődbűncselekmény (Btk. 290. §), hitelezési csalás (Btk. 297/A. §), gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése (Btk. 298/A. §), saját tőke csorbítása (Btk. 298/B. §), gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása (Btk. 299. §), tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §), pénzmosás (Btk. 303. és 303/A. §), pénzhamisítás (Btk. 304. §), pénzhamisítás elősegítése (Btk. 304/A. §), adócsalás (Btk. 310. §), visszaélés jövedékkal (Btk. 311. §), jövedéki orgazdaság (Btk. 311/A. §), jövedékkal visszaélés elősegítése (Btk. 311/B. §), csempészet (Btk. 312. §), az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése (Btk. 314. §), sikkasztás (Btk. 317. §), csalás (Btk. 318. §), hűtlen kezelés (Btk. 319. §), hanyag kezelés (Btk. 320. §), orgazdaság (Btk. 326. §).”

88. §

A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 5. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés a) pontja szerinti haditechnikai termék gyártásához vagy szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó munkakörben alkalmazható, aki]

„a) a tervezett alkalmazását megelőző három évben állam elleni bűncselekmény [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) X. fejezet], emberiség elleni bűncselekmény (Btk. XI. fejezet), személy elleni bűncselekmény [Btk. 166-168. §, 170. § (2)-(5) bek., 171. §, 174. §, 174/B. § (2) bek. a) pont, 175/A. § (2) bek. b) pont, 175/B. §, 176. § (2) bek. b) pont és (3)-(4) bek.], nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. 197. és 198. §, 207. § (3) bek. b) pont], hivatalos személy elleni bűncselekmények (Btk. XV. fejezet V. cím), embercsempészség (Btk. 218. §), közveszélyokozás [Btk. 259. § (1)-(3) bek.], közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §), terrorcselekmény (Btk. 261. §), nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (Btk. 263. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (Btk. 263/B. §), bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), a visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (Btk. 264/C. §), tiltott állatviadal szervezése (Btk. 266/A. §), állatkínzás (Btk. 266/B. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbírászkodás (Btk. 273. §), visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (Btk. 283/A. §), vagyon elleni szándékos bűncselekmény (Btk. 316-324. §, 326. és 327. §), vagy szökés és előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak fegyveresen elkövetett esetei [Btk. 343. § (2) bek. a) pont és (4)-(5) bek., valamint Btk. 355. § (2) bek. a) pont] elkövetése miatt nem volt elítélve, illetőleg vele szemben intézkedést nem alkalmaztak,”

89. §

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a kérelmezőt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti állam és emberiség elleni bűncselekmény (Btk. X-XI. fejezet), személy elleni erőszakos bűncselekmény (Btk. XII. fejezet, I. cím, II. cím 174-176. §), nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. XIV. fejezet, II. cím 197. és 198. §, 207. § (3) bekezdés b) pont], hivatali bűncselekmény (Btk. XV. fejezet, IV. cím), hivatalos személy elleni bűncselekmény (Btk. XV. fejezet, V. cím), terrorcselekmény (Btk. 261. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (Btk. 263. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (Btk. 263/B. §), bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §), visszaélés atomenergia alkalmazásával (Btk. 264/B. §), visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (Btk. 264/C. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbírászkodás (Btk. 273. §), vagy visszaélés kábítószerrel bűncselekmény (Btk. 282-283. §), továbbá vagyon elleni bűncselekmény (Btk. XVIII. fejezet) miatt elítélték vagy vele szemben intézkedést alkalmaztak, az igazolvány kiadása iránti kérelem a büntetés vagy intézkedés külön jogszabályban meghatározott bűnügyi

nyilvántartásának időtartamáig, de legalább a jogerős döntés meghozatalát követő három évig nem teljesíthető.”

Hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezések

90. §

(1) Ez a törvény 2007. június 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Btk. 42. §-a (2) bekezdése b) pontjának 2. alpontjában az „a természet elleni erőszakos fajtalanság,”, valamint a „200. § (2)-(3) bek.,” szövegrész, 195/A. §-a és alcíme, 213. §-ának a) pontja, 264/C. §-a (3) bekezdésének b) pontja, valamint (6) bekezdése, 287. §-a, 291/A. §-a és alcíme, 298/C. §-a, 301. §-a (2) bekezdésének c) pontja, 329/A. §-ának (4) bekezdése,

b) a Be. 150. §-ának (6) bekezdése, a Be. 552. §-ának (2) bekezdésében a „vagy – ha a külön törvény illet meghatároz – az arra való javaslat megtételére” szövegrész,

c) a Bv. tvr. 57. §-a, 59. §-ából a „munkáltatására,”, 122. §-ának (1) bekezdésében az „a szabálysértési hatóság vagy”, valamint 123. §-ának (2) bekezdésében a „, szigorított javító-nevelő munkában” szövegrész,

d) a Bvsz. tv. 22. §-a (3) bekezdésének g) és h) pontja, 22. §-ának (4) bekezdése,

e) az Sztv. 159/A. §-a,

f) a Bnyt. 37. §-ának c) pontja,

g) a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1987. évi III. törvény 30. §-a, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1992. évi XIII. törvény, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1993. évi XVII. törvény 87. §-a, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi IX. törvény 15. §-a, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi LII. törvény 16. §-a, 21. §-a és 29. §-a, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény 21. §-a, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 59. §-a és 71. §-a, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1999. évi CXX. törvény 11. §-a, 13. §-a, 24. §-a és 40. §-ának (3) bekezdése, az új szövetkezetekről szóló 2000. évi CXLI. törvény 91. §-a, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 23. §-a, 60. §-a, 77. §-a és 84. §-ának (3) bekezdése, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi LIX. törvény 5. §-ának (2) bekezdése, a büntető jogszabályok és a hozzájuk kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi II. törvény 84. §-ának (2) bekezdése, 85. §-ának (2) és (8) bekezdése, a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2003. évi XV. törvény 18. §-a, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 2004. évi XL. törvény, a büntető jogszabályok módosításáról szóló 2004. évi CXXXI. törvény 20. §-a és 26-27. §-a, a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény 21. §-a (4) bekezdésének c) pontja,

h) a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról 2005. évi XCI. törvény 13. §-ának (2) bekezdése, 23. §-a, 27. §-a, 29. §-a (2) bekezdésnek b), d) pontja, 29. §-a (3) bekezdésének b) pontjából a „16. §-a

(1) bekezdésének *g*) pontjában a „bennfentes értékpapír-kereskedelem” szövegrész a „bennfentes kereskedelem” szövegre, a „nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése” szövegrész a „haditechnikai eszközök és szolgáltatások, illetőleg kettős felhasználású termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése” szövegre, 16. §-a (1) bekezdésének *h*) pontjában a „különösen nagy vagy ezt meghaladó mértékű bevételcsökkenést okozó adó-, társadalombiztosítási csalás” szövegrész „különösen nagy vagy ezt meghaladó mértékű bevételcsökkenést okozó adócsalás” szövegre, a „Munkaerőpiaci Alap bevételét biztosító fizetési kötelezettség megsértése [Btk. 310/A. § (3) bek.]” szövegrész a „munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás [Btk. 310/A. § (4) bek.]” szövegre, 36. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában a „nemzetközi jogi kötelezettség megszegése” szövegrész a „nemzetközi gazdasági tilalom megszegése” szövegre, a „nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése” szövegrész a „haditechnikai eszközök és szolgáltatások, illetőleg kettős felhasználású termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése” szövegre, 36. §-a (2) bekezdésének *c*) pontjában az „adó-, társadalombiztosítási csalás” szövegrész „adócsalás” szövegre, szövegrész és 29. §-a (3) bekezdésének *j*) pontja,

i) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LI. törvény 64. §-ának (2) bekezdésében a Be. 146. §-ának (2) és (3) bekezdését megállapító szövegrész, 68. §-a, 92. §-a, a 174. §-ának (2) bekezdésében a Be. 392. §-ának (4) bekezdését megállapító szövegrész, a 181. §-ának (2) bekezdésében a Be. 399. §-ának (2) és (3) bekezdéseit megállapító szövegrész, a 191. §-ának (2) bekezdésében a Be. 409. §-ának (3) bekezdését megállapító szövegrész, a 199. §-ának (2) bekezdésében a Be. 416. §-a (1) bekezdésének *c*) pontját megállapító szövegrész, a 211. §-ában a Be. 427. §-a (1) bekezdésének *a*) pontját megállapító szövegrész, a 248. §-ában a Be. 574. §-ának (3) bekezdését megállapító szövegrész, a 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában „a Be. 16. §-a (1) bekezdése *g*) pontjának a „pénzhamisítás (Btk. 304. §) és a bélyeghamisítás (Btk. 307. §)” szövegrésze” szövegrész; az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 241. §-ának (1) bekezdése;

j) a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 67. §-a (7) bekezdésének *b*) pontjában az „és vámorgazdaság” szövegrész,

k) a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 4. §-ának *r*) pontjában a „, fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §)” szövegrész,

l) a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény mellékletének 24. pontjában az „és vámorgazdaság” szövegrész,

m) a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 60. §-a (3) bekezdésének *a*) pontjában a „vámorgazdaság,” szövegrész,

n) az Európai Unióról szóló Szerződés K.3. cikkén alapuló, az Európai Rendőrségi Hivatal létrehozásáról szóló, 1995. július 26-án kelt Egyezmény (Europol Egyezmény) és Jegyzőkönyveinek kihirdetéséről, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosításáról szóló 2006. évi XIV. törvény mellékletében a „fegyvercsempészet 263/B. §” szövegrész.

(3) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg

a) a Btk. 33. §-a (2) bekezdésének e) pontjában a „261. § (2) bekezdés a) pont” szövegrész a „261. § (1) bekezdés” szövegre, 42. §-a (2) bekezdése b) pontjának 1. alpontjában a „fegyvercsempészet” szövegrész a „haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés” szövegre, a 137. §-a 1. pontjának d) alpontjában az „a politikai államtitkár” szövegrész „az államtitkár és a szakállamtitkár” szövegre, 286. §-ában a „fegyvercsempészet” szövegrész a „haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés” szövegre,

b) a Be. 36. §-ának (3) bekezdésében a „fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §) szövegrész a „robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [Btk. 263. § (2) bek.], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [Btk. 263/A. § (2) bek.]” szövegre, 408. §-a (1) bekezdésének e) pontjában a „tárgyaláson hozták.” szövegrész a „tárgyaláson hozták,” szövegre,

c) a Be. 107. §-ának (1) bekezdésében, 207. §-a (2) bekezdésének a) pontjában az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetbe” szövegrész az „igazságügyi megfigyelő és elmegyógyító intézetbe” szövegre, 141. §-ának (2) bekezdésében és 144. §-ának (1) bekezdésében az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben” szövegrész az „igazságügyi megfigyelő és elmegyógyító intézetben” szövegre,

d) a Be. 175. §-ának (4) bekezdésében, 200. §-ának (4) bekezdésében, 553. §-ának (3) bekezdésében, 554. §-ának (2) bekezdésében, 584. §-ának (2) bekezdésében, 597. §-ának (1) bekezdésében, 598. §-ának (2)–(5) bekezdésében, 599. §-ának (1)–(2) bekezdésében, 604. §-ának (2) bekezdésében és 604. §-a (5) bekezdésének d) pontjában az „igazságügyminiszter” szövegrészek az „igazságügyért felelős miniszter” szövegre, 200. §-ának (3) bekezdésében, 206/A. §-ának (4) és (6) bekezdésében az „igazságügyminiszteri engedélyhez” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez” szövegre, 477. §-ának (3) bekezdésében, 604. §-ának (3) bekezdésében, 604. §-a (4) bekezdésének b) pontjában és (6)–(7) bekezdésében az „igazságügyminiszterrel” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre, 598. §-a (1) bekezdésének b) pontjában az „igazságügyminiszterhez” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszterhez” szövegre, 266. §-a (1) bekezdésének c) pontjában az „Igazságügyi Minisztériumnak” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszternek” szövegre, 553. §-ának (3) bekezdésében és 554. §-ának (2) bekezdésében a „külügyminiszternek” szövegrész a „külpolitikáért felelős miniszternek” szövegre, 554. §-ának (1) és (3) bekezdésében a „külügyminiszter” szövegrészek a „külpolitikáért felelős miniszter” szövegre, 604. §-a (2) bekezdésének b)–d), j), n) pontjában és (7) bekezdésében az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész az „az államháztartásért felelős miniszterrel” szövegre, 604. §-a (2) bekezdésének m) pontjában az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész az „az adópolitikáért felelős miniszterrel” szövegre, 604. §-ának (3) bekezdésében az „a pénzügyminiszter” szövegrész az „az adópolitikáért felelős miniszter” szövegre, 604. §-a (2) bekezdésének b), c), h), j), m) és n) pontjában és (6) bekezdésében a „belügyminiszterrel” szövegrész a „rendészetért felelős miniszterrel” szövegre, 604. §-ának (3) és (7) bekezdésében a „belügyminiszter” szövegrész a „rendészetért felelős miniszter” szövegre, 604. §-a (2) bekezdésének f) pontjában az „egészségügyi miniszterrel” szövegrész az „egészségügyért felelős miniszterrel” szövegre, 604. §-ának (6) bekezdésében az „egészségügyi, szociális és családügyi miniszter” szövegrész az „egészségügyért felelős miniszter” szövegre, 604. §-ának (6) bekezdésében a „gyermek-, ifjúsági és sportminiszterrel” szövegrész a „kábitószer-megelőzésért és a kábitószerügyi koordinációs feladatokért felelős

miniszterrel” szövegre, 604. §-a (4) bekezdésének a) pontjában a „honvédelmi miniszter” szövegrész a „honvédelemért felelős miniszter” szövegre,

e) a Be. 178/A. §-ának (2) bekezdésében a „szervezett bűnözés elleni koordinációs központ” szövegrész a „szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős közigazgatási szerv” szövegre,

f) a Bv. tvr. 62. §-a (1) bekezdésének c) pontjában a „bíróság” szövegrész a „pártfogó felügyelő” szövegre, a „bíróságnak” szövegrész a „pártfogó felügyelőnek” szövegre, a Bv. tvr. 62. §-a (2) bekezdésének bevezető szövegében a „bíróságot” szövegrész „pártfogó felügyelőt” szövegre, a Bv. tvr. 64. §-ának (1) bekezdésében a „bíróságot” szövegrész a „pártfogó felügyelőt” szövegre,

g) a Bv. tvr. 60. §-ának (3) bekezdésében az „A megyékben és a fővárosban működő munkaügyi központok rendszeresen tájékoztatják” szövegrész az „Az állami foglalkoztatási szolgálat rendszeresen tájékoztatja” szövegre,

h) a Bv. tvr. 60. §-ának (3) bekezdésében a „szolgálat megyei (fővárosi) hivatalát” szövegrész helyébe a „szolgálatot” szöveg, 83. §-ának (1) bekezdésében az „Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet” szövegrész „igazságügyi megfigyelő és elmeorvosintézet” szövegre,

i) a Bv. tvr. 22. §-a (1) bekezdésének c) pontjában az „igazságügyminiszter” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszter” szövegre, 105. §-a (2) bekezdésének első, második és harmadik mondatában az „oktatási” szövegrész az „oktatásért felelős” szövegre, második mondatában az „az igazságügyminiszterrel” szövegrész az „a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel” szövegre, harmadik mondatában az „az igazságügyminiszter” szövegrész az „a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter” szövegre, 106. §-a (2) bekezdésének b) pontjában az „igazságügyminiszter” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszter” szövegre, 127. §-ának (2) bekezdésében a „honvédelmi miniszter” szövegrész a „honvédelemért felelős miniszter” szövegre, az „igazságügyminiszter” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszter” szövegre, 127. §-ának (3) bekezdésében a „belügyminiszter” szövegrész a „rendészetért felelős miniszter” szövegre, az „igazságügyminiszterrel” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre,

j) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 13. §-ának (4) bekezdésében a „fegyvercsempészet” szövegrész „visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel” szövegre,

k) a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 117. §-a (1) bekezdésében a „katonai fogházban” szövegrész a „katonai fogdában” szövegre, 165. §-ának (2) bekezdésében a „a Honvédség katonai fogházában” szövegrész a „katonai fogdában” szövegre,

l) a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény mellékletének 13. pontjában a „fegyvercsempészet” szövegrész „visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel” szövegre, valamint 22. pontjában a „Btk. 311. § (2)-(5) bekezdés” szövegrész a „Btk. 311. § (2)-(4) bekezdés” szövegre

módosul.

(4) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 7. §-ának k) pontjában az „a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó

kötelezettség megszegése (Btk. 287. §)” szövegrész az „a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés (Btk. 263/B. §)” szövegre módosul.

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti és nem lép hatályba az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 17. §-ának (8) bekezdésében a „195/A. § (tiltott pornográf felvétellel visszaélés) és” szövegrész.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

91. §

(1) E törvény 7-8. §-a a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2003. december 22-i 2004/68/IB tanácsi kerethatározatnak való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény 10. és 13. §-a az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet 17. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(3) E törvény 25-28. §-a a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(4) E törvény 84. §-a

a) az euro-érmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet 6. cikkének,

b) az euro-érmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló 2182/2004/EK rendelet hatályának a nem részt vevő tagállamokra való kiterjesztéséről szóló 2004. december 6-i 2183/2004/EK tanácsi rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

INDOKOLÁS

a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz

Általános Indokolás

1. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) legutóbbi módosítása – azaz a 2005. évi XCI. törvény – óta csak kisebb változtatásokra került sor a Btk.-ban (pl. a 2006. évi LI. törvény alapján). A 2005. szeptember 1-jén hatályba lépett módosításokat követően azonban több háttérjogszabály is módosult, emellett több nemzetközi jogi dokumentum is elfogadásra került, mind az ENSZ, mind az Európai Unió égisze alatt. Ezek, továbbá a gyakorlati tapasztalatok is azt mutatták, hogy elkerülhetetlen a Btk. újabb, nagyobb terjedelmű módosítása.

A Javaslát módosítja a Btk. Általános Részének a kiutasításra és az elkobzásra vonatkozó szabályait, valamint az értelmező rendelkezéseket. A kiutasítás szabályainak módosítása a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslathoz új fogalomrendszerére tekintettel indokolt.

Az elkobzással kapcsolatos rendelkezések módosításának indoka, hogy az elkobozható dolgok körének bővítése az ún. mozgó bűnözés visszaszorítása érdekében. A mozgó bűnözés jellemzője egyrészt az, hogy a gépjármű használatával összefüggő bűncselekményeket sorozatban követik el, másrészt az, hogy a gépjármű felhasználása megkönnyíti a bűncselekmények végrehajtását, a helyszínről való menekülést, illetve nehezíti a felderítést, és segíti az ismétlődő elkövetést. Tekintettel arra, hogy több esetben a gépjármű használatára a bűncselekmény befejezését követően kerül sor, a jelenlegi szabályok szerint elkobzásra nincs lehetőség. Ennek érdekében a Javaslát úgy módosítja a Btk. elkobzásra vonatkozó szabályait, hogy lehetőség legyen a bűncselekmény elkövetésének befejezését követően az elszállításra használt dolog (tipikusan gépjármű) elkobzására.

Az értelmező rendelkezések módosítása között szerepel a „nagy nyilvánosság” fogalmának pontosítása, amely – a távközlésről szóló akkor hatályos 1992. évi LXXII. törvény fogalom-meghatározását követve – 2000. március 1-jével módosult. A módosítás következtében nagy nyilvánosság előtt történő elkövetésen a bűncselekménynek elektronikusan rögzített információ távközlő hálózaton való közzététele útján történő elkövetését is érteni kell. Az elektronikus hírközlő hálózatra és szolgáltatásokra vonatkozó hatályos jogszabály az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht.), ezért a Javaslát a fenti értelmező rendelkezést az Eht.-nek megfelelően módosítja.

2. A Btk. 138/A. §-ában, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 27-28. §-aiban foglalt bűncselekményi értékhatárokat az 1993. évi XVII. törvény állapította meg 1993. május 15-ei hatállyal úgy, hogy a vagyoni elleni bűncselekményeknél kétezer forintról ötezer forintra, a gazdasági bűncselekményeknél húszezer forintról ötvenezer forintra emelte azt. A vagyoni elleni

bűncselekményekre irányadó, jelenleg hatályos tízezer forintos értékhatárt az 1999. évi CXX. törvény állapította meg 2000. március hó 1. napjától kezdődő hatállyal.

2005-ben 268.990 vagyon elleni bűncselekmény vált ismertté, amelyből 34.010 bűncselekmény elkövetési értéke (az okozott kár, vagyoni hátrány) esett 10.000-19.999 forint közé, ami a vagyon elleni bűncselekmények 12,64 %-a. Az értékhatárok változása folytán e cselekményeknek azonban csak egy kisebb része kerül ki a büntetendő cselekmények köréből, mert az esetek jelentős részében valamely minősítő körülmény folytán a szabálysértési értékre elkövetett cselekmény is bűncselekménynek minősül. Az egyébként csekély tárgyi súlyú és egyszerűbb megítélésű cselekmények esetén pedig szükségtelen a büntetőeljárás garanciarendszerének alkalmazása. A gyorsabb szabálysértési felelősségre vonás kellő hatékonysággal biztosítja a társadalom védelmét. Minderre tekintettel a Javaslat a Btk. 138/A. §-ában a kisebb érték alsó határát a jelenlegi tízezer forintról húszezer forintra emeli.

A gazdasági bűncselekmények esetében az eredeti törvényhozói szándéknak – amely szerint a gazdasági élet területén elsősorban a gazdasági igazgatási jogszabályok által biztosított gyors és hatékony szankciórendszer érvényesítése a cél és a büntetőjog igénybe vételére valóban csak ultima ratio-ként kerüljön sor – az ötvenezer forintos értékhatár már nem felel meg. A 2005-ben ismertté vált 17.106 gazdasági bűncselekmény közül kizárólag azokat érinti az értékhatárok változása, amelyeknél annak a minősítés szempontjából egyáltalán jelentősége van. A változás a gazdasági bűncselekmények mintegy felét érinti. Az értékhatároknak jelentős gazdasági bűncselekmények – mint pl. a számvitel rendjének megsértése, a csődbüntett, a gazdasági társaságok körében elkövethető bűncselekmények, a gazdasági titkok megsértése vagy a pénzmosás – megítélésében egyáltalán nincs jelentősége.

Egyrészt az értékhatároknak a valós értékviszonyokhoz történő igazítása (valorizálása), másrészt pergazdasági szempontokra tekintettel is mind a vagyon elleni, mind a gazdasági bűncselekmények esetében is indokolt tehát az értékhatár emelése. Erre tekintettel a Javaslat a jelenlegi hol ötvenezer, hol százezer forintos értékhatárt egységesen százezer forintban állapítja meg.

Mind a tízezer forintról húszezer forintra, mind az ötvenezer forintról százezer forintra történő értékhatár-növelés azzal a következménnyel jár, hogy az eddig bűncselekménynek minősülő ügyekben eljáró bíróságoknak, ügyészségeknek, valamint nyomozó hatóságoknak az ügyterhe csökkenni fog, amit az említett pergazdasági szempontok is indokolnak. Ezzel összefüggésben természetesen növekedni fog a szabálysértési hatóságok ügyforgalma, mivel azonban a szabálysértési eljárások egyszerűbben, gyorsabban lefolytathatóak (és ezáltal kevésbé költségesek), a Javaslat általi módosítások összességében könnyítést jelentenek az igazságszolgáltatás számára.

Mindezekkel összefüggésben a Javaslat módosítja a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvényt (Sztv.), illetve érinti a Btké. értékhatárookra, valamint a bűncselekmények és a szabálysértések elhatárolására vonatkozó rendelkezéseit is.

3. A Javaslat a Btk. Különös Részének több tényállását is érinti. Ezek egyik részére nemzetközi jogi kötelezettség miatt, valamint uniós jogi aktusnak való megfelelés érdekében van szükség. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540. (2004) számú, a tagállamokra nézve kötelező erejű határozatában a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozását tűzte ki célul. Ennek érdekében a részes államoknak meg kell tenniük az abban foglalt intézkedéseket, és a belső jogi normáikat összhangba kell hozni a határozatban foglaltakkal. Erre tekintettel a Javaslat módosítja a nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása tényállása kapcsán az értelmező rendelkezést.

A gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2004/68/IB tanácsi kerethatározat (Kerethatározat) előírásainak való megfelelés érdekében a Javaslat módosítja a tiltott pornográf felvétellel visszaélés tényállását. A módosítás érinti a bűncselekmény rendszertani elhelyezkedését is, a Javaslat áthelyezi azt a házasság, a család és az ifjúság elleni bűncselekményeket szabályozó Címből a nemi erkölcs elleni bűncselekményeket szabályozó Cím alá. Szintén a Kerethatározat miatt szükséges kiegészíteni a megrontás tényállását is.

A Javaslat módosítja a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését (Btk. 261/A. §), valamint „visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel” alcímmel új tényállást iktat a Btk.-ba, annak érdekében, hogy a magyar jog megfeleljen az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet előírásainak. Az új tényállás megalkotása többek között a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CX. törvény rendelkezései miatt is szükséges.

A nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló Nemzetközi Egyezmény szövegét az ENSZ Közgyűlés 2005. április 13-án fogadta el az 59/290. számú határozatával. Az Egyezmény elrendeli egyes cselekmények (pl. radioaktív anyagot tart, készít, vagy radioaktív anyagot bocsát ki) büntetendővé tételét, továbbá azt is, hogy büntetendő legyen azok előkészülete is. A magyar Btk. az előírásoknak jelentős részben megfelel, a teljes összhang érdekében a Javaslat csupán a Btk. visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), valamint visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §) tényállásait egészíti ki úgy, hogy mindkét esetben büntetni rendeli ezen bűncselekmények előkészületét.

A Javaslat további meghatározó részét képezi a Btk. gazdasági és vagyon elleni bűncselekmények fejezetébe tartozó tényállásainak módosítása. A piacgazdaság megfelelő működéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a gazdálkodó szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről objektív információkat hozzanak nyilvánosságra. A könyvvizsgálati kötelezettséget a törvények akkor írják elő, ha az ellenőrzött, a felülvizsgált számviteli adatokat közzé kell tenni annak érdekében, hogy azokat bárki megismerhesse, és – ha arra szüksége van – hozzáférhessen. A közzétételre kerülő információk megbízhatóságát, hitelességét és a törvényekben meghatározott tartalmát a független könyvvizsgálók által végzett könyvvizsgálat alapozza meg. E fokozott felelősséggel járó tevékenység önálló büntetőjogi védelmet igényel annak érdekében, hogy a jogrend a

piacgazdaság törvényes működéséhez fűződő társadalmi érdek védelmét hatékonyan biztosítsa. Erre tekintettel a Javaslat egy új tényállással (Btk. 289/A. §) egészíti ki a Btk.-t, amely – az abban meghatározott – könyvvizsgálói kötelességszegést rendeli büntetni.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 2006. évi VI. törvénnyel történt módosítása a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvénnyel (Gt.), és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénnyel (Ctv.) való összhang érdekében számos olyan rendelkezést vezetett be, amelyek célja a gazdasági élet tisztaságának és átláthatóságának, valamint a hitelezői érdekek biztosításának erősítése. A Javaslat a megváltozott jogi környezethez igazodva és a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével jelentős mértékben újrafogalmazza a csődbüntett (Btk. 290. §) tényállását, és a módosítás következtében megváltoztatja annak elnevezését is.

A Javaslat újraszabályozza a Btk. 298/A. §-ában foglalt gazdasági társaság vagy szervezet vezető tisztségviselőjének visszaélését. Kibővíti a tényállással érintett szervezetek, valamint az elkövetők (tettesek) körét, és ezzel összefüggésben megváltoztatja a bűncselekmény elnevezését. Az elkövetési magatartásként megjelölt megtévesztés körét a szervezet vagyonán felül kiterjeszti minden egyéb olyan releváns információra, amelynek ismerete a társaság tényleges helyzetének a megítéléséhez szükséges.

A 2006. július 1-jén hatályba lépett Gt. fontos újítása a hitelezővédelem körében, hogy a törzstőke (alaptőke) védelme helyébe a saját tőke védelme lépett. A gazdasági jogszabályban végrehajtott módosítás következményeit a norma védelmére rendelt bűncselekmény, az alaptőke vagy a törzstőke csorbítása (Btk. 298/B. §) tényállásban is indokolt megjeleníteni.

A Javaslat a pénzmosás tényállását a pénzmosás elleni fellépés hatékonyságának növelését célul kitűző nemzetközi szervezetek (FATF, Európa Tanács PC-R-EV, később MONEYVAL) elvárásainak való megfelelés céljából módosítja, továbbá figyelembe veszi a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseit is.

A Javaslat kis mértékben módosítja a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (Btk. 310/A. §) tényállását, amely e § és a Btk. 138/A. §-ának együttesen történő alkalmazása során felmerült értelmezési problémát kezeli.

A Javaslat szerint a büntetés mértéke csempészet esetén nem a csempészett vámáru értékétől, hanem a vámbevétel csökkenésétől függ, és a cselekmény e szerint minősül. Ez azzal a következménnyel jár, hogy a vámorgazdaságot nem lehet a csempészettel egy alcím alatt szabályozni, mivel a vámorgazdaság esetén a vámbevétel-csökkenés nem lehet a cselekmény minősítésének az alapja, ott továbbra is az áru értékéből kell kiindulni. Erre tekintettel a Btk. 312. §-a kizárólag a csempészet tényállását tartalmazza, az orgazdaság tényállása pedig kiegészül a csempészettel, így a csempészett nem közösségi árura elkövetett orgazdaság a Btk.

326. §-a alapján nyer büntetőjogi értékelést. Ezzel összefüggésben a Javaslát módosítja az Sztv. vámszabálysértésének tényállását is.

A Javaslát elvégzi az elmúlt években bekövetkezett közösségi jogi és nemzetközi jogi fejlemények nyomán szükségessé vált módosításokat a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos tényállásokkal összefüggésben is. A módosítások többsége az olyan fokú enyhítést célozza, amely elősegíti a büntetőjog ultima ratio funkciójának érvényesülését.

4. A Javaslát a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényben (Be.) több technikai jellegű módosítást hajt végre, valamint a 2006. évi LI. törvénnyel bevezetett harmadfokú eljárással kapcsolatban megteremti az egyes törvényhelyek összhangját. Emellett a Javaslát több, a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében szükséges rendelkezést is tartalmaz. A 62/2006. (XI. 23.) AB határozat mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg a Be. 196. §-ával, illetve a X. fejezet szerinti vádemelési határidővel összefüggésben. Az AB határozatnak való megfelelés érdekében a Javaslát szintén módosítja a Be.-t.

5. A Javaslát módosítja a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Bv. tvr.), valamint a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény azon szabályait, amelyek elavultságuk okán alkotmányos visszásságokat okozhatnak a gyakorlatban, elsősorban a szabadságvesztésre ítélték jogainak gyakorlása körében. A Javaslát több pontosítást hajt végre a Bv. tvr. közérdekű munka végrehajtására vonatkozó szabályaiban, a közérdekű munka végrehajtásának hatékonyabbá tétele érdekében.

6. Az utánzatokra vonatkozó, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvényben, az annak felhatalmazása alapján kiadott, a magyar törvényes fizetőeszköz és az euro utánzatáról szóló 1/2006. (II. 15.) MNB rendeletben, valamint a hatályos uniós jogi aktusokban (az euro-érmékhez hasonló érmeokről és zsetonokról szóló, 2004. december 6-i 2182/2004/EK tanácsi rendelet, az euro-érmékhez hasonló érmeokről és zsetonokról szóló 2182/2004/EK rendelet hatályának a nem részt vevő tagállamokra való kiterjesztéséről szóló 2004. december 6-i 2183/2004/EK tanácsi rendelet) foglalt szabályokra figyelemmel a Javaslát módosítja az Sztv. 163. §-ában foglalt, a pénzütanzáttal kapcsolatos szabályok megszegése tényállását.

Részletes Indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslat a Btk. 46. §-át egy új (3) bekezdéssel egészíti ki, és ezzel egyértelművé válik, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén nem alkalmazható e § azon rendelkezése, amely szerint a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartás esetén – a bíróság döntése alapján – a büntetés hátralevő részét eggyel enyhébb fokozatban kell végrehajtani.

A 2. §-hoz

1. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslat az EGT-állampolgároknál szélesebb jogosulti körre terjeszti ki a szabad mozgás és tartózkodás jogát, ezért indokolt a Btk.-ban a végleges hatályú kiutasítás szabályainak módosítása. A Javaslat alapján nem az EGT-állampolgárok, hanem a – külön törvény szerinti – szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek vonatkozásában nincs helye végleges hatályú kiutasításnak.

2. A Btk. 61. §-ának (6) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság területén letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezővel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslat értelmében a letelepedettként illetve bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkező személy fogalma kizárólag az Európai Unión kívüli, harmadik országok állampolgárait fedi le. Ezzel azonban az Európai Unió állampolgáira szigorúbb szabályok vonatkoznának, mint a harmadik országok állampolgáira, hiszen az EU állampolgárok kiesnének a Btk. 61. §-ának (6) bekezdése szerinti kedvezményes körből (vagyis abból, hogy kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő). Erre tekintettel indokolt az említett bekezdésben kimondani, hogy ez a kedvezmény a külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre (vagyis az EU-s állampolgárokra) is vonatkozik.

A 3. §-hoz

1. A Btk. 77. §-ának (1)-(2) bekezdése taxatíve meghatározza, hogy bűncselekmény elkövetése esetén mely dolgot, illetve sajtóterméket kell elkobozni. A felsorolásban szereplő esetek azonban nem terjednek ki az ún. mozgó bűnözésre. A mozgó bűnözés jellemzője egyrészt az, hogy a gépjármű használatával összefüggő bűncselekményeket sorozatban követik el, másrészt az, hogy a gépjármű felhasználása megkönnyíti a bűncselekmények végrehajtását (például a szállítást), a helyszín elhagyását, illetve nehezíti a felderítést, és segíti az ismétlődő elkövetést.

Több elkövetési mód kapcsán problémát jelent azonban, hogy a cselekmény befejezését követően kerül sor olyan eszköz használatára, amely jelentősen

megkönnyíti a bűncselekmény leplezését, illetve a bűncselekmény során szerzett dolgok szállítását. Ez történik például tiltott fakivágás, vagy orvhalászat esetén (ami a Btk. szerinti lopás tényállását valósítja meg), amikor a jogellenesen kivágott fa, illetve kifogott halak elrejtése vagy utólagos elszállítása történik járművel.

Tekintettel azonban arra, hogy ilyen esetekben már a cselekmény büntetőjogi értelemben befejezett, a Btk. 77. §-a (1) bekezdésnek a) pontja („bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak”) szerint az elkobzás nem alkalmazható.

A Javaslat a Btk. 77. §-a (1) bekezdése d) pontjának módosításával, kiterjeszti az elkobzás lehetőségét azon dologra, amelyet a bűncselekmény befejezését követően azon dolog elszállítása céljából használtak, amelyre a bűncselekményt elkövették (pl. azon gépjárműre, amellyel a lopott fát szállították el).

Ez a rendelkezés nem fedi le azt az esetet, amikor az elkövető a bűncselekmény elkövetése után egy olyan, szállítóeszközzel rendelkező személyhez fordul segítségért a dolog elszállítása céljából, aki a bűncselekmény elkövetéséről előzetesen tudomással nem bírt. E rendelkezés szerint a Btk. 77. §-ának (3) bekezdése alapján az elkobzást nem lehetne elrendelni, azonban a Btk. 244. §-ában meghatározott bűnpártolás megállapításának van helye, és így az elkobzásra – a bűnpártoláshoz kapcsolódóan – a Btk. 77. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján van mód.

Természetesen továbbra is vonatkozik a Btk. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontjára, hogy az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona (kivéve, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott), valamint az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az elkövetőre vagy a tulajdonosra a bűncselekmény súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene, feltéve mindkét esetben, hogy az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség nem zárja ki. Ezáltal a mozgó bűnözés körében egyrészt objektív feltételekhez kötött az elkobzás alkalmazhatósága, másrészt az elrendelt elkobzás mellőzése a bíróság diszkrecionális jogkörébe tartozik, ezzel a kötelező elkobzás szabályai megfelelnek a büntetőjogi legalitás alkotmányos elvének, amely megköveteli a jogalkotótól, hogy a *„büntetéssel fenyegetésnek alkotmányos indokon kell alapulnia: szükségesnek, arányosnak és végső soron igénybevettnek kell lennie”* [11/1992. (III. 5.) AB határozat].

A 4. §-hoz

A Btk. nagy nyilvánosság előtt való elkövetésre vonatkozó értelmező rendelkezése a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvény fogalom-meghatározására tekintettel 2000. március 1. napjával módosult, továbbá a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1999. évi CXX. törvény beiktatta a bűncselekménynek elektronikusan rögzített információ távközlő hálózaton való közzététele útján történő elkövetését is. Az elektronikus hírközlő hálózatra és szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseket az Eht. állapítja meg, ezért a Javaslat a Btk. 137. §-ának 12. pontjában szereplő értelmező rendelkezést az Eht. alapján pontosítja.

Az 5. §-hoz

1. A Javaslat módosítja a Btk. 138/A. §-ának bevezető szövegét úgy, hogy a mérték összegére történő utalást elhagyja, továbbá a jobb értelmezhetőség miatt, és figyelemmel a Javaslat 29. §-ára is az adóbevétel összegének csökkenése helyett kizárólag az adóbevétel csökkenését jelöli meg, valamint a Javaslat 30. §-ára figyelemmel kiegészíti azt a vámbevétel csökkenésével.

2. A Btk. 138/A. §-ában, valamint a Btké. 27-28. §-aiban foglalt bűncselekményi értékhatárokat az 1993. évi XVII. törvény állapította meg 1993. május 15-i hatállyal úgy, hogy a vagyon elleni bűncselekményeknél kétezer forintról ötezer forintra, a gazdasági bűncselekményeknél húszezer forintról ötvenezer forintra emelte azt. A vagyon elleni bűncselekményekre irányadó, jelenleg hatályos tízezer forintos értékhatárt az 1999. évi CXX. törvény állapította meg 2000. március hó 1. napjától kezdődő hatállyal.

2005-ben 268.990 vagyon elleni bűncselekmény vált ismertté, amelyből 34.010 bűncselekmény elkövetési értéke (az okozott kár, vagyoni hátrány) esett 10.000-19.999 forint közé, ami a vagyon elleni bűncselekmények 12,64 %-a. Az értékhatárok változása folytán e cselekményeknek azonban csak egy kisebb része kerül ki a büntetendő cselekmények köréből, mert az esetek jelentős részében valamely minősítő körülmény folytán a szabálysértési értékre elkövetett cselekmény is bűncselekménynek minősül. Az egyébként csekély tárgyi súlyú és egyszerűbb megítélésű cselekmények esetén pedig szükségtelen a büntetőeljárás garanciarendszerének alkalmazása. A gyorsabb szabálysértési felelősségre vonás kellő hatékonysággal biztosítja a társadalom védelmét.

A gazdasági bűncselekmények esetében az eredeti törvényhozói szándéknak – amely szerint a gazdasági élet területén elsősorban a gazdasági igazgatási jogszabályok által biztosított gyors és hatékony szankciórendszer érvényesítése a cél és a büntetőjog igénybe vételére valóban csak ultima ratio-ként kerüljön sor – az ötvenezer forintos értékhatár már nem felel meg. A 2005-ben ismertté vált 17.106 gazdasági bűncselekmény közül kizárólag azokat érinti az értékhatárok változása, amelyeknél annak a minősítés szempontjából egyáltalán jelentősége van. A változás a gazdasági bűncselekmények mintegy felét érinti. Az értékhatároknak jelentős gazdasági bűncselekmények – mint pl. a számvitel rendjének megsértése, a csődbüntett, a gazdasági társaságok körében elkövethető bűncselekmények, a gazdasági titkok megsértése vagy a pénzmosás – megítélésében egyáltalán nincs jelentősége.

Egyrészt az értékhatároknak a valós értékviszonyokhoz történő igazítása (valorizálása), másrészt pergazdasági szempontokra is tekintettel mind a vagyon elleni, mind a gazdasági bűncselekmények esetében indokolt az értékhatár emelése.

Minderre tekintettel a Javaslat a Btk. 138/A. §-ában a kisebb érték alsó határát a jelenlegi tízezer forintról húszezer forintra emeli.

A 6. §-hoz

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540. (2004) számú, az ENSZ Alapokmányának VII. Fejezete alapján hozott, a tagállamokra nézve kötelező erejű határozatában

(Határozat) a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozását tűzte ki célul. Ennek elérése érdekében a részes államoknak meg kell tenniük az abban foglalt intézkedéseket, és a belső jogi normáikat összhangba kell hozni a Határozatban foglaltakkal.

A Határozat 2. pontja alapján a tagállamoknak belső jogrendjükben meg kell tiltaniuk a nukleáris, biológiai és vegyi fegyverek, illetőleg az azok célba juttatásához szükséges eszközök nem-állami szereplők által történő gyártását, megszerzését, tartását, fejlesztését, szállítását, finanszírozását, valamint az e tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatosan felsorolt egyéb tevékenységeket.

A Btk.-ba az 1998. évi LXXXVII. törvény iktatta be a nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása (Btk. 160/A. §), illetve a visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (Btk. 264/C. §) elnevezésű tényállásokat. Ezt megelőzően hazánk 1997 és 1998 folyamán több, különböző fegyverek használatának, előállításának tilalmát előíró nemzetközi szerződés részes államává vált, amelyre tekintettel szükség volt a Btk. módosítására is.

A Határozat nem a nemzetközileg tiltott fegyverek használatára, hanem az azokkal való – korábban említett – jogellenes tevékenységekre vonatkozik. Ezen elkövetési magatartásokat a Btk. 264/C. §-a teljes körűen és megfelelően szabályozza. A Btk. 264. §-ában szabályozott visszaélés radioaktív anyaggal elnevezésű tényállás pedig megfelel a nukleáris fegyverekkel kapcsolatos szabályozási igénynek, mivel a nukleáris fegyverek mindegyike tartalmaz „az emberi egészségre, illetve a környezetre veszélyes radioaktív anyagot”, amelynek jogosulatlan – a tényállásban részletezett – használata büntetendő cselekmény.

A nemzetközi szerződés által tiltott fegyver fogalmát a Btk. 264/C. §-ának (5) bekezdése a Btk. 160/A. §-ának (3) bekezdésében található fogalom-meghatározásra utalással határozza meg. A Javaslat ezt a meghatározást egészíti ki a bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezményre (BTWC) történő utalással.

A BTWC IV. cikke egyértelműen előírja a részes államok számára, hogy a biológiai és toxin fegyverek fejlesztését, gyártását, megszerzését, tartását, tárolását tiltsa meg. A BTWC I. cikkének 1. pontjában szereplő mikrobiológiai vagy egyéb biológiai hatóanyag, valamint toxin nem tartozik bele egyértelműen az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény II. cikkének 2. pontjában szereplő „bármely vegyület” fogalmába. A Határozatban foglaltak maradéktalan teljesítése érdekében ezért a Javaslat megjeleníti a BTWC rendelkezését a Btk. 160/A. §-ának (3) bekezdésében.

A 7-8. §-hoz

1. Az Európai Unió Tanácsa által 2003. december 22-én elfogadott, a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről

szóló 2004/68/IB kerethatározat (Kerethatározat) 2006. január 20-i határidővel felszólította a tagállamokat, hogy hozzák meg a Kerethatározatnak megfelelő intézkedéseket. A jogharmonizáció megteremtése érdekében a megrontás tényállása új rendelkezéssel egészül ki, továbbá módosítani kell a tiltott pornográf felvétellel visszaélés törvényi tényállását is.

1.1. A Kerethatározat 2. cikke sorolja fel a gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos büntetendő magatartásokat:

a) gyermekek kényszerítése prostitúcióra vagy pornográf tevékenységben való részvételre, illetve gyermekek ilyen célra történő felhasználásából való haszonszerzés vagy gyermekek egyéb módon, e célból történő kizsákmányolása;

b) gyermekek prostitúcióra vagy pornográf tevékenységben való részvételre toborzása;

c) gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, amelyben

i. kényszert, erőszakot vagy fenyegetést alkalmaznak;

ii. a gyermek által folytatott szexuális tevékenységért fizetségképpen pénzt vagy egyéb díjazást vagy ellenértéket nyújtanak; vagy

iii. a gyermekkel kapcsolatban fennálló, elismert bizalmi, hatalmi vagy befolyási helyzettel visszaélnek.

A Kerethatározat által felsorolt cselekmények döntő többségét a Btk. jelenleg is büntetni rendeli. Eszerint a Kerethatározat 2. cikkének a) pontját, valamint c) pontjának i. és iii. alpontját a Btk. kényszerítés (174. §), emberkereskedelem (175/A. §), kiskorú veszélyeztetése [195. § (3) bekezdés], továbbá erőszakos közöszülés (197. §), szemérem elleni erőszak (198. §), megrontás (201-202. §), kitartottság (206. §), és kerítés [207. § (3) bekezdés a) pontja] címén szankcionálja.

A Kerethatározat 2. cikke c) pontjának ii. alpontja szerint büntetendővé kell nyilvánítani, és legalább egy évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel kell fenyegetni azon elkövető magatartását, aki a gyermek által folytatott szexuális tevékenységért fizetségképpen ellenértéket nyújt.

A gyermekkorúakkal létesített szexuális kapcsolatok büntetőjogi rendszere a sértett életkorára tekintettel differenciált.

A tizenkettedik életévét be nem töltött, mint törvényi vélelemmel védekezésre képtelennek nyilvánított személlyel létesített szexuális kapcsolat az erőszakos közöszülés, vagy – minden más szemérem sértő magatartás esetén – a szemérem elleni erőszak tényállását valósítja meg (Btk. 197-198. §). A tizenkettő és tizennégy év közötti sértettek esetében pedig a Btk. 201. §-ában szabályozott megrontás tényállása alapozza meg a büntetőjogi felelősséget.

A beleegyezésen alapuló szexuális kapcsolat vélemezett korhatára tehát – a társadalmi értékítéletnek és elvárásnak megfelelően – tizennégy év. A törvény eszerint rendel büntetni valamennyi, tizennegyedik életévét be nem töltött (gyermekkorú) sértettel létesített szexuális kapcsolatot, függetlenül attól, hogy az aktusra ellenérték fejében került-e sor, a tizennegyedik életév betöltése után viszont

szabad akaratból, büntetlenül létesíthető szexuális aktus (természetesen csak tizennégy év feletti személlyel).

Az üzletszerű kéjelgés az 1993-as, majd 1999-es törvénymódosítás következtében nem minősül bűncselekménynek, szabálysértésnek is csak abban az esetben, ha a szexuális szolgáltatás nyújtására az ún. védett övezeten belül kerül sor.

Az üzletszerű kéjelgéshez kapcsolódó egyes elkövetési magatartások körében a jogalkotó külön védelemben részesíti a fiatalkorú személyeket. Súlyosabban minősül, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő ugyanis az üzletszerű kéjelgés elősegítése és a kerítés, amennyiben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el.

Tekintettel arra, hogy a tizennégy és tizennyolc év közötti kiskorúval ellenérték fejében létesített szexuális aktus a gyermek egészséges nemi fejlődését, erkölcsi tudatát veszélyezteti, a Javaslat átveszi a Kerethatározat 2. cikke b) pontja ii. alpontjának előírását. Megrontás büntetést követi el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő tehát az a személy is, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel ellenérték fejében közösül vagy fajtalanodik. A Javaslat mindkét irányú elkövetési magatartást, tehát mind az ellenszolgáltatás nyújtását, mind az ellenszolgáltatás fejében felkínált közösülés vagy fajtalanítás igénybe vételét szankcionálja.

1.2. A Kerethatározat 2. cikkének b) pontja értelmében a részes államoknak büntetendővé kell nyilvánítaniuk a gyermekek prostitúcióra vagy pornográf tevékenységben való részvételre toborzását. A jogszabály nem határozza meg, hogy alkalmazásában mi minősül prostitúciónak, és pontos definíciót az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomása tárgyában, 1950-ben kelt New York-i Egyezmény sem ad.

Az általánosan elfogadott szóhasználat szerint a prostitúció fogalma megegyezik a Btk. 210/A. §-ának (1) bekezdésben foglalt üzletszerű kéjelgés kategóriájával, azaz rendszeres haszonszerzés céljából végzett közösülést vagy fajtalanítást jelent. Az üzletszerű kéjelgésre felhívás fogalmilag egy előkészületi jellegű magatartás (bűncselekmény elkövetésére való eredménytelen felbujtás), amelyet a Javaslat – a kerethatározat rendelkezéseire tekintettel – sui generis bűncselekményként határoz meg.

2. A tiltott pornográf felvétellel visszaélés tényállását a gyermekek jogairól szóló, 1989-ben elfogadott New York-i Egyezmény rendelkezéseivel összhangban, az 1997. évi LXXIII. törvény iktatta be a Btk. XIV. Fejezetébe, a házasság, a család és az ifjúság elleni bűncselekmények közé. A tiltott pornográf felvétellel visszaélés védett jogi tárgya tekintetében nagyban hasonlít a megrontásra, hiszen az előbbi a kiskorú személyek erkölcsi, nemi fejlődését és szabadságát védelmezi, utóbbi pedig a nemileg még serdületlen tizennégy éven aluliak egészséges szexuális fejlődését oltalmazza. Így indokolt a pornográf felvételekkel kapcsolatos visszaéléseket is a nemi erkölcs elleni bűncselekmények között, tehát a XIV. Fejezet II. Címében elhelyezni.

A hatályos szabályozás szerint a pornográf jellegű visszaélésekkel szembeni büntetőjogi védelem a kiskorú személyeket illeti meg. A törvényhozó nem kívánja kizárni a házasságkötéssel törvény erejénél fogva nagykorúvá vált, tizenhatodik életévüket betöltő személyek védelmét, ezért a Javaslat a passzív alanyok körét a tizennyolcadik életévét be nem töltő személyekre változtatja. Ez a megoldás egyébként szervesen illeszkedik a Btk. nemi erkölcs elleni bűncselekményeinek rendszerébe, amelyben a tizennegyedik, illetve tizennyolcadik életév be nem töltésének van alapvető jelentősége.

A gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló, 2003. december 22-i 2004/68/IB kerethatározat (Kerethatározat) 3. cikke szerint gyermekpornográfiával kapcsolatos bűncselekmények a következők:

- gyermekpornográfia előállítása,
- gyermekpornográfia forgalmazása, terjesztése vagy továbbítása,
- gyermekpornográfia felajánlása vagy annak hozzáférhetővé tétele,
- gyermekpornográfia megszerzése vagy birtoklása.

A Kerethatározat által támasztott követelményeknek a Btk. hatályos 195/A. §-a nagyrészt megfelel, egy új elkövetési magatartással azonban ki kell egészíteni a tiltott pornográf felvétellel visszaélés tényállását.

A Btk. 195/A. §-ának (3) bekezdése szerint jelenleg is büntetendő, aki pornográf jellegű felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, a Kerethatározat értelmében viszont a kisebb személyi kör (tehát akár egy, akár több személy) részére történő hozzáférhetővé tételt is szankcionálni kell.

A büntetőjogi felelősség kizárását megengedő rendelkezések közül Magyarország él a Kerethatározat 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti lehetőséggel, azaz a Javaslat büntethetőséget kizáró okot biztosít arra az esetre, ha az elkövető tizennegyedik életévét meghaladott, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről, annak bejegyzésével, saját célú felhasználásra készít vagy tart pornográf felvételt. Ez a rendelkezés azonban – a bűncselekmény súlyára tekintettel – nem vonatkozik arra az esetre, ha ez a személy az elkövető hozzátartozója, avagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll.

A Kerethatározat 1. cikkének b) pontja határozza meg a gyermekpornográfia fogalmát. A rendelkezés értelmében gyermekpornográfiának minősül az olyan képfelvételekkel kapcsolatos visszaélés, amelyeken létező gyermekek, vagy nem létező, de élethűen ábrázolt gyermekek, valamint gyermeknek tűnő létező személyek kifejezetten szexuális magatartást tanúsítanak, vagy abban közreműködnek.

A Kerethatározat szerinti jogsértések közül a nem létező, de élethűen ábrázolt gyermekekről (feltehetőleg montázzsal vagy egyéb szerkesztési-vágási technikával) készített képfelvételekkel kapcsolatos elkövetési magatartások nem a tiltott pornográf felvétellel való visszaélést, hanem a Btk. 272. §-ában szabályozott közszemérem megsértését valósítják meg. A szexuális áruk forgalmazásával kapcsolatos igazgatási jellegű előírásokat az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet 14. §-a tartalmazza. Ezt a rendelkezést szükséges kiegészíteni a Kerethatározat 1. cikkének

b) pontjában adott fogalom-meghatározásnak és a 3. cikknek megfelelő szabályozással, amely módosítást egy későbbi Javaslat fog elvégezni.

A Javaslat 8. §-ának értelmező rendelkezése konkretizálja, hogy a bűncselekmény vonatkozásában mi minősül felvételnek, pornográf felvételnek, illetve pornográf jellegű műsornak, ezzel jelentősen leegyszerűsíti a jelenlegi kazuisztikus szabályozást.

A 9. §-hoz

1. A terrorcselekmény hatályos tényállását a 2003. évi II. törvény iktatta a Btk.-ba. A törvényalkotó a rendelkezés megalkotásakor arra törekedett, hogy az megfeleljen az Egyesült Nemzetek Szervezete, illetve az Európai Unió terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó jogi aktusaiban foglalt elvárásoknak, különös tekintettel a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 54. ülészakán, 1999. december 9-én elfogadott nemzetközi egyezményére (e § alkalmazásában: Egyezmény), illetve az Európai Unió Tanácsának 2002. június 13-án elfogadott, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló kerethatározatára.

Az Egyezményt a Magyar Köztársaság a 2002. évi LIX. törvénnyel megerősítette, ennek 2. cikke szerint:

„1. Az Egyezmény értelmében bűncselekményt követ el az, aki bármely eszközzel, közvetlenül vagy közvetve, jogellenesen és szándékosan, forrást biztosít vagy gyűjt azzal a szándékkal vagy annak tudatában, hogy azt részben vagy egészben a következő cselekmény elkövetésére használják fel:

a) olyan cselekmény, amely a mellékletben szereplő valamely szerződés hatálya alá tartozó és az abban meghatározott bűncselekményt valósít meg; vagy

b) bármely egyéb olyan cselekmény, amely polgári személy vagy fegyveres konfliktus esetén az ellenségeskedésben tevőlegesen részt nem vevő más személy halálának vagy súlyos testi sérülésének okozására irányul, ha a cselekmény célja, annak természetéből vagy összefüggéseiből következően az, hogy a lakosságot megfélemlítse, vagy egy Kormányt vagy nemzetközi szervezetet valamely cselekmény megtételére vagy ennek megtételétől történő tartózkodásra kényszerítsen.

2. *a) Az a Részes Állam, amely nem részese a mellékletben felsorolt valamely szerződésnek, a megerősítésről, elfogadásról, jóváhagyásról vagy csatlakozásról szóló okirat letétbe helyezésekor kijelentheti, hogy az Egyezmény e Részes Állam tekintetében történő alkalmazásakor a szerződést úgy kell tekinteni, mintha az 1. bekezdés a) pontjában említett melléklet nem tartalmazná azt. A nyilatkozat hatályát veszti, amint a szerződés hatályba lép e Részes Állam vonatkozásában, amely értesíti e tényről a letéteményest.*

b) Ha egy Részes Állam megszűnik részes fél lenni a mellékletben szereplő valamely szerződésben, e szerződés tekintetében az e cikkben előírt nyilatkozattal élhet.

3. Ahhoz, hogy egy cselekmény az 1. bekezdés szerinti bűncselekménynek minősüljön, nem szükséges, hogy a forrást az 1. bekezdés a) vagy b) pontja szerinti bűncselekmény elkövetésére ténylegesen fel is használják.

4. Bűncselekményt követ el az is, aki az e cikk 1. bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetését megkísérel.

5. Bűncselekményt követ el az is, aki

a) bűnsegédként vesz részt az e cikk 1. vagy 4. bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetésében;

b) az e cikk 1. vagy 4. bekezdésében meghatározott bűncselekmény mások általi elkövetését szervezi vagy irányítja;

c) hozzájárul az e cikk 1. vagy 4. bekezdésében meghatározott egy vagy több bűncselekménynek közös cél által vezérelt személyek csoportja általi elkövetéséhez. Ez a hozzájárulás szándékos, és vagy

(i) a csoport bűnös tevékenysége vagy bűnös célja előmozdítása érdekében valósul meg, ahol a bűnös tevékenység vagy bűnös cél az e cikk 1. bekezdésében meghatározott valamely bűncselekmény elkövetésével kapcsolatos; vagy

(ii) annak ismeretében valósul meg, hogy a csoport az e cikk 1. bekezdésében meghatározott valamely bűncselekményt szándékozik elkövetni.”

Az Egyezmény e rendelkezéseiből egyértelműen kiderül, hogy a terrorcselekmény elkövetéséhez forrás gyűjtését, biztosítását akkor is büntetni kell, ha a terrorcselekményt nem terrorista csoportban, hanem önállóan, illetve ezt a szervezetségi szintet el nem érő módon szándékoznak elkövetni. A hatályos magyar szabályozás ezzel kapcsolatos hiányosságára a Nemzetközi Valutaalap/Világbank/MONEYVAL közös vizsgálata is felhívta a figyelmet, s nem tartotta elégségesnek azt a magyarázatot, hogy a magányos elkövető esetében a Btk. 261. §-ának (4) bekezdése szerinti előkészület megfelelő védelmet nyújt, mivel az Egyezmény 2. cikkének 4. bekezdése, a források biztosításának, illetve gyűjtésének a kísérletét is büntetni rendeli, ami az egyszerű előkészületként történő szankcionálás esetén kizárt.

A Javaslattal erre tekintettel – a nemzetközi elvárásokkal való teljes összhang megteremtése érdekében – a terrorcselekmény előkészületét szabályozó, Btk. 261. §-ának (4) bekezdését, az előkészületi magatartásokat teljes körűen felsorolva és kiegészítve a terrorcselekmény elkövetéséhez való anyagi eszköz szolgáltatással és gyűjtéssel sui generis előkészületi bűncselekményként határozza meg, lehetővé téve ezzel az ilyen cselekmények kísérletének a szankcionálását is.

A Javaslattal a Btk. 261. §-ának (5) bekezdésének tartalmát nem változtatja meg, az új szöveg a jobb áttekinthetőség, és az egyszerűbb szerkezet kedvéért nem ismétli meg az új (4) bekezdésben felsorolt elkövetési magatartásokat, hanem csak utal rájuk, és változatlanul büntetni rendeli a terrorista csoport tevékenységének bármilyen támogatását.

A Btk. 261. §-a (4) és (5) bekezdésének büntetési tételei mind a tényállás szerkezetén belül, mind a Különös Rész többi hasonló jellegű, súlyú

bűncselekményéhez képest eltúlzottan szigorúak. A hazaárulás (Btk. 144. §), a kémkedés (Btk. 147. §) az emberölés (Btk. 166. §) előkészülete öt évig terjedő szabadságvesztéssel, a népirtás (Btk. 155.§), a háború idején történő hazaárulás előkészülete is csak két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Erre tekintettel a Javaslat a hatályos szabályozáshoz képest egy fokozattal enyhébben határozza meg a két előkészületi jellegű magatartást büntető bekezdésben a büntetési tételkeretet.

A Btk. 261. §-ának (6) bekezdése jelenleg csak a terrorista csoporthoz kapcsolódó előkészületi cselekmények bejelentése, és körülményeinek feltárása esetén biztosít az együttműködő személy számára büntethetőséget megszüntető okot. Ésszerű és életszerű, hogy ez a lehetőség az új (4) bekezdés szerinti sui generis előkészület elkövetőinek együttműködése esetén is biztosított legyen, ezért a Javaslat ennek megfelelően módosítja a Btk. 261. §-ának (6) bekezdését.

2. A Javaslat kiegészíti továbbá a Btk. 261. §-a (9) bekezdésének a) pontját a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés tényállásával (Btk. 263/B. §), így e bűncselekmény is személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekménynek minősül.

A 10. §-hoz

A Javaslat módosítja a Btk. nemzetközi gazdasági tilalom megszegése tényállását (261/A. §) annak érdekében, hogy a magyar jog megfeleljen az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet (e § alkalmazásában: Rendelet) előírásainak. A Rendeletben foglalt szabályozás alapján az áruk két csoportja különböztethető meg. A Rendelet II. mellékletébe olyan áruk tartoznak, amelyek halálbüntetéstől, kínzástól vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódtól vagy büntetéstől eltérő, más gyakorlati használatra nem alkalmasak. A Rendelet III. melléklete pedig azon árukat sorolja fel, amelyek – többek között – e fenti célra is használhatók.

A Rendelet kizárólag a hatálya alá tartozó áruk harmadik országokkal folytatott kereskedelmére vonatkozik. Az Európai Unión belül ugyanis – a Rendelet szerint – nem szükséges hasonló ellenőrzési rendszer bevezetése, mivel a tagállamokban nem létezik a halálbüntetés intézménye, és már meghozták a megfelelő intézkedéseket a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés törvényen kívül helyezésére és megelőzésére. Ugyanakkor a tényállás ezen fenti megkülönböztetést természetesen nem követi, az elkövetési magatartás megvalósítása során a meghatározott áruknak mind a harmadik országokkal folytatott exportja, illetve importja, mind az Európai Unió vámterületén belüli átadása tényállásszerű.

A II. mellékletben szereplő áruk esetében a származásra való tekintet nélkül teljes kiviteli és behozatali tilalom érvényesül, továbbá tilos a Közösség vámterületéről bármely személynek, szervezetnek vagy testületnek történő technikai segítségnyújtás, illetve tilos a harmadik országból szállított áruhoz kapcsolódó technikai segítségnyújtásnak a Közösség vámterületén belüli elfogadása, tekintet

nélkül mindkét esetben arra, hogy ellenérték fejében történik-e. A Rendelet alapján egy esetben engedélyezhető a behozatal és a hozzá kapcsolódó technikai segítségnyújtás: amennyiben bizonyított, hogy abban a tagállamban, ahová a behozatal irányul, az ilyen árukat kizárólag a történelmi jelentőségük miatti nyilvános múzeumi kiállítás céljára használják fel.

A Javaslat alapján büntetendő a fent említett behozatali vagy kiviteli tilalom megszegése. Ezzel a magyar jog megfelel a Rendelet 17. cikkének, amely kötelezettségként írja elő a tagállamok számára, hogy hatékony, arányos, és visszatartó erejű szankciókkal büntesse a Rendeletben foglalt előírások megszegését. A Javaslat továbbá kiegészíti a Btk. 261/A. §-ának (6) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezéseket azzal, hogy a behozatali vagy kiviteli tilalom a Rendelet II. mellékletében meghatározott árukra vonatkozik.

A 11-12. §-hoz

A Javaslat tartalmi módosítás nélkül beépíti a fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §) tényállását a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (Btk. 263. §), illetve a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (Btk. 263/A. §) tényállásaiba úgy, hogy az említett tényállásokból mellőzi a különös visszaesésre, valamint ezzel összefüggésben a hasonló jellegű bűncselekmények meghatározására vonatkozó rendelkezéseket. Az elkövetési magatartások igazodnak a gyakorlatban már kialakult értelmezéshez. Az országba történő behozatal, illetve kivitel az importot, illetve az exportot jelenti, míg az ország területén történő átszállításon továbbra is a már behozott áru kiviteli szándékkal történő szállítását, továbbítását kell érteni. Utóbbi esetben éppen ezen kiviteli szándék különbözteti meg ezt az elkövetési magatartást a tartástól.

A Btk. 263/A. §-ának (4) bekezdése tartalmazza a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés privilegizált eseteit. A Javaslat kiegészíti ezen bekezdést egy új privilegizált esettel, amely alapján enyhébben büntetendő az, aki az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszert bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja. Az említett bejelentési kötelezettség megszegése nem indokolja, hogy a törvény az alapeseti büntetési tétellel fenyegetse az elkövetőt, ugyanakkor ezzel párhuzamosan indokolt a Btk. hatályos 263/A. §-ának (4) bekezdésébe foglalt elkövetési magatartások büntetési tételének egy fokozattal történő emelése, és ezáltal büntette minősítése, mivel a bejelentési kötelezettség megszegésének társadalomra veszélyessége ezt indokolja. Ez a rendelkezés ugyanakkor gyakorlatilag nem szigorítja a másik két privilegizált eset büntetését, hiszen a Btk. 87. §-ának rendelkezései alapján ilyenkor is kiszabható a szabadságvesztés helyett bármely más főbüntetés.

A 13. §-hoz

A Javaslat haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés címmel új tényállást iktat a fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §) helyébe. Az új tényállás megalkotását egyrészt nemzetközi kötelezettségek teljesítése, másrészt hazai szabályozási igények teszik szükségessé. Az új szabályozás a haditechnikai termékek gyártásának és a

haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény (Httv.), a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet (Htr.), és a kettős felhasználású termékek és technológiák külkereskedelmi forgalmának engedélyezéséről szóló 50/2004. (III. 23.) Korm. rendelet (Kfr.), a kettős felhasználású termékek és technológia kivitelére vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2000. június 22-i 1334/2000/EK tanácsi rendelet, az egyes katonai célú végfelhasználásokkal kapcsolatos műszaki segítségnyújtás ellenőrzéséről szóló 401/2000/KKBP tanácsi együttes fellépés (Együttes Fellépés), és az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet (e § alkalmazásában: Rendelet) rendelkezéseinek való megfelelést szolgálja.

A haditechnikai termékek és szolgáltatások, valamint a kettős felhasználású termékek jellegére és a büntetendő elkövetési magatartásokra tekintettel, az új tényállás védett jogi tárgya a közbiztonság, ezért az a közbiztonság elleni bűncselekmények (Btk. XVI. Fejezet I. Cím) közé került. Az új tényállás elkövetési tárgyai megegyeznek a haditechnikai eszközök és szolgáltatások, illetőleg kettős felhasználású termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettségek megszegésének (Btk. 287. §) elkövetési tárgyaival, és – tartalmi módosítás nélkül, ugyanakkor értelmezhetőbbé, és átláthatóbbá téve – átveszi a Btk. 287. §-ának elkövetési magatartásait [ld. az új tényállás (1) bekezdésének c) pontját]. Összevonva tartalmazza a Btk. 287. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt elkövetési magatartásokat, kiterjeszti az engedély kereteit túllépő elkövetést valamennyi ott szereplő magatartásra, valamint elhagyja azon engedélyek taxatív felsorolását, amelyek a haditechnikai termékek és szolgáltatások, illetőleg kettős felhasználású termékek és technológiák forgalomba hozatalához szükségesek, elkerülve ezáltal a háttérjogszabály változása miatti Btk.-módosítás szükségességét.

A haditechnikai eszköz helyett a Javaslat a haditechnikai termék kifejezést használja, igazodva ezzel a Httv. fogalom-használatához. Egyúttal mind a tényállás címéből, mind a norma szövegéből elhagyja a kettős felhasználású technológiára utalást, mivel a Kfr. 2. §-ának b) pontja alapján a kettős felhasználású termék fogalmába a kettős felhasználású technológiák is beletartoznak.

A Httv. alapján a haditechnikai termék gyártása és a haditechnikai szolgáltatás nyújtása egyaránt engedélyköteles. A Httv. 1. §-ának d) pontjára figyelemmel a haditechnikai termék gyártása magában foglalja e termék előállítására és átalakítására irányuló tevékenységet is. A büntetőjogi norma szövegében azonban az átalakítás külön nem jelenik meg, mivel az átalakítás eredményén, a haditechnikai termék előállításán van a hangsúly, és közömbös, hogy az egy korábbi haditechnikai termék átalakításával, vagy más anyagi eszközök felhasználásával történt. A Httv. 2. §-ának (1) bekezdése alapján ezért a Javaslat kizárólag a haditechnikai termék előállítását, valamint a haditechnikai szolgáltatás nyújtását rendeli büntetni, ha ez engedély nélkül, vagy a kiadott engedély kereteit túllépve valósult meg.

A Btk. 263/B. §-a (1) bekezdésének b) pontja közvetve – a Javaslat 10. §-ában foglaltakkal együtt – a magyar jog Rendeletnek történő megfelelését szolgálja. A Rendelet 7. cikkének (1) és (2) bekezdése lehetőséget ad a tagállamok számára,

hogy a Rendeletben foglaltaknál szigorúbb szabályozási rezsimit tartsanak fenn, vagy ilyet fogadjanak el. A Htr. melléklete XXIII. Fejezete 1. pontjának b) alpontja bizonyos áruk (hüvelykujj-bilincs, illetve -szorító és különleges rendeltetésű kínzóeszközök) esetében kifejezetten kizárja a forgalmazásra vonatkozó engedély kiadását. Ezen áruk tiltott áruknak minősülnek, így az ezekkel való bármely magatartás jogellenes. A Htr., valamint a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet tervezett módosítása a Rendeletnek való teljes megfelelés érdekében szükséges, amely többek között a Rendelet mellékleteinek fogalom-használatát alapul véve pontosítja az említett hazai jogszabályokat.

Az Együttes Fellépés végrehajtásáról a magyar jogban a Kfr. bizonyos rendelkezései gondoskodnak. Az Együttes Fellépés 5. cikke alapján a Kfr. 12. §-a kifejezett tiltást fogalmaz meg a vegyi, biológiai vagy nukleáris fegyver vagy más nukleáris robbanóanyag, valamint ezeket célba juttatni képes rakétatechnikai eszköz kifejlesztésével, gyártásával, kereskedelmével, karbantartásával, észlelésével, azonosításával vagy elterjesztésével kapcsolatos műszaki segítségnyújtás tekintetében. A tilalom a más katonai felhasználással kapcsolatos műszaki segítségnyújtásra is vonatkozik, ha azt olyan országnak nyújtják, amely az Európai Unió Tanácsa által elfogadott közös álláspontban vagy együttes fellépésben fegyver kiviteli korlátozás, illetve az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által elrendelt fegyverembargó alá tartozik. A Javaslat – a fegyverembargó esetében – ettől eltérően, általánosabban fogalmaz, és „a nemzetközi kötelezettségvállalás alapján a Magyar Köztársaságra nézve kötelező fegyver kiviteli korlátozás” kitételt használja, elkerülve ezáltal a Btk. módosításának a szükségességét abban az esetben, ha az Egyesült Nemzetek Szervezete, illetve az Európai Unió Tanácsán kívül, más nemzetközi jogi entitás hoz – nemzetközi kötelezettségvállalás alapján – a Magyar Köztársaságra nézve kötelező erejű korlátozásokat. A Kfr. 12. §-ának (2) bekezdése meghatározza, hogy mi minősül más katonai felhasználásnak.

„12. § (2) [...] E bekezdés szerint a katonai végfelhasználású technikai segítségnyújtás az alábbiakat foglalja magában:

- a) a tagországok haditechnikai listáin feltüntetett termékek átadása;*
- b) az a) pont szerinti haditechnikai termékek kifejlesztéséhez, gyártásához, karbantartásához szükséges termelő-, ellenőrző- vagy vizsgálóberendezések és ezekhez tartozó alkatrészek átadása;*
- c) az a) pont szerinti haditechnikai termékek gyártásához, a gyártó létesítményben felhasznált bármely félkész termék átadása.”*

A Kfr. 12. §-ának (3) bekezdése alapján a katonai segítségnyújtásra vonatkozó tilalom nem érvényesül, ha a műszaki segítségnyújtás az 1334/2000/EK rendelet II. számú mellékletében felsorolt országok bármelyikében kerül alkalmazásra; ha a műszaki segítségnyújtás – átadott információ formájában – a nemzetközi export-ellenőrzési rezsimekben, szervezetekben és szerződésekben meghatározott nyilvános körben vagy tudományos alaputatásban kerül alkalmazásra; valamint ha a műszaki segítségnyújtás szóbeli közlés formájában történik, és nem vonatkozik egy vagy több nemzetközi export-ellenőrzési rezsím által ellenőrzött termékre. Ezen eseteket azonban nem kell a Btk.-ban megjeleníteni,

hiszen a háttérjogszabályban foglalt kivételek (jogszabályi engedély) Btk.-n kívüli jogellenességet kizáró oknak minősülnek.

A tényállásnak – hasonlóan az egyéb, fegyverekkel, közbiztonságra veszélyes egyéb árukkal történő visszaélészerű bűncselekményekhez (robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, lőfegyverrel vagy lőszerrel, vagy nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés) – két minősített esete van, az üzletszerűen vagy a bűnszövetségben történő elkövetés.

A Btk. 263/B. §-ának (4) bekezdése alapján az (1) bekezdésben meghatározott esetek előkészülete is büntetendő.

A Btk. 263/B. §-ának (5) bekezdése változtatás nélkül átveszi a Btk. 287. §-ában foglalt értelmező rendelkezéseket, amelyek az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott elkövetési magatartásban foglaltak értelmezésére szolgálnak.

A 14-15. §-hoz

A nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló Nemzetközi Egyezmény (e § alkalmazásában: Egyezmény) szövegét a Közgyűlés 2005. április 13-án fogadta el az 59/290. számú határozatával, egyben felhívta az államokat az aláírásra. Az Egyezmény definíciókat tartalmaz a nukleáris terrorizmushoz köthető anyagokra, eszközökre és cselekményekre vonatkozóan. Az Egyezmény egyúttal elrendeli egyes cselekmények büntetendővé tételét, amely az Egyezmény 2. cikkének 1. pontjából, valamint 7. cikkének 1. pontjából fakad.

Az Egyezmény 2. cikkének 1. pontja a következőképpen rendelkezik:

„1. A jelen Egyezmény alkalmazásában bármely személy büntetendő cselekményt követ el, amennyiben törvénytelen módon és szándékosan:

(a) Radioaktív anyagot tart birtokában, eszközt készít vagy tart birtokában:

- (i) azzal a szándékkal, hogy halált, vagy súlyos testi sérülést okozzon; vagy*
- (ii) azzal a szándékkal, hogy súlyos vagyoni vagy környezeti kárt okozzon;*

(b) bármilyen módon radioaktív anyagot vagy eszközt használ, vagy nukleáris telephelyet használ vagy megkárosít, olyan módon, melynek révén radioaktív anyag kerül kibocsátásra, vagy ennek kockázata fennáll:

- (i) azzal a szándékkal, hogy halált, vagy súlyos testi sérülést okozzon; vagy*
  - (ii) azzal a szándékkal, hogy súlyos vagyoni vagy környezeti kárt okozzon;*
- vagy*
- (iii) azzal a szándékkal, hogy egy természetes vagy jogi személyt, valamely nemzetközi szervezetet, vagy Államot kényszerít arra, hogy valamely cselekményt megtegyen, vagy attól tartózkodjon.”*

Ezen elkövetési magatartásokat a Btk. visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), valamint visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §) tényállásai teljes körűen és megfelelően szabályozzák. A Javaslat a Btk. jelzett

tényállásait egészíti ki úgy, hogy mindkét esetben büntetni rendeli e bűncselekmények előkészületét, mivel az Egyezmény 7. cikke 1. pontjának a) alpontja szerint a Részes Államoknak valamennyi gyakorlatban megvalósítható intézkedést meg kell tenniük, hogy megelőzzék és szembeszálljanak a 2. cikkben meghatározott büntetendő cselekmények elkövetésére irányuló előkészületekkel.

A 16. §-hoz

1. A csődbüntett egyes fordulatai a hitelezők kielégítésére szolgáló vagyon védelmén keresztül biztosítják a hitelezők érdekeit. A felszámolás eredményének megghiúsításával járó csődbüntett [Btk. 290. §-ának (5) bekezdés, ún. adminisztratív csődbüntett] csupán közvetett módon biztosítja a hitelezők vagyoni igényeinek a kielégítéséhez fűződő érdeket. Közvetlenül a hitelezői igények védelmére rendelt felszámolási eljárás szabályainak a büntetőjogi eszközökkel történő érvényesítésére szolgál, ezért nem illeszkedik szervesen e tényállás rendszerébe. A csődbűncselekmény szabályozási köréből való kiemelés összhangban áll a Javaslatnak azzal a céljával is, hogy a joggyakorlat egységét előmozdítsa, mert ezzel a jogbiztonságot közvetlenül is szolgálja.

Az ún. adminisztratív csődbüntett elkövetési magatartása kifejezetten számviteli jellegű kötelezettségek teljesítésének elmulasztásában nyilvánul meg. Rendeltetése annak a gazdasági érdekek a biztosítása, hogy a fizetéseképtelen gazdálkodó szervezet vagyonának a felmérése (feltérképezése) a felszámolás elrendelését követően azonnal megtörténjen. E bűncselekmény két szálon kötődik a csődjoghoz. A számviteli kötelezettségek teljesítésének jogalapját e tényállásban a csődjogi rendelkezések (a fizetéseképtelenség tényének a bíróság általi megállapítása, valamint a felszámolás elrendelése), s nem a számviteli jogszabályok határozzák meg. Másrészt a bűncselekmény a fizetéseképtelen gazdálkodó szervezet törvényes számviteli rendjének megtartásához fűződő társadalmi érdek fenntartásában érdekelt valamennyi érdekhordozót sérti. Utóbbiak között kiemelkedő szerepe van a gazdálkodó szervezet hitelezőinek, mert a számviteli kötelezettségek teljesítésének elmulasztása vagyoni igényük érvényesítését közvetlenül is veszélyezteti vagy sérti.

Az ún. adminisztratív csődbüntett hatályos szövege összefoglalja mindazokat a magatartásokat, amelyek a különböző pénzügyi jogi tárgyú törvényekben szabályozott számviteli jellegű kötelezettségek megszegését büntetni rendelik, ezért elhelyezése a számvitel rendjének megsértése tényállásának keretében, annak önálló alakzataként indokolt. Erre figyelemmel a Javaslat kiegészíti a számvitel rendjének megsértése tényállását (Btk. 289. §) egy új (3) bekezdéssel, amely bekezdés szövege az ún. adminisztratív csődbüntett tényállására épül, és a jogalkalmazás során nyert tapasztalatok alapján szabályozza azt újra. A Javaslat szerinti módosítás a fentiekben kifejtett okból nem töri meg a tényállás elméleti rendszerét és szerkezeti felépítését.

2. A Btk. 290. §-ának (5) bekezdésében meghatározott ún. adminisztratív csődbüntett tényállása a „jogszabályban” előírt kötelezettségek megszegését rendeli büntetni. Különösen a csődbüntett alkalmazásának kezdeti időszakában bizonytalanság volt abban, hogy jogszabályon kizárólag a Cstv. rendelkezéseit, vagy a felszámolási eljárásról szóló 1986. évi 11. törvényerejű rendelet szabályait is érteni

kell-e. A normavilágosság alkotmányos követelményének megfelelően indokolt megjelölni azt az igazgatási normát, amelyben a büntetőjogi kerettényállásban megjelölt elkövetési magatartások meghatározása szerepel. Ez a jogszabály a Cstv., amelynek címe azonban 2006. július 1-jétől – a Ctv. 135. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján – „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény”-re változott.

3. A Javaslat kis mértékben átalakítja a bűncselekmény elkövetési magatartásaként meghatározott mulasztás alapjául szolgáló kötelezettségek körét. A beszámolási kötelezettség helyett (amely az egyéb tájékoztatási kötelezettség fogalmába tartozhat) a Javaslat a beszámoló-készítési kötelezettséget nevesíti, mivel a felszámolás elrendelését követően a beszámoló elkészítése a felszámolás lefolytatásának az egyik legfontosabb eleme, s ezért külön nevesítése indokolt. A Javaslat – hasonló indokok alapján – a könyvvezetési kötelezettséggel váltja fel a leltárkészítési kötelezettséget, mivel a módosított Cstv. szabályai között a leltárkészítési kötelezettség már egyébként sem szerepel.

4. A 2. pontban jelzett módosítás azzal a további következménnyel is jár, hogy az adminisztratív csődbüntett esetén – eltérően a csődbűncselekmények tényállásától – nem kerül sor a Btk.-ban speciális alany meghatározására. Ez a szabályozás megfelel annak a következetes jogalkalmazói gyakorlatnak, amely szerint az adminisztratív csődbüntett tettese a számviteli kötelezettségek teljesítésére a csődjogi rendelkezések alapján köteles személy, és nem (csupán) a vagyonnal rendelkezni jogosult személy lehet. Elsősorban az adós gazdálkodó szervezet vezetője vagy – járulékosan – a felszámoló követheti el tettesként. A csődbűncselekmény fedezetelvonással megvalósuló fordulatai [Btk. 290. § (1) és (3) bekezdés] esetén ugyanakkor továbbra is célszerű a speciális alanyiság fenntartása, mivel ott indokolt elhatárolni a vagyonnal rendelkezni jogosult személy által elkövetett gazdasági, és a más által elkövetett – akár azonos magatartásban tettest öltő – vagyon elleni bűncselekményt. Az adminisztratív csődbüntett esetében ilyen elhatárolás igénye azért sem merül fel, mert az abban meghatározott kötelezettségek címzettjeit a Cstv. pontosan meghatározza.

5. A Javaslat szerinti harmadik érdemi változtatás ugyancsak a jogszabály egységes értelmezésének az előmozdítását szolgálja. Korábban a joggyakorlatban gondot okozott annak a meghatározása, hogy mit kell érteni a felszámolás eredményén, és valójában milyen érdekek megsértését védi a tényállás. A felszámolás akkor eredményes, ha a legtöbb hitelezői igényt, a lehető legteljesebb mértékben és a legrövidebb időn belül kielégítik. A felszámolási eljárás eredményes lefolytatása nem csak az adós magatartásától, együttműködési készségétől, hanem a felszámoló aktivitásától, tapasztalatától is függ. A Javaslat szerinti módosítás megfelel az azonos elbírálás követelményének és erősíti a jogbiztonságot. Azáltal, hogy a felszámolás eredményének a meghiúsítása helyett a felszámolási eljárás eredményes lefolytatásának a meghiúsítását határozza meg a bűncselekmény eredményeként, kiküszöböli az értelmezési problémákat, és előmozdíthatja a joggyakorlat egységesítését a kísérlet és a befejezett bűncselekmény elhatárolásának kérdésében is.

6. A Cstv. 1992. április 1-jén történt hatályba lépésekor a kiépülő piacgazdaság alapvető jogintézményét jelentő jogi normában előírt új rend

kialakítását és megszilárdítását, a szigorú adminisztratív kötelezettségek megtartását viszonylag szigorú büntetőjogi védelemmel kellett segíteni és biztosítani. Az időközben eltelt évek tapasztalatai alapján ez a törekvés sikeres volt, s ma már nem indokolt minden területen a szigorú büntetőjogi védelem fenntartása. Ez tükröződik a Javaslat által beiktatott új fordulat rendelkezéseiben. A Btk. 289. §-ának új (3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény vétség, és immár kizárólag két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

7. További technikai jellegű módosítása a Javaslatnak, hogy a Btk. 289. §-a (1) bekezdésének minősítő körülményei [a Javaslat szerinti 289. § (4) bekezdésének a) pontja] kapcsán „az eredmény vagy a saját tőke értékének, illetőleg a mérlegfőösszegnek a megállapítása szempontjából” szövegrészt – a megbízható és valós képet befolyásoló hibával kapcsolatban – a számvitelről szóló törvényre történő utalással helyettesíti.

8. A Javaslat továbbá – a Btk. e Javaslattal módosított 298/D. §-ában foglalt jogosulatlan pénzügyi tevékenység rendelkezései alapján – teljes körűvé teszi a bűncselekmény minősített esetében [Btk. 289. § (4) bek.] szereplő pénzügyi tevékenységet végző szervezetek felsorolását.

A 17. §-hoz

1. A piacgazdaság megfelelő működéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a gazdálkodó szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről objektív információkat hozzanak nyilvánosságra. A könyvvizsgálati kötelezettséget a törvények akkor írják elő, ha az ellenőrzött, a felülvizsgált számviteli adatokat közzé kell tenni annak érdekében, hogy azokat bárki megismerhesse, és – ha arra szüksége van – hozzáférhessen. A közzétételre kerülő információk megbízhatóságát, hitelességét és a törvényekben meghatározott tartalmát a független könyvvizsgálók által végzett könyvvizsgálat alapozza meg.

A könyvvizsgáló a könyvvizsgálói tevékenység során, jelentéseinek készítésekor független szakértőként köteles eljárni. A kamarai tag könyvvizsgálói tevékenységre megbízást csak akkor fogadhat el, ha az nem veszélyezteti a független véleményalkotását. Ezért a könyvvizsgálat célja a jogszabályok előírásai szerint készített, a könyvvitelben rögzített adatokat tartalmazó beszámolók, vagyonértékelések, vagyonmérlegek felülvizsgálatával annak megállapítása, hogy azok megfelelnek-e a törvényi előírásoknak, és megbízható, valós összképet adnak-e a gazdálkodó szervezetek vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről. Ebből láthatóan a könyvvizsgálói tevékenység a piacgazdaság működésének külső garanciáját jelenti. E fokozott felelősséggel járó tevékenység önálló büntetőjogi védelmet igényel annak érdekében, hogy a jogrend a piacgazdaság törvényes működéséhez fűződő társadalmi érdek védelmét hatékonyan biztosítsa.

A Javaslat ennek érdekében a számvitel rendjének megsértését követően egy új tényállással egészíti ki a Btk.-t (289/A. §), amely – az abban meghatározott – könyvvizsgálói kötelességszegést rendeli büntetni. Éppen a tevékenység külső garanciális jellegéből adódóan indokolt az új tényállás megalkotása, az nem helyezhető el a számvitel rendjének megsértése tényállás keretein belül.

2. A tényállásban megjelölt jogszabály a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény (Kktv.), amely tartalmazza egyrészt a könyvvizsgálói tevékenység definícióját, másrészt a könyvvizsgálók által ellátható feladatok körét, és a rájuk vonatkozó kötelezettségeket.

3. Valamennyi gazdasági bűncselekmény általános védett jogi tárgya a gazdasági verseny szabadsága és tisztasága, mert a verseny a piacgazdaság működésének sine qua non-ja. A könyvvizsgálói köteleességszegés konkrét védett jogi tárgya a gazdálkodó szervezetek valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének ismeretéhez fűződő társadalmi érdek.

4. A bűncselekmény elkövetési magatartása a gazdálkodó szervezetről valótlán tény, illetve valós tény megtévesztésre alkalmas módon történő állítása, amelyeknek a könyvvizsgálói tevékenység keretében kell megvalósulnia. A tényállás ugyanakkor leszűkíti a könyvvizsgálói tevékenységet kifejezetten a számviteli törvény szerinti tevékenységre, ezzel fejezve ki azt, hogy a büntetőjogi norma szempontjából kizárólag ez a könyvvizsgálói tevékenység bír jelentőséggel. A tényállítás egyaránt vonatkozhat a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére, a szervezet működésére és a működés eredményére. További garanciális elem, hogy a tényállás alapján a könyvvizsgálót kizárólag akkor lehet büntetőjogi szankcióval sújtani, ha megszegi a jogszabályokban, illetve a könyvvizsgálói standardokban foglalt szakmai szabályokat. Ennek oka, hogy figyelemmel arra, hogy a könyvvizsgálóknak vannak olyan belső korlátai, amelyek befolyásolják a könyvvizsgálónak a lényeges hibás állítások feltárására vonatkozó képességét, nem kizárható, hogy a könyvvizsgáló a szakmai szabályok következetes betartása mellett is megtévesztésre alkalmas jelentést ad a vizsgált gazdálkodó szervezetről.

5. A piacgazdaság működésének elengedhetetlen feltétele, hogy a vállalkozások vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről objektív információkat hozzanak nyilvánosságra. Nem önmagában a könyvvizsgálókra vonatkozó szakmai szabályok megszegése büntetendő, hanem e szabályszegések eredménye (azaz a valótlán tény, illetve valós tény megtévesztésre alkalmas módon történő állítása) sértheti, vagy veszélyeztetheti a gazdasági forgalom biztonságát. Ezért a könyvvizsgálói köteleességszegés eredmény-bűncselekmény. A tényállásszerű elkövetési magatartás eredménye a megtévesztésre alkalmas könyvvizsgálói jelentés. A jelentés nem csupán akkor alkalmas a megtévesztésre, ha valótlán adatokat rögzít de akkor is, ha valós tény megtévesztésre alkalmas módon állít. A jelentés rendszerint nem csak tényeket, hanem olyan értékelő megállapításokat is rögzít, amelyek, ha megtévesztésre alkalmasak, a gazdaság szereplőinek megtévesztése révén közvetlenül sérthetik a gazdasági forgalom biztonságát. Az ilyen jelentés megghiúsítja a könyvvizsgálói tevékenység célját, nem ad megbízható és valós képet a gazdálkodó szervezetről.

6. Figyelemmel arra, hogy a könyvvizsgálói tevékenység értékelő tevékenység, ezáltal szubjektív, és kockázati elemeket is tartalmaz, az új tényállás kizárólag a szándékos elkövetést rendeli büntetni. A szándékosságnak mind az elkövetési magatartás, mind az eredmény tekintetében fenn kell állnia.

7. A bűncselekmény tettese kizárólag a Kktv. hatálya alá tartozó, könyvvizsgálói tevékenységet végző személy, azaz a könyvvizsgáló lehet, aki a Kktv. alapján a Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagja.

A 18. §-hoz

1. A Cstv. 2006. évi VI. törvénnyel történt módosítása – a Gt.-vel és a Ctv.-vel. való összhang, a közösségi jog átültetéséből fakadó kötelezettségek és a környezetvédelmi szempontok érvényesítése mellett és az új csődtörvény koncepciójában megfogalmazott tézispontokkal összhangban – számos olyan rendelkezést vezetett be, amelyek célja a gazdasági élet tisztaságának és átláthatóságának, valamint a hitelezői érdekek biztosításának erősítése. E törvény előremutató, jogfejlesztő rendelkezései közül külön kiemelés érdemel, hogy részletes szabályokat állapít meg a nem vitatott vagy elismert követelésen alapuló felszámolási kérelmek benyújtásának előfeltételei, a kérelem elbírálása körébe eső körülmények, illetve a jogerős bírósági határozaton alapuló felszámolási kérelem körében. A törvény megteremti a dologi biztosítékkal rendelkező hitelezők külön kielégítésének jogát, valamint kidolgozza az adós vezetőinek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő speciális csődjogi felelősségi szabályait. A törvény rendezi továbbá a felszámolókkal összefüggő szakmai, összeférhetlenségi kérdéseket.

2. A Javaslat a megváltozott jogi környezethez igazodva és a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével jelentős mértékben újrafogalmazza a csődbűncselekmény (Btk. 290. §) tényállását. A módosítás fontosabb elemei a következők:

- a) a bűncselekmény megnevezésének megváltoztatása,
- b) egy új büntetési alakzat bevezetése,
- c) a tényállás szerkezeti felépítésének módosítása,
- d) a hitelező jogtalan előnyben részesítésének (Btk. 291. §) beépítése a tényállásba.

3. A Javaslat a tényállás címét csődbűncselekményre módosítja, mivel az új tényállásban a hitelező jogtalan előnyben részesítésének a vétsége is helyet kap.

4. A Javaslat a vétkes gazdálkodás bűncselekményével egészíti ki a tényállást. Az új alapeset a bűncselekmény I. alapeseteként az (1) bekezdésbe került, mivel abban a törvényhozó már a csődhelyzet alapját képező fizetéseképtelenség bekövetkeztét megelőzően büntetni rendeli a hitelezők kielégítésére szolgáló vagyon jogellenes elvonását.

A Gt. 30. §-ának (3) bekezdése szerint: a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére, ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált, előírhatja a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét. E külön törvény a Cstv., amelynek módosítása a hivatkozott társasági jogi rendelkezéssel összhangban egy, a hazai jogrendszerben eddig nem létező új jogintézményt

vezetett be. A jogellenes továbbműködés („wrongful trading”) felelősségi alakzatának lényege, hogy megteremti a gazdálkodó szervezet vezetőinek a hitelezőkkel szembeni közvetlen, a magánvagyonukra is kiterjedő polgári jogi felelősségét arra az esetre, ha a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége, illetve a környezeti terhek rendezésének kötelezettsége alapján látták el, és ezáltal a társaság vagyona csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát a Cstv. új 33/A. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Eszerint „a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.” Az új gazdasági jogintézmény bevezetése a büntetőjogi védelem biztosítását igényli. Elnevezése kifejezi, hogy bár a gazdálkodó szervezet működése a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően is jogszerű, azonban a gazdasági társaság vezetői a társasági törvényben foglalt kötelezettségeiket vétkesen megszegik és ezzel a hitelezők kielégítésére szolgáló vagyont csökkentik.

5. A csődbűncselekmény tényállásának a szerkezete több szempontból egyszerűsödik, áttekinthetőbbé válik. A Javaslat a csődbüntett elkövetési magatartásai közül, a Btk. 290. §-ának (1) bekezdésének d) pontjából kiemeli a „vagyonát más módon ténylegesen vagy színleg csökkenti” fordulatot, és ezzel egyértelművé teszi, hogy ez, valamint a hitelezők kielégítésének megghiúsítása konjunktív eredmények. A Btk. 290. §-ának (1) és (3) bekezdésében szabályozott csődbüntett sorrendje felcserélődik, és az új (1) bekezdést követően kerülnek elhelyezésre a tényállásban. Az egyes alapesetek sorrendjének az átalakítását egyrészt az indokolja, hogy a fizetéseképtelenné válást előidéző magatartások időben és logikailag megelőzik a fizetéseképtelenség tényleges bekövetkezését, másrészt az adósnak a fizetéseképtelenség bekövetkeztét megelőzően tanúsított magatartásai is tényállásszerű elkövetési magatartások lehetnek. További módosítás, hogy a Javaslat a külön bekezdésekben szereplő minősített eseteket egy bekezdésbe foglalja, mivel azok között tartalmi különbség nincsen.

6. A hitelező jogtalan előnyben részesítése (Btk. 291. §) és a csődbüntett különböző alakzatainak védett jogi tárgya azonos. E bűncselekmény valójában a csődbűncselekmény olyan önálló alapesete, amely ugyancsak a vagyon védelmén keresztül védi a hitelezők érdekeit. Egyúttal ez a csődbűncselekmények legenyhébb alakzata, mert azon túlmenően, hogy nem jár vagyonvesztéssel, nem is sérti az összes hitelező érdekét. Az azonos védett jogi tárgyra figyelemmel a Javaslat a tényállást beépíti a Btk. 290. §-ának rendszerébe. A Javaslat a hitelező jogtalan előnyben részesítését nem csupán beemeli a csődbűncselekmény tényállásába, de jelentősen módosítja is. A hatályos normaszöveg szerint ez a bűncselekmény a „fizetéseképtelenség tudatában” követhető el. A jogalkotó ezzel valójában a fizetéseképtelenség bekövetkezésének a tényét szabta a bűncselekmény elkövetésének feltételéül, önmagában ugyanis a fizetéseképtelenség tudata – objektív fizetéseképtelenség hiányában – nem alapozhatja meg a tényállásszerűséget. Ebből következően az elkövetés ideje kizárólag a fizetéseképtelenség bekövetkezése utáni időpont lehet. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy ezt a bűncselekményt csak az elrendelt felszámolás ideje alatt lehet elkövetni, ezért a normaszövegben „a felszámolás elrendelését követően” fordulat szerepel.

A jogtalan előnyben részesítést a kielégítési sorrend megsértése fordulattal váltja fel abból a megfontolásból, hogy elkerülje a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezéssel való összeütközést, és ezzel is egyértelművé tegye, hogy az adós e tényállásba ütköző cselekménye kizárólag a felszámolási eljárás során tanúsított magatartása alapján nyerhet értékelést, mivel a Cstv.-ben meghatározott kielégítési sorrend kötelező szabályai csak a felszámolási eljárás megindítását követően érvényesülhetnek. A Javaslat ennek megfelelően módosítja a bűncselekmény elkövetési magatartását is.

7. A joggyakorlat egységének az előmozdítása a tényállás egyes rendelkezéseinek a pontosítását is igényli. Egyrészt a Javaslat (1)-(3) bekezdésében a fizetéképtelenséget (illetve a fizetéképtelenséggel fenyegető helyzetet) a korábbi „gazdasági tevékenysége körében” fordulat helyett „a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet”-hez kapcsolja, mert ez egyértelműbbé teszi a normaszöveget, és jobban megfelel a normavilágosság alkotmányos követelményének.

A Cstv. módosítása (és a normavilágosság követelménye) indokolja az objektív büntethetőségi feltétel [Btk. 290. § (6) bekezdés, valamint 291. § (2) bekezdés] pontosabb meghatározását is. A felszámolási eljárás megindítása még nem eredményezi szükségképpen a felszámolás elrendelését, márpedig az alaptalan felszámolás iránti kérelemnek nem lehet szerepe a büntetőjogi felelősség megállapításánál. Az eljárási feltételekhez kapcsolódó további módosítás, hogy a felszámolási eljárás kötelező kérésének elmulasztására utalás helyett a Javaslat azt határozza meg, hogy a felszámolási eljárás megindítására a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem került sor. Azáltal, hogy a hitelező jogtalan előnyben részesítése bekerül a csődbüntett tényállásába, az eljárási feltételeket elegendő kizárólag ehelyütt meghatározni, ezáltal is egyszerűsítve a büntetőjogi normát.

A 19. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a Javaslat 18. §-a szerint a hitelező jogtalan előnyben részesítése a csődbűncselekmény tényállásába illeszkedik, a Btk. 291/A. §-ában szabályozott értelmező rendelkezés – egyszerűbb megfogalmazással – a Btk. 291. §-ába kerül.

A 20. §-hoz

1. A Btk. 298/A. §-át a Büntető Törvénykönyv módosításáról szóló 1988. évi XII. törvény 1. §-a iktatta be, és kizárólag a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének visszaélését rendelte büntetni. A tényállást az új szövetkezetekről szóló 2000. évi CXLI. törvény 91. §-a egészítette ki a szövetkezet vezető tisztségviselőjére vonatkozó rendelkezésekkel. A gazdálkodó szervezet tagját vagy tagjait megtévesztő cselekményeket valamennyi gazdálkodó szervezet esetében célszerű büntetni, ezért a bűncselekmény tárgyi hatályának és elkövetői oldalának meghatározásakor a gazdasági társaság vagy a szövetkezet kiemelése nem indokolt. A Javaslat ennek megfelelően újraszabályozza a Btk. 298/A. §-ában foglalt gazdasági társaság vagy szövetkezet vezető tisztségviselőjének visszaélését.

2. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról szóló 2005. évi XCI. törvény 17. §-a a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélésről) szóló 2003. január 28-i 2003/6/EK parlamenti és tanácsi irányelv alapján módosította a tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §) tényállását. E módosítás lényeges elemét jelentette, hogy a bűncselekmény alkalmazási körét a szervezet vagyoni helyzetén túlmenő egyéb releváns információkra vonatkozó megtévesztő magatartásokra is kiterjesztette. A Javaslat – hasonlóan a fenti törvényhez – kibővíti a tényállást a pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötése elkövetési fordulattal, továbbá a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetére vonatkozó adatok mellett kiterjeszti a tényállás alkalmazási körét a gazdálkodó szervezetnél vezető állást betöltő személy tevékenységét, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozó pénzügyi eszközt érintő adatokra is.

3. A tényállás rendeltetése, hogy a gazdálkodó szervezet tagjait (tulajdonosait) védje a vállalatvezetés visszaélésével szemben és a büntetőjog eszközeivel (is) garantálja, hogy a szervezet vagyoni helyzetéről, vezetőinek tevékenységéről, illetve a szervezetre vonatkozó pénzügyi eszközökről hiteles információkkal rendelkezzenek. A bűncselekmény a szervezet valamennyi tagjának (tulajdonosának) azonos büntetőjogi védelmet biztosít a Btk. 300/F. §-ának (2) bekezdésében meghatározott vezető állású személyek csalárd magatartásával szemben. Ugyanakkor a gazdasági bűncselekmény sértettje egységesen a tagok (tulajdonosok) összessége. Ezt fejezi ki a Javaslat szövege azzal, hogy bár bűncselekmény egyetlen taggal (tulajdonossal) működő szervezet esetén is tényállásszerű lehet, a törvényi egység folytán több tag (tulajdonos) sérelme esetén is csupán egy rendbeli bűncselekmény állapítható meg.

4. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a gazdasági társaság vagy szövetkezet vezető tisztségviselőjének visszaélése (ahogyan a gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése is) kizárólag a csalás – két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő – alapesetével [Btk. 318. § (2) bekezdés] kerülhet látszólagos alaki halmazatba. Ilyenkor ahhoz képest előbbre hozott büntetőjogi védelmet biztosít, mert az elkövető cselekménye kevesebb feltétel esetén (így az eredmény, azaz a csalás megállapításához megkövetelt kár) hiányában is tényállásszerű. A csalás súlyosabban minősülő alakzatai pedig – a konzumpció, mint a látszólagos alaki halmazat általános elve alapján – magukba olvasztják e bűncselekményt. A kiegészítő szabály további fenntartásának ezért sem elméleti, sem gyakorlati indoka nincsen.

A 21. §-hoz

1. Az új társasági törvény fontos újítása a hitelezővédelem körében, hogy a törzstőke (alaptőke) védelme helyébe a saját tőke védelme lépett. A gazdasági jogszabályban végrehajtott módosítás következményeit a norma védelmére rendelt bűncselekmény, az alaptőke vagy a törzstőke csorbítása (Btk. 298/B. §) tényállásban is indokolt megjeleníteni.

A gazdálkodás biztonságának mérőszáma az új társasági törvényben a saját tőke, a törzstőke (alaptőke) csupán, mint végső viszonyszám jelenik meg. A büntetőjogi védelemnek igazodnia kell ehhez a változáshoz, így a bűncselekmény

elkövetési tárgya a Javaslat szerint a saját tőke, s ehhez igazodik a bűncselekmény új megnevezése is.

2. A saját tőke jogtalan elvonása egyaránt sérti a gazdasági élet biztonságához, illetve a hitelezők érdekeinek védelméhez fűződő társadalmi érdeket. A társaság vagyonát a rendes gazdálkodás is felemésztheti, ez azonban önmagában nem bűncselekmény, mert csak a jogtalan elvonás tényállásszerű. Jogtalan az elvonás, ha az a Gt., illetve az egyéb olyan jogszabályok rendelkezéseibe ütközik, amelyek a Gt.-ben nem szabályozott gazdálkodó szervezet létrehozását, szervezetét, működését, megszűnését szabályozzák.

3. A Javaslat módosítja a tényállás tetteseinek körét. A módosítás szerint e bűncselekményt tettesként a jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezetek vezető állású személye követheti el. A változtatás célja, hogy a tényállásban minden olyan gazdálkodó szervezet szerepeljen, amelyben a saját tőke jogtalan elvonása a gazdasági élet biztonságát, illetve a hitelezők érdekeit sértheti. Ezt a kört a gazdasági viszonyok gyakori változása miatt nem célszerű taxatívén meghatározni, ezért a Javaslat egy átfogó meghatározást ad az érintett gazdálkodó szervezetek megjelölésére. A módosítás további indoka az a gyakorlati tapasztalat, hogy a saját tőke jogtalan elvonására vagy csorbítására nem csak a vezető tisztségviselők tevékenysége vezethet. A vezető állású személy fogalmát a Btk. 300/F. §-ának (2) bekezdése határozza meg.

A 22. §-hoz

A Javaslat kiegészíti a Btk. 298/D. §-ának b) pontját a kockázati tőkealap-kezelési tevékenységgel, mert a Tpt. 1. §-ának r) pontja alapján annak hatálya kiterjed a kockázati tőkealap-kezelésre, mint pénzügyi tevékenységre is.

A 23. §-hoz

1. A Ctv. 89-91. §-ában foglalt rendelkezések alapján a cégbíróság a cég megszüntetésére irányuló eljárást kezdeményezhet az ismeretlen székhelyű céggel szemben, ha a cég tagjai (részvényesei) a törvényes működés helyreállítása érdekében nem teszik meg a szükséges intézkedéseket. A Ctv. 89. §-ának (1) bekezdése alapján a cég ismeretlen székhelyű, ha a székhelyén, illetve telephelyén, fióktelepén sem található, és a cég képviselőjére jogosult személyek lakóhelye is ismeretlen vagy ismeretlennek minősül, mivel a cég képviselőjére jogosult személy lakóhelye külföldön van és nincs a cégjegyzékbe bejegyzett kézbesítési megbízottja (ismeretlen székhelyű cég). A cégek „fantomizálódása” veszélyezteti a forgalom biztonságát, és rendszerint a gazdálkodó szervezet törvényellenes működését jelzi, ezért a Javaslat új bekezdést iktat a Btk. 299. §-ába, amelynek védett jogi tárgya a közhitelű nyilvántartások, elsősorban a cégnyilvántartás hitelességéhez fűződő társadalmi érdek. A Btk. 299. §-a kibővítésének indoka, hogy a büntetőjog eszközeivel szankcionálható legyen a gazdálkodó szervezet székhelyével, illetve a képviselőjére jogosult személyekkel kapcsolatos minden közreműködés, amelynek következtében a cég ismeretlen székhelyűvé válik. A módosítás eredményeként a Javaslat megváltoztatja a tényállás elnevezését.

2. A Btk. 299. §-ába iktatandó új (1) bekezdés, a Ctv. rendelkezéseivel összhangban két elkövetési magatartást tartalmaz. Az első minden magatartást szankcionál, amelynek eredményeként a gazdálkodó szervezet a székhelyén (telephelyén, fióktelepén) nem található, a második pedig azokat rendeli büntetni, amelyek következtében a közhitelű nyilvántartásba (jelen esetben a cégnyilvántartásba) olyan személy kerül a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személyként bejegyzésre, akinek lakóhelye (tartózkodási helye) ismeretlen, vagy ismeretlennek minősül. A gazdálkodó szervezet törvényes működése a forgalom biztonságának egyik fontos záloga. E cselekmények jellemzően minden esetben akadályozzák a gazdálkodó szervezet törvényes működését. A törvényes működés akadályozása veszélyezteti a forgalom biztonságát, megzavarja a piaci viszonyokat, és ezáltal sérti a piaci szereplők érdekeit.

3. Az ítélezési gyakorlat szerint a cég székhelyének megváltozására vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt a gazdasági adatszolgáltatás elmulasztásának a vétsége akkor állapítható meg, ha a cég ügyvezetője a cég székhelyének a megváltozását a létesítő okirat módosításától, hitelesítésétől számított 30 napon belül nem jelenti be a cégbíróságnál (Legfelsőbb Bíróság Bfv. II. 405/2004.). A cég székhelyének a megváltoztatásával kapcsolatos változás-bejelentési kötelezettség ugyanis akkor keletkezik, amikor a társaság taggyűlése legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozatával a létesítő okiratot módosította és e módosítást a jogi képviselő ellenjegyezte, illetve a közjegyző hitelesítette. Ha azonban egy gazdálkodó szervezet kifejezetten azért változtatja meg a székhelyét, hogy ezáltal a cég ne legyen feltalálható, életszerű, hogy a legfőbb szerv a székhely megváltozását nem jelenti be, illetve a társasági szerződést nem módosítja.

A székhely megváltozásának az elmulasztása nem jelenti feltétlenül azt, hogy a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenné válik, ám ez a körülmény a gazdálkodó szervezet köztartozásainak a behajthatatlanságát is eredményezheti. Mindezen indokok alapján szükséges a büntetőjogi védelem azokban az esetekben is, ha az (1) bekezdés szerinti gazdasági adatszolgáltatás elmulasztásának a vétsége egyébként nem lenne megállapítható.

4. Az új tényállás nem képezi akadályát más bűncselekmény megállapíthatóságának. Ha például az elkövetési magatartás egyben kimeríti a hatályos 290. § (1) bekezdésének d) pontjába ütköző csődbüntett tényállását, a két bűncselekmény valóságos halmazata állapítható meg. Szintén halmazat állapítható meg abban az esetben, ha az elkövető azért mulasztja el a gazdasági adatszolgáltatási kötelezettségét, hogy az állami adóvégrehajtást még jobban megnehezítse [Btk. 310. § (2) bekezdés].

A 24. §-hoz

A Javaslat kiegészíti a Btk. 300/F. §-ának (1) és (2) bekezdésében szabályozott értelmező rendelkezéseket annak érdekében, hogy megfelelően alkalmazhatóak legyenek a gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélésére (Btk. 298/A. §), valamint a saját tőke csorbítására (Btk. 298/B. §) is.

A 25-28. §-hoz

1. A pénzmosás tényállását az 1994. évi IX. törvény 23. §-a iktatta be a Btk.-ba. A pénzmosásra vonatkozó rendelkezések annak ellenére többször módosultak, hogy e bűncselekménynek a jogalkalmazói gyakorlata nem alakult ki, nagyon kevés esetben történt vádemelés és még kevesebb esetben született ítélet. A módosítások indoka szinte minden esetben a pénzmosás elleni fellépés hatékonyságának növelését célul kitűző nemzetközi szervezetek (FATF, Európa Tanács PC-R-EV, később MONEYVAL) elvárásainak való megfelelés volt. A tényállást módosította az 1997. évi LXXIII. törvény 45. §-a, az 1998. évi LXXXVII. törvény 74. §-ának (2) bekezdése, illetve az 1999. évi CXX. törvény 19. §-a, amely módosítások lényege az ún. alpbűncselekmények körének a bővítése volt.

A 2002. április 1-jéig hatályos szabályozás a 2000. évi CI. törvénnyel kihirdetett, a pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezmény (1990. évi Egyezmény) rendelkezéseinek megfelelt.

Az alpbűncselekmény elkövetőjének mentesülése a pénzmosás miatti felelősségre vonás alól az 1990. évi Egyezmény értelmében lényegében az államok számára biztosított fenntartási lehetőségnek tekinthető. Az egyes államok pénzmosással szembeni fellépését vizsgáló, a tagállamok kölcsönös értékelésének elvén működő szervezetek (FATF, Európa Tanács PC-R-EV) értékelési gyakorlata során kialakult azonban az az elvárás, hogy az alpbűncselekmény elkövetője által megvalósított pénzmosás – az ún. „saját jövedelemre elkövetett pénzmosás” – szankcionálhatóságát az államok megteremtsék.

Magyarország jogi megoldását 1998. október 12-16. között vizsgálta a PC-R-EV, amelynek során ajánlásként fogalmazta meg a „saját alapok tisztára mosása szankcionálásának lehetőségét”. A 2001. évi CXXI. törvény erre tekintettel koncepcionálisan alakította át a pénzmosás tényállását, megteremtve az alpbűncselekmény elkövetőjének büntethetőségét a pénzmosás miatt is. Az elkövetési magatartások úgy módosulnak, hogy lehetővé tegyék az alpbűncselekmény elkövetőjének pénzmosás miatt történő felelősségre vonását is, így a pénzmosás Btk. szerinti tényállásából kikerültek az akkor hatályos Btk. 303. §-ának (2) bekezdésében foglalt elkövetési magatartások (megszerzi, használja, megőrzi, kezeli, értékesíti), mivel ezeket a cselekményeket az alpbűncselekmény elkövetője szükségszerűen megvalósítja; ezek bármelyike miatt történő felelősségre vonása a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.

A pénzmosás tényállásának védett jogi tárgya a szervezett bűnözés elleni minél hatékonyabb küzdelemhez fűződő társadalmi közösségi érdek, valamint a pénzügyi intézmények és a gazdaság egyéb szereplőinek törvényes működéséhez fűződő közérdek. A szervezett bűnözés hazai és nemzetközi elterjedésével jelentős pénzeszközök és anyagi javak halmozódnak fel a szervezett bűnözői csoportok kezében. E csoportok a bűnös úton szerzett pénzek jelentős részét a legális gazdaságban próbálják befektetni, amelynek célja, hogy a bűnös úton szerzett pénz azonosságát, eredetét elleplezzék, és legális forrásból származó eszköznek tüntessék fel. Ennek érdekében a „piszkos pénzek” megjelennek a pénzügyi intézmények és a gazdaság egyéb szereplőinek hálózataiban.

A védett jogtárgy különbözőségére való tekintettel az alapbűncselekmény elkövetője pénzmosás elkövetése miatt is felelősségre vonhatóvá vált, ha a szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény elkövetéséből származó dolgot eredetének leplezése céljából gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja, illetve azzal összefüggésben pénzügyi vagy bankműveletet végez.

A 2002. április 1-jével hatályba lépett, koncepcionálisan új szabályozás – a jogalkotó álláspontja szerint – a saját jövedelemre elkövetett pénzmosás és a gondatlan pénzmosás szankcionálásának bevezetésével a pénzmosás tényállása jóval szélesebb körben alkalmazhatóvá, és így hatékonyabb eszközzé vált a bűncselekményből származó jövedelmek legális gazdaságba történő visszaforgatása megakadályozásának. Ennek ára az előbb említett elkövetési magatartásoknak a pénzmosás tényállásából történő elhagyása volt.

A 2005. évi Nemzetközi Valuta Alap/Világbank/MONEYVAL vizsgálat azonban hiányosságként állapította meg, hogy ezek az elkövetési magatartások a pénzmosás tényállásában nem szerepelnek.

Az Egyezmény 9. cikkének 1. bekezdése a következő magatartásokat rendeli büntetni:

„9. cikk

A pénzmosással kapcsolatos bűncselekmények

1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy nemzeti joga szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a. a dolog átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolog jövedelemnek minősül, azzal a céllal, hogy a dolog jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alapbűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

b. a dolog valódi természetének, eredetének, helyének, mozgásának, a dologgal történt rendelkezésnek az azon fennálló jogoknak, vagy tulajdonának eltitkolását vagy leplezését, annak ismeretében, hogy a dolog jövedelemnek minősül;

és alkotmányos alapelveiknek, illetve jogrendszerük alapjaitól függően;

c. a dolog megszerzését, birtoklását és használatát, tudva a dologhoz jutás időpontjában, hogy az jövedelemnek minősül;

d. az e cikk értelmében megállapított bármely bűncselekmény kísérletét, elkövetésében való részvételt, segítségnyújtást, az elkövetésre való társulást, szövetkezést, az elkövetésre való felbujtást, az elkövetés megkönnyítését, illetve az ahhoz való tanácsadást.”

A Javaslát a pénzmosás szándékos alakzatánál egyértelműen elkülöníti egymástól a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó dologra elkövetett pénzmosást [Btk. 303. § (1) és (2) bekezdés], valamint a saját maga által

elkövetett büntetendő cselekményből származó dolog tisztára mosását [Btk. 303. § (3) bekezdés]. Ez utóbbi cselekmény változatlanul csak abban az esetben büntetendő, ha a saját maga által elkövetett büntetendő cselekményből származó dolgot az elkövető gazdasági tevékenység során felhasználja, illetve azzal pénzügyi tevékenységet végez, olyan módon, amely alkalmas a dolog ilyen eredetének eltitkolására, elleplezésére.

Az Egyezménynek megfelelően a Javaslat külön kezeli a célzatos, illetve a célzat nélküli elkövetést, és úgy illeszti be a 2001. évi CXXI. törvénnyel történt módosításkor elhagyott elkövetési magatartásokat, hogy azok teljes körűen lefedjék az Egyezményben meghatározott cselekményeket, de igazodjanak a hazai jogi nyelvhez, és felesleges ismétléseket, átfedéseket se tartalmazzanak. Ennek megfelelően a dolgon fennálló jog eltitkolása, elleplezése mellett nem szerepelteti külön a „tulajdon” eltitkolását vagy elleplezését, mivel a tulajdon is jog, illetve ha a célzatos cselekményt büntetni rendeli, akkor nem nevesíti külön az eredményt.

A Javaslat a jogalkalmazás során észlelt értelmezési problémákat is kezeli. Ennek megfelelően a Javaslat egyértelművé teszi, hogy az eredet leplezése, mint célzat kizárólag a dolog büntetendő cselekményből való származására vonatkozik, illetve az egyes elkövetési magatartások pontokba szedésével tisztázza, hogy ez a célzat az összes, a célzatot követő elkövetési magatartásra vonatkozik.

A „pénzügyi és bankművelet” fogalma máshol nem szerepel a Btk.-ban, illetve ezt a fogalmat egyetlen háttérjogszabály sem határozza meg. A jogbiztonság és normavilágosság szempontjából aggályos kifejezést a Javaslat felváltja a „pénzügyi tevékenység, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevétele” gyűjtő fogalommal, amelynek tartalmát a Javaslattal beiktatott új, a Btk. 303/C. §-ának (2) bekezdése ki is fejt.

A gazdasági tevékenység fogalmát a Javaslat – tekintettel arra, hogy az a Btk. több tényállásában is megjelenik – a gazdasági bűncselekményekre (Btk. XVII. Fejezet) vonatkozóan a Btk. 315. §-ának (2) bekezdésébe elhelyezett új értelmező rendelkezéssel határozza meg.

A Javaslat a minősített esetek körét, illetve a büntethetőséget megszüntető okot nem érinti.

2. A pénzmosás gondatlan alakzata változatlanul csak akkor lesz büntethető, ha a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó dolgot valaki gazdasági tevékenység során felhasználja, illetve azzal – a Javaslattal bevezetett új fogalom szerint – pénzügyi tevékenységet végez.

A Javaslat a tényállást a szándékos elkövetéshez hasonló módon kiegészíti az ott szereplő büntethetőséget megszüntető okkal, mivel indokolt, hogy a gondatlan elkövető, aki az elkövetéskor gondatlanságából nem tud arról, hogy a dolog büntetendő cselekményből származik, ellenben később ez számára is ismertté válik, és erről a felderítést segítve a hatóságot értesíti, akkor hasonlóan a bűncselekményt szándékosan elkövetőhöz, a gondatlan elkövető is mentesülhessen a büntetőjogi felelősségre vonás alól.

3. A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása – bár ebben az esetben nem tényleges feljelentésről van szó – leginkább a feljelentési kötelezettség elmulasztásával vethető össze, ami a bűncselekmény súlyát, illetve ennek alapján a kiszabható büntetést illeti. A feljelentési kötelezettség elmulasztása a hatályos Btk.-ban már csak pár helyen található meg, és büntetési tételének felső határa egyik esetben sem haladja meg a két év szabadságvesztést.

Ennek alapján a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség három év szabadságvesztéssel történő fenyegetettsége mindenképpen eltúlzott. Erre az aránytalanságra az Nemzetközi Valuta Alap/Világbank/MONEYVAL vizsgálata is rámutatott, és az ajánlás végrehajtását a már említett 2221/2005. (X. 17.) Korm. határozat mellékletének I/A/4. pontja is elrendeli.

A Javaslat az előbb említettekre tekintettel egy fokozattal enyhíti e bűncselekmény szándékos, illetve gondatlan alakzatának büntetési tételét.

4. A 2005. évi XCI. törvény 15. §-a új törvényi tényállást iktatott be a Btk.-ba jogosulatlan pénzügyi tevékenység alcímmel, amely egyrészt magában foglalja a korábban is büntetni rendelt jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenységet, a jogosulatlan befektetési szolgáltatási tevékenységet, és a jogosulatlan biztosítási tevékenységet, másrészt e büntetendő tevékenységeket kiegészítette a jogosulatlan árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári, továbbá az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, illetve magán-nyugdíjpénztári tevékenységgel. Továbbá a Javaslat kiegészíti ezen felsorolást a kockázati tőkealap-kezelési tevékenységgel.

A Javaslat erre figyelemmel határozza meg a pénzmosással kapcsolatos tényállások vonatkozásában a pénzügyi tevékenység fogalmát.

A pénzügyi szolgáltatás és a kiegészítő pénzügyi szolgáltatás fogalmát a Hpt. 3. §-a; a befektetési és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység fogalmát a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 81. §-a, míg az árutőzsdei szolgáltatási tevékenység fogalmát e törvény 83. §-a határozza meg; a befektetési alapkezelési tevékenység fogalmát ugyanezen törvény 5. §-a (1) bekezdésének 8. pontja határozza meg.

A tőzsde fogalmát a Tpt. 5. §-a (1) bekezdésének 95. pontja, a tőzsdei tevékenység fogalmát a Tpt. 297. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Az elszámolóház fogalmát a Tpt. 5. §-a (1) bekezdésének 33. pontja, az elszámolóházi tevékenységek körét pedig a Tpt. 334. §-a határozza meg. A központi értéktár pedig olyan elszámolóház, amelyet a Felügyelet a Tpt. 336. §-ának megfelelően, ugyanezen szakaszban meghatározott központi értéktári tevékenység végzésére kötelez.

A biztosítási tevékenység részletes szabályait a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény tartalmazza. Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár tevékenységét az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 10. §-a határozza meg.

A magán-nyugdíjpénztári tevékenység részletes szabályait a magánnyugdíjról és a magán-nyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény tartalmazza.

A Javaslat továbbá ennek mentén szabályozza újra mind a szándékosan, mind a gondatlanságból elkövetett pénzmosás esetén a pénzügyi tevékenységet végző szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként történő elkövetést, ezzel is igazodva a jogosulatlan pénzügyi tevékenység (Btk. 298/D. §) tényállásához.

A 29. §-hoz

A Javaslat kis mértékben módosítja a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (Btk. 310/A. §) tényállását. A jogalkalmazásban értelmezési problémát okozott a Btk. 138/A. §-ának és a 310/A. §-ának együttesen történő alkalmazása, mert nehezen volt megállapítható, hogy egy bizonyos értékre elkövetett cselekmény – az elvont adók összegének együttesen történő számítása miatt – hogyan minősül. A Javaslat – a büntetendő cselekmények körének változatlanul hagyása mellett – egy új (7) bekezdés beiktatásával egyértelművé teszi, hogy az adóbevétel csökkenésének meghatározásakor az elvont adók összegét egybe kell számítani, és ez az egybeszámított összeg lesz a Btk. 138/A. §-ának alkalmazása során irányadó, és ezzel ez lesz a minősítés alapja.

A 30. §-hoz

A csempészet és vámorgazdaság (Btk. 312. §) tényállása már a Btk. hatályba lépésekor szerepelt a törvényben, megalkotására az akkori büntetőjogi igények alapján került sor. Az azóta eltelt több évtized során a tényállást két érdemi módosítás érintette. Elsőként az 1996. évi LII. törvény 21. §-a hozzáigazította a tényállás normaszövegét a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény rendelkezéseihez, másodszor pedig az Európai Unió csatlakozásunk alkalmával a vámáru és a vámteher meghatározása miatt értelmező rendelkezés beiktatása vált szükségessé. Ezekon kívül azonban a tényállást kizárólag kisebb, technikai módosítások érintették, így az – a kor igényeit is figyelembe véve – elavultnak tekinthető.

A kor elvárásainak megfelelő, az állam büntetőjogi igényét hatékonyan kifejezésre juttató szemlélet alapján az állami bevételek beszedését, érvényesítését veszélyeztető magatartások esetén az elkövetési tárgy értéke helyett a veszélyeztetés mértékét célszerű vizsgálni. Az ilyen cselekmények társadalomra veszélyessége pontosabban behatárolható, ha a sértett bevételi érdek az elkövetési érték számításának és a cselekmény minősítésének az alapja. Erre tekintettel a Javaslat szerint a büntetés mértéke csempészet esetén nem a csempészett nem közösségi áru értékétől, hanem a vámbevétel csökkenésétől függ, és a cselekmény e szerint minősül. Ez a további következménnyel jár, hogy a vámorgazdaságot nem lehet a csempészettel egy alcím alatt szabályozni, mivel a vámorgazdaság esetén a vámbevétel-csökkenés nem lehet a cselekmény minősítésének az alapja, ott továbbra is az áru értékéből kell kiindulni. Erre tekintettel a Btk. 312. §-a kizárólag a csempészet tényállását tartalmazza, az orgazdaság tényállása pedig kiegészül a csempészettel, így a csempészett nem közösségi árura elkövetett orgazdaság a Btk. 326. §-a alapján nyer büntetőjogi értékelést.

A Javaslat szerint a Btk. új 312. §-a az adócsalás (Btk. 310. §) tényállásának szerkezeti felépítését követve határozza meg a bűncselekmény alapesetét, valamint minősített eseteit. A tényállásból a kulturális javak körébe tartozó tárgy, mint minősítő körülmény kikerül, hiszen a vámbevétel-csökkenés szempontjából az áru jellege nem bír jelentőséggel. Ezen túlmenően – az állami bevételek realizálására irányuló pénzügyi elvárásokra, illetve a büntetőjog nevelő hatását előtérbe helyező politikai elvárásokra is tekintettel – a Javaslat a csempészet tényállásába beiktat egy büntethetőséget megszüntető okot, amely szerint a csempészet alapesetének elkövetője nem büntethető, ha az okozott vámbevétel csökkenéssel azonos összegű tartozását a vádirat benyújtásáig kiegyenlíti. Ez a szabályozás ösztönöz a vámtartozások megfizetésére, ezáltal elősegíti az elmaradt vámbevételek megfizetéséhez fűződő társadalmi érdek érvényesülését.

A Javaslat a tényállás vonatkozásában meghatározza a biztosíték, valamint a vámbevétel-csökkenés fogalmát, valamint a korábban értelmező rendelkezésként szabályozott vámárut, és vámterhet az új tényállás (1) bekezdésében fejt ki, így azok definiálására továbbiakban nincs szükség. Az egyértelműség érdekében a vámárut azonban felváltja a tényállásban a nem közösségi áru fogalma, mivel a háttérjogszabályok is ezt használják. Továbbá a vámellenőrzés fogalma a vámjogban megtalálható, így annak meghatározása a tényállásban nem szükséges.

A Javaslat alapján a cselekmény minősítése a meg nem fizetett vámteher mértékétől függ. A vámteherben az adók, a vámok, az illetékek és egyéb közterhek egységesen, összevontan jelentkeznek. A vámorgazdaság esetében viszont – mivel azt a Btk. 326. §-a szerint kell elbírálni – az ugyanazon értékű csempészett nem közösségi áruval kapcsolatban elkövetett vámorgazdaság a jövőben súlyosabban minősül.

A 31. §-hoz

A Btk. 331. §-a azon – személyi vagyont károsító – vagyon elleni bűncselekményeket sorolja fel, amelyek elkövetője kizárólag magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója. A Javaslat ezen szabályozás mentén kiegészíti a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés tényállását (Btk. 313/C. §) egy új bekezdéssel, amelynek szabályozása követi a Btk. 331. §-ának normaszövegét. Gyakori eset ugyanis, hogy a készpénz-helyettesítő fizetési eszközt (legfőképpen bankkártyát) a sértett valamely családtagja használja, akinek felelősségre vonását rendszerint nem kívánja.

A 32. §-hoz

A Javaslat új értelmező rendelkezést iktat a Btk. 315. §-ának (2) bekezdésébe. A „gazdasági tevékenység” fogalmát a Btk. több rendelkezése is tartalmazza [ld. többek között a hitelezési csalás (Btk. 297/A. §), vagy a pénzmosás (Btk. 303-303/A. §) tényállásait], azonban e fogalom tartalmát értelmező rendelkezésben nem fejt ki. A gazdasági tevékenység fogalmát számos törvény meghatározza, így annak tartalma ezekből könnyen megfejthető lenne. A különböző törvények azonban különböző szóhasználattal, és néha különböző tartalommal határozzák meg e fogalom tartalmát, a teljesség igénye nélkül a következő módokon:

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 7. §-ának 21. pontja szerint: *„gazdasági tevékenység: a bevétel elérése érdekében vagy azt eredményező módon rendszeresen vagy üzletszerűen végzett tevékenység”*.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. §-ának 28. pontja szerint: *„vállalkozási tevékenység: az a rendszeres gazdasági tevékenység, amelyet a magánszemély, illetve a jogi személy vagy egyéb szervezet saját nevében és kockázatára üzletszerűen végez”*.

Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 1. §-ának (3) bekezdése értelmében: *„E törvény alkalmazásában gazdasági tevékenység: nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében történő termelő vagy szolgáltatási tevékenység folytatása”*.

Az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 2. §-ának (1) bekezdése szerint: *„E törvény alkalmazásában gazdasági tevékenység az üzletszerűen – ellenérték fejében, nyereség- és vagyonszerzés céljából, rendszeresen – folytatott termelő vagy szolgáltató tevékenység.”*

A több különböző törvényben szereplő, bizonyos esetekben tartalmilag eltérő meghatározásra tekintettel a Javaslat meghatározza a tényállások vonatkozásában a gazdasági tevékenység fogalmát. A több idézett meghatározásban szereplő „üzletszerűen” kifejezést – figyelemmel arra, hogy az a Btk.-ban meghatározott, és a gazdasági tevékenység fogalmánál nem használható értelemmel foglalt fogalom – a Javaslattal bevezetni kívánt értelmező rendelkezés nem tartalmazza. A nyereség, mint a gazdasági tevékenység célja helyett a Javaslat a bevételt, mint célt vagy eredményt szerepelteti, mivel például a pénzmosás körében elképzelhető a tudatos ténylegesen veszteséges üzemeltetés, amit a bizonylatokon a bűncselekményből származó dolog (pénz) tesz nyereségessé.

A 33. §-hoz

A 30. §-hoz írt részletes indokolásban foglaltak miatt a vámorgazdaságot nem lehet a csempézzettel egy alcím alatt szabályozni, mivel a vámorgazdaság esetén a vámbevétel-csökkenés nem lehet a cselekmény minősítésének az alapja, ott továbbra is az áru értékéből kell kiindulni. Erre tekintettel a Btk. 312. §-a kizárólag a csempézzet tényállását tartalmazza, az orgazdaság tényállása pedig kiegészül a csempézzettel, így a csempézzet nem közösségi árura elkövetett orgazdaság a Btk. 326. §-a alapján nyer büntetőjogi értékelést. A Javaslat e módosítást vezeti át az orgazdaság tényállásán.

A 34. §-hoz

1. Tekintettel arra, hogy szellemi alkotásokon fennálló jogokkal kapcsolatos tényállások keret-tényállások, amelynek tartalmát az ágazati törvények határozzák meg, és az ágazati törvényeknek a nemzetközi szerződésekhez, a közösségi joghoz való igazodást szolgáló módosításait, valamint a joggyakorlat által jelzett értelmezési problémákat az utóbbi időben nem követte megfelelő Btk.-módosítás, így szükségessé vált e tényállások felülvizsgálata.

2. A Btk. hatályos 329. §-ának (2) bekezdése tartalmazza az újítást, mint szellemi alkotást, annak ellenére, hogy az újításokról szóló 63/1998. (III. 31.) Korm. rendeletet 2003. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a 2002. évi XXXIX. törvény 38. §-a (1) bekezdésének d) pontja. Emiatt nem indokolt, hogy a Btk. e szakaszában továbbra is szerepeljen az újítás, ezért a Javaslat azt a felsorolásából hatályon kívül helyezi.

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény Ötödik Részének a 2002. évi XXXIX. törvénnyel megállapított szövege a korábbi egységes oltalmat megszüntetve az általános szabadalmi oltalomtól eltérő, önálló oltalmi formaként szabályozta újra a növényfajták oltalmát, megfelelően az új növényfajták oltalmára 1961-ben létesült nemzetközi egyezmény (az ún. UPOV-egyezmény) felülvizsgált, 1991. évi szövegének. Korábban (az egységes oltalomnak megfelelően) a Btk. 329. §-ának és 329/D. §-ának hatálya kiterjedt a növényfajta-oltalomra is. Ahhoz, hogy e tényállás tárgyi hatálya megfeleljen az eredeti jogalkotói szándéknak, a Btk. 329. §-ának (2) bekezdésében meg kell jeleníteni a növényfajtát, mint szellemi alkotást, a Btk. 329/D. §-ának (1) bekezdésében pedig a növényfajta-oltalmat, mint önálló iparjogvédelmi jogot.

3. A szerzői vagy a szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértéséről rendelkező 329/A. §-sal kapcsolatban a norma megfogalmazása miatt ellentmondásos bírói gyakorlat alakult ki abban a kérdésben, hogy a kizárólagos engedélyezési jog nélküli díjigény megsértésével is meg lehet-e valósítani a tényállást.

A 329/A. § kerettényállás-jellegéből következik, hogy a szerzői jog bármely megsértése a hatálya alá tartozik. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Sztj.) 9. §-ának értelmében a szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok – a személyhez fűződő és a vagyoni jogok – összessége. A vagyoni jogok gyakorlási módjai a felhasználás engedélyezésére való kizárólagos jog, illetve a megfelelő díjazásra való jogosultság a felhasználás engedélyezésére való kizárólagos jog nélkül. A jog megsértésének kérdése független a szerzőnek rendelkezésére álló gyakorlási módoktól: a szerzői jog megsértése megvalósul akkor is, ha egy engedélyköteles cselekményhez nem kérték a jogosult engedélyét, és abban az esetben is, ha a díjigényt nem teljesítették. Ezt megerősíti a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) Magyarországon a 2004. évi XLIX. törvénnyel kihirdetett Szerzői Jogi Szerződésének 12. cikkéhez fűzött közös nyilatkozat is, amely szerint az „e Szerződés vagy a Berni Egyezmény által védett jog megsértésére” történő utalás a kizárólagos jogokat és a díjigényeket is magában foglalja.

A Btk. 329/A. § bevezető szövegének átalakítása tehát annak egyértelművé tételét szolgálja, hogy a szerzői vagy a szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése megvalósulhat a díjigény megsértésével is.

A Btk. 329/A. §-ának hatályba lépése óta eltelt gyakorlati tapasztalatok rámutattak arra, hogy a jelenleg hatályos szabályozás alapján lényegében valamennyi szerzői jogi jogsértés – annak anyagi jelentőségétől és társadalmi veszélyességétől függetlenül – büntetőjogi szankcióval sújtható, ami nem felel meg a

büntetőjog ultima ratio funkciójának. Az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata [18/2000. (VI. 6.) AB határozat, 11/1992. (III. 5.) AB határozat] szerint a bűncselekménnyé nyilvánításnak és a büntetéssel való fenyegetésnek alkotmányos indokokon kell alapulnia, szükségesnek, arányosnak és végső soron igénybe vehetőnek kell lennie.

Mindezek alapján a Javaslat megszünteti a tényállás gondatlan alakzatát. Figyelemmel arra is, hogy a polgári jogi jogérvényesítési eszköztár a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelv átültetésével nemrég jelentősen kibővült, a büntetőjogi jogérvényesítés hatálya alól a Javaslat révén kieső cselekmények tekintetében sem kell attól tartani, hogy azokkal szemben ne lehetne más jogterületekre tartozó eszközökkel hatékonyan fellépni a jogsértésekkel szemben.

4. A Btk.-nak a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszásáról rendelkező 329/B. §-a a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvénnyel egy időben, 1999-ben lépett hatályba. A hatásos műszaki intézkedések védelmének (és ennek keretében az ezeket oltalmazó büntetőjogi tényállás) bevezetését az indokolta, hogy meg kellett teremteni az összhangot a WIPO Szerzői Jogi Szerződéséből és az Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződéséből fakadó nemzetközi kötelezettségekkel.

Az Szjt.-nek az információs társadalomban a szerző és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelvnek való megfelelés érdekében a 2003. évi CII. törvénnyel bekövetkezett módosítása a hatásos műszaki intézkedések védelmét többek között kiegészítette azzal, hogy a megkerülést előkészítő cselekmények körét kibővítette és magát a megkerülési cselekményt (büntetőjogi terminológiával a kijátszást) is egyértelműen megtiltotta. A jogi védelem kiterjesztését indokolta, hogy a megkerülés ugyanúgy gyakori előcselekménye a műszaki védelemből „kiszabadított” műpéldányon elkövetett későbbi szerzői jogsértésnek, mint az egyéb, már korábban is szankcionált cselekmények. Tekintettel arra, hogy a megkerülés komoly (büntetőjogilag szankcionált) szerzői jogi jogsértéseknek is gyakran szolgál előcselekménnyül, indokolt a büntetőjogi tényállás kiegészítése is ezzel a cselekménnyel.

5. Az iparjogvédelmi jogok megsértése tényállás átfogalmazása azt a célt szolgálja, hogy egyértelművé váljon, miszerint ez olyan kerettényállás, amelynek tartalmát a Magyarország által is aláírt nemzetközi szerződéseknek is megfelelő ágazati törvények és közösségi rendeletek határozzák meg. Ennek megfelelően a kerettényállást az alábbi jogszabályok rendelkezései töltik ki:

- a) a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvény,
- b) a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló törvény,
- c) a formatervezési minták oltalmáról szóló törvény,
- d) a használati minták oltalmáról szóló törvény,
- e) a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról szóló törvény,
- f) a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló 1768/92/EGK tanácsi rendelet,
- g) a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet,
- h) a közösségi növényfajta-oltalomról szóló 2100/94/EK tanácsi rendelet,

- i) a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló 1610/96/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- j) a közösségi formatervezési mintáról szóló 6/2002/EK tanácsi rendelet,
- k) a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet.

Egyebekben a tényállás módosítására – a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése tényállásához hasonlóan – az az alkotmányossági érdek és elméleti igény ad okot, hogy a szellemi tulajdonjogok érvényesítését szolgáló büntetőjogi eszköztár jobban megfeleljen az ultima ratio elvének. Így a Javaslat enyhítést vezet be e tényállás esetében is úgy, hogy az alapeset megvalósulásához a jövőben nagyobb vagyoni hátrálynak kell bekövetkeznie.

A 35. §-hoz

A Javaslat újrafogalmazza a Btké. 27. §-ában foglalt, az egyes bűncselekmények értékhatáraival kapcsolatos rendelkezéseket. Az új szabályozásnak – a jobb áttekinthetőség és szerkezeti felépítés mellett – két további indoka van. Egyrészt az Általános Indokolásban kifejtettek alapján felemeli a bűncselekményi értékhatárt százezer forintra, másrészt a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás esetén a Btké. szövegét hozzáigazítja a Btk. 310/A. §-ának normaszövegéhez, amely úgy rendelkezik, hogy e bűncselekmény elkövetése esetében az adóbevétel csökkenésének meghatározásakor az elvont adók összegét egybe kell számítani.

A 36. §-hoz

A Javaslat újrafogalmazza a Btké. 28. §-ában foglalt, az egyes bűncselekmények szabálysértési alakzataival kapcsolatos rendelkezéseket. Az új rendelkezések megalkotása egyrészt a bűncselekményi értékhatárok emelésére tekintettel szükséges, másrészt a Javaslat csempészetre vonatkozó új szabályai indokolják. Az árdrágítás, és a sajtórendészeti vétségre vonatkozó módosítások pedig az alábbiakban kifejtettek miatt indokoltak.

A Btké. hatályos 28 §-ának c) pontja szerint nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha az árdrágítást csekély mennyiségű árura, vagy csekély mértékű nyereség elérése végett követik el. A csekély mennyiség pontos meghatározásával azonban a jogszabály adós marad, mindössze a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának (BK) 120. számú állásfoglalása ad iránymutatást e tekintetben. A BK 120. számú állásfoglalása szerint általában csekély mennyiségű a 20.000 forintot meg nem haladó értékű áru, és csekély mértékű a 2.000 forintot meg nem haladó nyereség. Meg kell azonban jegyezni, hogy a BK állásfoglalások – azok megszűntére tekintettel – jelenleg kizárólag a bírói gyakorlat szempontjából tekinthetők irányadónak, ugyanakkor a jogi norma egyértelmű és pontos megfogalmazása az Alkotmány 2. §-ában meghatározott jogállamiság elvéből levezetett jogbiztonság követelményének az alapeleme, amelynek a Btké. jelzett pontja nem felel meg.

A normavilágosság alkotmányos követelményének, és a Btk.-ban meghatározott értékhatárokra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a Javaslat

szerint akkor valósul meg szabálysértés, ha a cselekményt százezer forintot meg nem haladó értékű árura, vagy húszezer forintot meg nem haladó nyereség elérése végett követik el. A büntetőjogi norma pontos és egzakt meghatározása megszünteti azt a jogbizonytalanságot, amely abból adódott, hogy a csekély mennyiség fogalmát a gyakorlatnak kellett kialakítania.

A Btké. hatályos 28 §-ának j) pontja szerint nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha a sajtórendészeti vétséget csekély mennyiségű sajtótermékre követik el. A csekély mennyiség pontos meghatározásával azonban a jogszabály szintén adós marad, és azt a bírói gyakorlat sem munkálta ki. Ugyanakkor a jogi norma egyértelmű és pontos megfogalmazása a jogbiztonság követelményének az alapeleme, amelynek a Btké. jelzett pontja – az árdrágításhoz hasonlóan – nem felel meg.

A csekély mennyiség számszerű meghatározása azonban nem lehetséges, mert az egyes sajtótermékekre vonatkozó csekély mennyiségek nagymértékben eltérnek egymástól. A pontos meghatározás természetesen nem lehet ugyanaz egy országos napilap, egy helyi terjesztésű időszakos lap, vagy éppen egy elektronikus sajtótermék esetében, ezért Btké. 28. §-a j) pontjának elhagyása mindenképpen indokolt.

A 37. §-hoz

A Javaslat a Be.-nek a megyei bíróságok hatásköréről rendelkező 16. §-a (1) bekezdésének g) és h) pontját módosítja. Ez a módosítás technikai jellegű, és kizárólag a Javaslatban foglalt egyéb, szükséges módosításokat vezeti át.

A 38. §-hoz

A Javaslat módosítja a Be. 17. §-ának (6) bekezdését, amely arról rendelkezik, hogy meghatározott bűncselekmények elbírálása a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság illetékességébe tartozik. Ide sorolja a gazdasági bűncselekményeket (Btk. XVII. Fejezet) is azzal, hogy a pénzügyi bűncselekményekre (Btk. XVII. Fejezet III. Cím) kivételt állapít meg, tehát ezekre az általános illetékességi szabályok irányadóak. A Javaslat a kivételek közé sorolja a Btk. 289. §-ában szabályozott számvitel rendjének megsértését is. A gyakorlati tapasztalatok szerint a számvitel rendjének megsértése körében jellemző elkövetési magatartások ismeretében nem célszerű a különös illetékességi szabály fenntartása, e cselekményeknek a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság illetékességébe utalása. Mivel leggyakrabban egyes pénzügyi bűncselekményekkel összefüggésben követik el, azokhoz hasonlóan az általános illetékességi szabályok alkalmazása indokolt.

A 39. §-hoz

A Javaslat – a Btk. 287. §-ának hatályon kívül helyezése miatt – újraszabályozza a Btk. 263/B. §-ában meghatározott bűncselekményt, és annak alcímét, ezért a Be. 36. §-a (2) bekezdésének a) pontjában a felsorolásnak e törvényhelyre vonatkozó részét ugyancsak módosítani kell, a Btk. 263/B. §-ában

szereplő visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel elnevezésre.

A Be. 36. §-a (2) bekezdésének c) pontját azért szükséges módosítani, mert a Javaslat új bűncselekményt iktat be (könyvvizsgálói kötelelességszegés vétsége), amellyel bővül a Vám- és Pénzügyőrség nyomozati hatásköre, módosítja a csempészet tényállását, amelyből az eddig ott szabályozott vámorgazdaság, átkerül az orgazdaság tényállásába, ezért a csempészett nem közösségi árura elkövetett orgazdaság tekintetében is módosítás indokolt. Ezen túlmenően a csődbűncselekmény címe módosításának megfelelő rendelkezés is átvezetésre kerül.

A Javaslat pontosítja a 2006. évi LXI. törvény 241. §-ának (1) bekezdésével, pontatlanul beiktatott, a Btk. 318. §-ában meghatározott a csalás tényállását érintő rendelkezést.

A 40. §-hoz

A Be. 59. §-a szerint a terhelt, a tanú és a Be.-ben meghatározott más személyek érdekében segítő járhat el. A segítő akkor tud az általa képviselt személy érdekében megfelelő tevékenységet kifejtteni, ha megismerheti azokat az iratokat, amelyek megismerésére az általa képviselt személy jogosult. Erre vonatkozóan a Be. nem tartalmaz rendelkezést, ezt a hiányosságot pótolja a Javaslat.

A 41. §-hoz

A rendelkezés nem jelent tartalmi módosítást, a szabályozás módosítása azért szükséges, mert az Európai Unió kötelezettségeinek megfelelően, a jövőben az e törvényhely szempontjából irányadó jogokat és kötelezettségeket az Országgyűléshez benyújtott külön törvények fogják tartalmazni.

A 42. §-hoz

A Be. 74/B. §-ának (6) bekezdését a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény 21. §-a (4) bekezdésének c) pontja iktatta be a Be.-be. A rendelkezés pontatlanul – jogi segítségnyújtóként – tartalmazza a peren kívüli jogi szolgáltatást nyújtó jogi segítő elnevezését, ezáltal ellentmondás van a Be. és a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény fogalomrendszere között. A módosítás ezt az ellentmondást oldja fel.

A 43. §-hoz

A Be. 82. §-ának (5) bekezdésében, a Be. 191. §-a (2) bekezdésére utaló rendelkezés, és a perújítás szempontjából új bizonyítéknak nem tekinthető tanúvallomást érintő törvényhelyi hivatkozás nem helytálló, ezt korigálja a Javaslat.

A 44. §-hoz

A bíróság elé állítás jogintézménye azt a célt szolgálja, hogy az eljárás egyszerűsítése által az ügyek rövidebb idő alatt befejeződjenek. A Javaslat szerint, ha a bíróság elé állításnak a Be. 517. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételei, és az őrizetbe vétel általános egyaránt fennállnak, a terhelt őrizetbe vétele a bíróság elé állítás céljából is elrendelhető. A gyakorlatban előfordul, hogy a szabadlábon lévő terhelt a bíróság elé állításos tárgyaláson nem jelenik meg, ezáltal az ügy nem intézhető el, annak ellenére, hogy a törvényben meghatározott valamennyi feltétel adott. A rendelkezés célja a jogintézmény hatékonyabbá tétele. Annak hangsúlyozása azonban szükséges, hogy a terhelt őrizetbe vétele a bíróság elé állítás céljából, csak akkor rendelhető el, ha a kényszerintézkedés általános törvényi feltételei is fennállnak.

A 45. §-hoz

A Javaslat pontosítja, és egy új bekezdéssel egészíti ki a Be. 2006. évi LI. törvény 64. §-ának (2) bekezdésével megállapított 146. §-át.

A Be. 146. §-ának (2) bekezdése értelmében az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt ez eljárás folyik, haladéktalanul értesíti az útlevélhatóságot az úti okmány visszavonása érdekében, az e törvényhely szerint meghatározott személyi szabadságot elvonó, illetve korlátozó kényszerintézkedések elrendelése esetén.

A rendelkezésben szereplő „visszavonás” kifejezés nem pontos, az ugyanis minden esetben az úti okmány érvénytelenítését jelentené, azonban nem erről van szó, az útlevélhatóság ténylegesen csak visszatartja az úti okmányt a kényszerintézkedés tartamára, ezért a „visszatartás” a pontos megfogalmazás.

A külföldre utazási tilalom külön törvényben meghatározott fenntartása csak addig lehetséges, amíg az azt megalapozó kényszerintézkedés tart, ezért szükséges arról is rendelkezni, hogy e kényszerintézkedések megszűntetésekor a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság erről is értesítse az útlevélhatóságot.

Külföldi terhelt esetén is értelemszerűen irányadóak a rendelkezések.

A 46. §-hoz

A 2006. évi LI. törvény 65. §-a újraszabályozta az óvadék jogintézményére vonatkozó rendelkezéseket. Ugyancsak e törvény módosította a Be. 146. §-t is, és szüntette meg az úti okmány elvételét, mint kényszerintézkedést. Azonban az óvadéokra vonatkozó rendelkezések között továbbra is szerepel a Be. 147. §-a (4) bekezdésében, hogy a bíróság az óvadék megállapításakor kiutazási tilalmat is elrendelhet.

A Be. 147. §-ának (4) bekezdése nincs összhangban a távoltartás elrendelésének, a Be. 138/A. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeivel. Távoltartás ugyanis nem rendelhető el, abból az okból, hogy a terhelt eljárási cselekményeknél történő jelenlétét biztosítsa, ezért az előzetes letartóztatás óvadék ellenében való megszűntetésekor sem léphet az előzetes letartóztatás helyébe.

A Javaslat a Be. 147. §-a (4) bekezdése harmadik mondatának módosításával összhangot teremt a hivatkozott rendelkezések között.

A 47. §-hoz

A Be. 168. §-a (2) bekezdésének második mondatát – amely a gyanúsított és a tanú vallomásáról készült jelentésre vonatkozóan tartalmazott szabályozást – a 2006. évi LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja, 2006. július 1. napjával hatályon kívül helyezte. A rendelkezés célja az volt, hogy egyértelművé tegye, miszerint a gyanúsított és a tanú vallomásáról nem lehet jelentést készíteni, ezekről az eljárási cselekményeket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A Javaslat erre vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, amely minden e körben felmerülő kétséget kizár, és a szembesítés tekintetében is egyértelművé teszi a jegyzőkönyv készítésének szükségességét.

A 48. §-hoz

A Be. 193. §-a szabályozza a nyomozás iratainak megismerhetőségét. A törvény nem tartalmaz rendelkezést a nyomozás megszüntetésére vonatkozóan, ezért ezt a hiányosságot a Javaslat pótolja. A nyomozás megszüntetése esetén is lehetőséget kell biztosítani a terhelt és védője számára az iratok megismerésére, a Be. 193. §-ának (1) bekezdésében meghatározott általános feltételek szerint.

A 49. §-hoz

Az Alkotmánybíróság a 62/2006. (XI. 23.) AB határozatában megállapította, hogy az Országgyűlés az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő azáltal, hogy a Be. 196. §-ában az ellenvetés intézménye, továbbá a X. Fejezetben a vádemelési határidő szabályozásánál nem nyújtott hatékony jogvédelmi eszközt a büntetőeljárásban részt vevő személyeknek a nyomozó hatóság és az ügyész számára megállapított törvényi határidők túllépése ellen.

Az Alkotmánybíróság határozata tartalmazza, hogy a Be. 196. §-ában meghatározott ellenvetés nem jelent hatékony jogvédelmet a jogosultak számára a nyomozó hatóságot és az ügyészt a nyomozási szakaszban kötelező eljárási határidők túllépése ellen, továbbá, hogy a vádemelésre a törvényben meghatározott határidő túllépését az érintettek egyáltalán nem kifogásolhatják.

A hivatkozott AB határozat szerint „Az Alkotmánybíróság – mérlegelve egyrészt a nyomozó hatóság és az ügyész határidő-túllépéséből, az eljárás emiatti elhúzódásából az alkotmányos alapjogokra, illetve alkotmányosan védett érdekekre háramló hátrányos következmények súlyát, másrészt az ellenvetés szabályozását, illetve a vádemelésre rendelkezésre álló határidő túllépése elleni fellépés lehetőségének hiányát – megállapította, hogy a büntetőeljárás nem hatósági részt vevői számára a törvényhozó nem biztosított hatékony jogvédelmet.

Mivel a hatósági határidő-túllépésnek – a határozatban korábban kifejtett indokok alapján – nincs önálló büntetőeljárási szankciója, a jogállamiság–

jogbiztonság érvényesülése megköveteli, hogy az érintettek a büntetőeljárásnak a bírósági szakaszt megelőző folyamatában is rendelkezzenek olyan jogvédelmi eszközzel, amely részükről is megfelelő ráhatást biztosít a hatóságoknak meghatározott eljárási határidők megtartására. A büntetőeljárásban részt vevő, a hatóságok késedelme által hátrányosan érintett személyeknek olyan „felszólamlási” lehetőséget kell kapniuk, amely megfelelő védelmet nyújt az eljárásnak a nyomozó hatóság és az ügyész határidő túllépéséből, illetve a vádemelési határidő elmulasztásából adódó elhúzódása ellen.

A vádemelési szakaszban semmilyen eszköz nincs a határidő-túllépés jelzésére, a nyomozási szakaszban igénybe vehető ellenvetés pedig nem tekinthető hatékonynak. Mivel az ellenvetést maga a mulasztással vádolt ügyész, illetve az állítólagosan mulasztó nyomozó hatóság vezetője bírálja el, nincs biztosítva, hogy a sérelmezett határidő-túllépésről a nyomozó hatóság vezetőjének értékelése az ügyész, az ügyész részéről történt elbírálás pedig a felettes ügyész tudomására jusson. E nélkül a szabályozás nem garantálja a mulasztás objektív, elfogulatlan megítélését, azt, hogy a mulasztó hatóság a történetek indokolására kényszerüljön, lehetőség legyen a szükséges intézkedések felsőbb szintű meghatározására, továbbá az esetlegesen indokolt fegyelmi és büntetőjogi jogkövetkezmények kezdeményezésére.”

Ugyanakkor az Alkotmánybíróság korábbi határozataiból is egyértelmű, hogy ez nem jelenti azt, hogy a nyomozó hatóság, illetőleg az ügyész határidő-túllépése esetére bírói jogorvoslatot kellene biztosítani, mert a jogorvoslati jog alkotmányos tartalma csak azt követeli meg a jogalkotótól, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét [5/1992. (I.30.) AB határozat, ABH 1992, 27,31.].

Mindebből az következik, hogy a büntetőeljárás nyomozati szakaszát érintően a Be. által szabályozott, a nyomozó hatóság, illetőleg az ügyész határozata elleni panasz alkalmas jogintézmény a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség kiküszöbölésére.

A Javaslattal a panaszjogot biztosítja az intézkedések, illetve az intézkedések elmulasztásának eseteire, a határozatokkal szemben előterjeszhető panaszra vonatkozó rendelkezések alapul vételével.

A nyomozó hatóság vagy az ügyész intézkedésének elmulasztása ellen akkor lehet panasszal élni, ha a Be. az intézkedés megtételére határidőt állapított meg, azonban e határidő eredménytelenül eltelt.

Az intézkedésekről, főként azok elmulasztásáról azonban az érintettek nem feltétlenül értesülnek, vagy csak késedelmesen szereznek azokról tudomást. Ezért az elkésztés okán a panasz indokolás nélküli elutasíthatóságát a Javaslattal kizárja.

Az 50. §-hoz

A büntetőeljárás vádemelési szakaszában az ügyész intézkedése, illetőleg mulasztása ellen nincs jogi eszköz.

Ezért a Be. 196. §-ának újraszabályozása kapcsán kifejtett indokok szükségessé teszik egy új rendelkezés beiktatását a törvénybe, amely szerint a Be. Javaslatlal újraszabályozott 196. §-ában foglaltakat, az adott eljárási szakasz sajátosságaiból adódó eltérések figyelembe vételével alkalmazni kell az ügyész intézkedései, illetve intézkedéseinek elmulasztása esetén is.

Az 51. §-hoz

A Be. 305. §-ának (2) bekezdésében a bíróság intézkedésére vonatkozó szövegrész nem áll összhangban az intézkedés megtételének alapjául szolgáló, a Be. 268. §-ában írottakkal, valamint a Be. – e rendelkezésre utalást tartalmazó – 309. §-ának (1) bekezdésével. A Javaslat elvégzi a szükséges pontosítást.

Az 52. §-hoz

A Be. 392. §-ának (4) bekezdése határozza meg, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban a tanács elnökének miről kell értesíteni a jogosultakat, ha a harmadfokú bíróság tanácsulésen intézi el az ügyet.

A rendelkezés – ellentétben a másodfokú bírósági eljárást érintő szabályozással [Be. 360. § (4) bek.] – nem tartalmazza az ügyben eljáró tanács összetételére vonatkozó értesítési kötelezettséget. Az ügyben eljáró tanács összetételének megismerését indokoltta tevő garanciális szempontoknak ugyanúgy érvényesülniük kell a harmadfokú eljárásban is, mint a másodfokú eljárásban, ezért a Javaslat összhangot teremt a rendelkezések között.

Az 53. §-hoz

A Be. 399. §-ának (2) bekezdése tartalmazza azokat az okokat, amelyek bekövetkezése esetén a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Be. 399. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott okok áttekintése során megállapítható, hogy azok egyike azonos az ugyanezen bekezdés a) pontjában meghatározott okkal.

A b) pontban ugyanis a Be. 373. § (1) bekezdésének II-III. pontjában meghatározott eljárási szabálysértésre történik utalás, amelyek közül a II. pont e) alpontja azt tartalmazza, amikor a bíróság az I. pontban meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása miatt az eljárást megszüntette.

Ugyanakkor az a) pont értelmében a másodfokú bíróság új eljárásra utasításának egyik oka, ha a másodfokú ítélet meghozatala a 373. § (1) bekezdésének I. pontjában meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása alapján történt.

Az a) pontban szabályozott hatályon kívül helyezési ok előfordulhat úgy is, hogy nem a másodfokú eljárásban történik törvénysértés, hanem az első fokú eljárásban, de ezt a másodfokú bíróság nem észleli. Ezt az esetet viszont a Be. 399.

§-ának (3) bekezdése tartalmazza, ezért a második bekezdésben nem indokolt önálló pontként szabályozni.

Ezért a Javaslat szerint a Be. 399. §-ának (2) bekezdéséből a hatályos a) pont szövege elmarad, a jelenlegi b) és c) pont rendelkezései pedig az a) és b) pont jelölést kapják, változatlan tartalommal.

Ennek következtében a Javaslat – tartalmi változtatás nélkül – módosítja a (3) bekezdést is.

Az 54. §-hoz

A Javaslat a Be. 408. §-ának (1) bekezdését egy új f) ponttal egészíti ki, amely szerint perújítási ok, ha a köztársasági elnök a terhelttel szemben a büntetőeljárás megszüntetéséről határoz, a kegyelmi eljárásban. A rendelkezés összefügg a Be. 598. §-a (1) bekezdésének módosításával. A kegyelmi kérelem előterjesztésének visszaélés-szerű gyakorlását kívánja megakadályozni a rendelkezés, azzal, hogy a hatályos szabályozástól eltérően, lehetővé teszi az eljárás folytatását, és az eljárás ügydöntő határozattal befejezését, a kérelem előterjesztését követően is.

Ha viszont a kegyelmi kérelem eredményre vezet, de erről a határozatról a bíróság nem szerez időben tudomást ezért az eljárás jogerősen befejeződött, meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy perújítás keretében a bíróság a kegyelmi határozatnak megfelelő döntést hozzon, és hatályon kívül helyezhesse az ítéletet, illetőleg ítéleteket. Ez a rendelkezés érvényes arra az esetre is, ha a bíróság – nem értesülve a köztársasági elnök korábban meghozott határozatáról – az időközben eljárási kegyelemben részesített vádlottat jogerősen felmenti, ez esetben ugyanis az eljárás folytatására – és a terhelt felmentésére – nem lett volna törvényi lehetőség.

Az 55 §-hoz

A Be. 408. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében perújítási ok, ha az alapügyben az ítéletet a XXV. Fejezet alapján a terhelt távollétében tartott tárgyaláson hozta a bíróság. A Be. 409. §-ának hatályos (3) bekezdése szerint, ha a terhelt az első fokú eljárásban részt vett, majd ismeretlen helyre távozott, és távollétében folytatták le az eljárást, elegendő a perújítást a másodfokú eljárásra nézve elrendelni.

A Javaslat kiegészíti a Be. 409. §-ának (3) bekezdését, és arra az esetre tartalmaz rendelkezést, ha csak a harmadfokú bírósági eljárást folytatták le a terhelt távollétében, ilyenkor a perújítást is csak a harmadfokú eljárásra nézve célszerű elrendelni.

A Javaslat kiegészíti a Be. 409. §-át egy új (4) bekezdéssel, amely szerint a Be. 408. §-a (1) bekezdésének f) pontja esetén a perújítás lefolytatása kötelező.

Az 56. §-hoz

Ha a terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ítéletet hoztak, vagy a terheltet nem a valódi nevén ítélték el [Be. 373. § (1) bek. I. pont d)

alpont], perújításnak is [Be. 408. § (1) bek. b) pont], és felülvizsgálatnak is [Be. 416. § (1) bek. c) pont] helye van. Nem indokolt, hogy egy törvénysértés két különböző rendkívüli jogorvoslati eljárást is megalapozzon, ezért a Javaslat a felülvizsgálati okok közül ezt az okot mellőzi.

Az 57. §-hoz

A Be. 2006. július 1. napjától hatályos 427. §-ának (1) bekezdésében szabályozott esetekben, a törvénynek megfelelő határozat az iratok alapján meghozható, ezekben az esetekben a Legfelsőbb Bíróság – a törvény kötelező rendelkezése szerint – meghozza a törvényes határozatot, akkor is, ha az a terhelt terhére történik.

Ezáltal a Legfelsőbb Bíróságot a törvény arra kötelezi, hogy egyes esetekben olyan terhelt bűnösségét állapítsa meg, akit első és másodfokon egyaránt felmentettek, illetve vele szemben a büntetőeljárást megszüntették.

Ezekben az esetekben a terhelt bűnösségét „első fokon” ténylegesen a Legfelsőbb Bíróság állapítja meg, és ez ellen a határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak, ezáltal a terhelt a bűnösségét megállapító, illetve vele szemben büntetést kiszabó vagy intézkedést alkalmazó határozatot nem támadhatja.

Ezért a Javaslat a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontjából mellőzi azt az esetet, amikor a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, azaz a Legfelsőbb Bíróság a terhelt bűnösségét nem állapíthatja meg.

Az 58. §-hoz

A Be. 427. §-ának (1) bekezdése azokat az eseteket tartalmazza, amikor a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és meghozza a törvénynek megfelelő határozatot. A rendelkezés szerint a törvényes határozat meghozatala kötelező, a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárásra utasításra nem lehetséges. Vannak azonban olyan esetek, amikor az iratok alapján nem lehet meghozni a törvénynek megfelelő határozatot, bizonyítás felvétele a felülvizsgálati eljárásban nem lehetséges, ezért a törvénysértés orvosolhatatlan. A Javaslat annak a lehetőségét teremti meg, hogy ilyen esetekben a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezhesse a megtámadott határozatot, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítsa.

Az 59. §-hoz

A Be. katonai büntetőeljárás hatályát szabályozó 470. §-ának (1) bekezdése a rendőrök hátrányára különbséget tesz a rendvédelmi szervek tagjaira vonatkozó hatásköri rendelkezéseknél.

Azzal, hogy a katonai tanácsok a rendes bírósági szervezet részévé váltak, a különbíráskodás szakbíráskodássá alakult át. Mind az ítélkezési gyakorlat egységességének biztosítása, mind annak szakszerűsége érdekében indokolt, hogy

a katonai életviszonyokban jártas katonai bíró tárgyalja a rendvédelmi szervek tagjai által elkövetett katonai, valamint a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekményeket.

A Be. a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, vagy a közlekedési bűncselekmények körében is a szakbíráskodás logikáját követi, amikor különös illetékességi szabályokat állapít meg, ugyanerről van szó a rendőrség hivatásos állományú tagjai esetében is.

A hatályos szabályozás szerint az érintett bűncselekmények elbírálása az általános hatáskörű bíróságok feladata, ezáltal nem biztosított, hogy az átlagos pertartamnál gyorsabban nyerjenek ezek az ügyek elbírálást, szemben a többi fegyveres szerv tagjainál érvényesülő eljárásokkal, amelyeket a katonai ügyész szervek, illetőleg a katonai tanácsok folytatnak le.

Ez a különbségtétel sem alkotmányossági szempontból, sem büntetőjogi szempontból nem indokolt, ezért a Javaslát a jelenleginél egységesebb szabályozást tartalmaz.

A 60. §-hoz

A Be. 474. §-ának (4) bekezdésében a szövetséges fegyveres erő fogalmára vonatkozó hivatkozás téves, a Javaslát ezt a hibát küszöböli ki.

A 61. §-hoz

A Be. 574. §-ának (3) bekezdését a rendelkezés tartalmának egyértelművé tétele miatt pontosítani kell, ezt végzi el a Javaslát.

A 62. §-hoz

A Be. 581. §-ának (1) bekezdése szerint a terheltnek kártalanítás jár a jogerős ítélet alapján kitöltött szabadságvesztésért, javítóintézeti nevelésért, illetőleg kényszergyógykezelésért, ha rendkívüli jogorvoslat folytán felmentették, enyhébb büntetésre ítélték, próbára bocsátották, megrovásban részesítették, illetőleg az eljárást vele szemben megszüntették vagy megállapították, hogy a kényszergyógykezelést törvényes ok nélkül rendelték el.

Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy, ha a terhelt előzetes letartóztatásban, házi őrizetben, vagy ideiglenes kényszergyógykezelés hatálya alatt volt, de a bíróság nem szabott ki szabadságvesztést, közérdekű munkát, pénzbüntetést vagy kiutasítást, vagy, ha az előzetes letartóztatás, a házi őrizet vagy az ideiglenes kényszergyógykezelés tartama meghaladja a jogerősen kiszabott szabadságvesztés, közérdekű munka tartamát, illetőleg a pénzbüntetés napi tételeinek számát, a terhelt részesülhessen kártalanításban.

Ezekben az esetekben ugyanis a terhelt a kártalanítás jelenleg szabályozott eseteivel egyezően alaptalanul szenved el a kényszerintézkedést, legalábbis annak a jogerős ítélet szerinti büntetés mértékét meghaladóan. Ezért a Javaslát módosítja a Be. 580. §-át.

A 63. §-hoz

A rendelkezés a Be. 408. §-a (1) bekezdésének módosításával áll összefüggésben. A kegyelmi kérelem előterjesztése nem bír halasztó hatállyal az eljárás folytatását illetően, így tehát a vádemelést megelőzően is, és a vádemelést követően is elvégezheti az ügyész, illetőleg a bíróság a szükséges és indokolt eljárási cselekményeket, akár ügydöntő határozatot is hozhat. Hangsúlyozni kell, hogy ez nem jelentheti a kegyelmi kérelem elintézésének kellő indok nélküli késleltetését.

A 64. §-hoz

A Bv. tvr 10. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy más munkahely kijelölése esetén a büntetés-végrehajtási bíró elrendeli a pártfogó felügyelői vélemény beszerzését. Abban az esetben azonban, ha a munkahely vagy az elítélt a pártfogó felügyelőhöz fordul új munkahely kijelölése céljából, a pártfogó felügyelő jelentést készít az ügyész részére az új munkahely kijelölésének indítványozása érdekében. A jelentés az új munkahely kijelöléséhez szükséges minden adatot tartalmaz, ezáltal a pártfogó felügyelői vélemény beszerzésének minden esetben történő kötelező jellegű előírása indokolatlanná válik, és feleslegesen meghosszabbítja az eljárást. A Javaslat ezért úgy rendelkezik, hogy pártfogó felügyelő vélemény beszerzése, akkor szükséges, ha a kijelölhető új munkahelyre vonatkozó pártfogó felügyelő jelentés nem készült.

A 65. §-hoz

A Bv. tvr. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a közérdekű munka végrehajthatósága megszűnésének megállapítására irányuló eljárást a kijelölt munkahely szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le. A Bv. tvr. 66. §-ának (3) bekezdése tartalmazza a végrehajthatóság megszűnésének okait, amelynek b) pontja értelmében, megszűnik a közérdekű munka végrehajthatósága, ha az elítélt – az ítélet jogerőre emelkedését követően – legalább egy évig gyermekgondozási díjban, illetőleg gyermekgondozási segélyben részesült. A Bv. tvr. 66. §-ának (1) bekezdése szerint, ha az elítélt gyermekgondozási díjban, illetőleg gyermekgondozási segélyben részesül, a büntetést kiszabó bíróság a közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére halasztást engedélyez. A halasztás engedélyezése ebben az esetben kötelező, ugyanakkor a halasztást az ítélező bíróság csak a munkahely kijelölését megelőzően engedélyezheti.

Ha tehát a büntetést kiszabó bíróság gyermekgondozási díj, illetőleg gyermekgondozási segély miatt halasztást engedélyez, és az elítélt az ítélet jogerőre emelkedése után legalább egy évig részesült gyermekgondozási díjban, illetőleg gyermekgondozási segélyben, a közérdekű munka büntetés végrehajthatósága megszűnése megállapításának van helye. Kijelölt munkahely hiányában azonban nincs olyan büntetés-végrehajtási bíró, amely a végrehajthatóság megszűnésének megállapítására illetékes lenne. Erre figyelemmel a Javaslat úgy rendelkezik, hogy kijelölt munkahely hiányában az elítélt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró jár el a végrehajthatóság megszűnésének megállapítása során.

A 66. §-hoz

A Bv. tvr. 22. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a büntetés-félbeszakítás időtartama a szabadságvesztésbe nem számít be. A Bv. tvr. azonban nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy börtönben az elítélt rövid tartamú eltávozásának időtartamát, a fogház fokozatban engedélyezhető rövid tartamú eltávozás időtartamát, az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása során engedélyezett eltávozás időtartamát, illetőleg az átmeneti csoportban engedélyezhető eltávozás időtartamát be kell-e számítani a büntetésbe. Ez a jogbiztonság alkotmányos elvének sérelmével járhat. A Javaslat ezért olyan rendelkezéseket iktat be a Bv. tvr. 27. §-ának a) pontjába, a Bv. tvr. 28. §-a (2) bekezdésének a) pontjába, Bv. tvr. 28/A. §-ának (5) bekezdésébe, valamint a Bv. tvr. 29. §-ának (3) bekezdésébe, miszerint a börtönben, illetőleg a fogház fokozatban engedélyezhető rövid tartamú eltávozás, az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása során engedélyezett eltávozás, valamint az átmeneti csoportban engedélyezhető eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.

A 67. §-hoz

A hatályos jogi szabályozásban a fogvatartottnál tartható tárgyak körét miniszteri rendelet határozza meg [a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 1. számú melléklete, valamint a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet melléklete]. Az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy „A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.” A tulajdonhoz való jog alapvető jog. A fogvatartottnál tartható tárgyak körének korlátozása önmagában nem alkotmányellenes, de a korlátozás szükségszerűségének és célhoz kötöttségének az alapjogi korlátozás formai és tartalmi követelményeinek egyaránt meg kell felelnie. A hatályos szabályozás nem felel meg az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdésében előírtaknak. A Javaslat ezért egyrészt törvényi szinten szabályozza az elítéltnél tartható tárgyak körét, és új 36/B. §-t iktat a Bv. tvr. rendelkezéseibe.

Másrészt a Javaslat szerinti szabályozás annyiban is eltér a hatályos szabályozástól, hogy nem taxatív felsorolást tartalmaz a tartható tárgyak körére nézve, hanem abból indul ki, hogy alapesetben az elítéltnél tartható tárgyak köre kizárólag a büntetés-végrehajtási intézet rendjére és biztonságára figyelemmel korlátozható. Ennek eldöntése a büntetés-végrehajtási intézet feladata.

A Javaslat ugyanakkor rendelkezik azon tárgyak köréről is, amelyek korlátozására nincsen lehetőség.

A 68. §-hoz

A Bv. tvr. 22. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a büntetés-félbeszakítás időtartama a szabadságvesztésbe nem számít be. A Bv. tvr. azonban nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy a jutalomként engedélyezett rövid tartamú eltávozás, valamint kimaradás időtartamát be kell-e számítani a büntetés

időtartamába, ez pedig a jogbiztonság alkotmányos elvének sérelmével járhat. A Javaslat ezért olyan rendelkezést iktat a Bv. tvr. 41/A. §-ának (6) bekezdésébe, amely szerint a jutalomként engedélyezett rövid tartamú eltávozás és kimaradás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.

A 69. §-hoz

A Btk. 127. §-ának (1) bekezdése alapján a katonával szemben kiszabott szabadságvesztést a katonai fogdában kell végrehajtani. A katonai fogdában letöltendő fogházbüntetést jelenleg a Magyar Honvédség szervezetének részét képező Katonai Fogházban hajtják végre. Az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat előírta a HM katonai fogház büntetés-végrehajtási szervezetbe történő integrálását.

Erre figyelemmel a Javaslat már arról rendelkezik, hogy a katonai fogda a szabadságvesztés büntetés végrehajtási módja, végrehajtása a büntetés-végrehajtási intézet elkülönített részén történik. A katonai fogda, mint a Btk. szerinti speciális büntetés-végrehajtási mód tehát továbbra is megmarad.

Szükséges rendelkezni a katona szolgálati jogviszonyával összefüggő jogai, illetve kötelezettségeinek gyakorlásáról is, így katonai fogdában büntetésüket töltő elítéltek szolgálati kötelezettségei és jogai annyiban szünetelnek, illetőleg korlátozottak, amennyiben erről az ítélet vagy jogszabály rendelkezik, illetve amennyiben ezek érvényesülése a büntetés céljával ellentétes. Az elítéltek a szabadságvesztés végrehajtása alatt előjárói és feljebbvalói joggal nem rendelkeznek, fegyvert nem viselhetnek, és fegyveres szolgálatot nem láthatnak el.

A 70. §-hoz

A pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés jellegéből adódóan a pénzbüntetés akkor is megfizethető, ha azt a bíróság már átváltoztatta szabadságvesztésre és a szabadságvesztés végrehajtása megkezdődött. A jelenlegi szabályozás szerint, ha az elítélt a pénzbüntetést a szabadságvesztés végrehajtása alatt fizette meg, nyomban szabadon kell bocsátani. Ez a rendelkezés azonban számos esetben gyakorlati problémát okoz, hiszen a befizetés Bírósági Gazdasági Hivatal által történő igazolása nélkül az elítéltet nem lehet szabadon bocsátani, ez pedig értelemszerűen nem teszi lehetővé a befizetést követő nyomban történő szabadítást.

Az Alkotmánybíróság, a bíróságok és más szolgáltatók vagy szervek munkarendjével kapcsolatban megállapította a 667/B/1997. AB határozatában, hogy: *„Nyilvánvaló, ahogy a közigazgatási szerveket és a bíróságokat sem, ugyanúgy a postai és egyéb más szolgáltatókat sem lehet arra kötelezni, hogy az extrém, kivételes esetekre is gondolva alakítsák ki nyitvatartási rendjüket. [...] Az ugyanis elvárható az érintettektől, hogy maguk is kellő gondosságot tanúsítsanak, másik oldalról nézve: ez utóbbit nem pótolhatja a szolgáltató helyekkel szemben támasztott túlzó elvárás.”* (ABH 1999, 592, 597.). Így nem minősül a személyes szabadsághoz való jog aránytalan és szükségtelen korlátozásának, hogy a pénzbüntetés befizetés visszaigazolása a bíróságok munkarendjének megfelelően csak hétköznap történik.

Mindezekre figyelemmel a Javaslat úgy módosítja a Bv. tvr. 69. §-ának (2) bekezdését, hogy ha a pénzbüntetés megfizetésére az átváltoztatott szabadságvesztés büntetés megkezdését követően kerül sor, az elítéltet a befizetés azonosítását követően kell nyomban szabadon bocsátani.

A 71. §-hoz

A kényszergyógykezelésre utalt személy egyfelől a bíróság jogerős határozata alapján büntetés-végrehajtási intézetben elhelyezett és a gyógykezelésben való részvételre kötelezett egyén, másfelől beteg. Helyzetének ez a kétarcúsága adja meg az őt érintő jogi szabályozás jellegét: széles körben vonatkoznak rá a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó rendelkezések, de a beteg mivoltával szorosan összefüggő kérdésekre nézve az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) előírásait kell alkalmazni.

Erre figyelemmel a Javaslat a kényszergyógykezelttel szemben alkalmazható kényszerítő eszközök szabályozását összhangba hozza az Eütv. rendelkezéseivel, tekintettel arra, hogy a hatályos szabályozás nem minden esetben veszi figyelembe az egészségügyi jogi előírásokat.

A Bv. tvr. 84/A. §-ának módosítása azért is szükséges, mert a beteggel szemben alkalmazható kényszerítő eszközök szabályai a Bv. tvr.-ben, valamint a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvényben (Bv. sztv.) található, e rendelkezések azonban több ponton nincsenek összhangban, ami alkotmányos aggályokat vet fel.

A Javaslat a kényszergyógykezelttel szemben az Eütv. szerinti korlátozó intézkedések alkalmazását teszi lehetővé, így ez irányadó kell legyen a büntetés-végrehajtási szervezet számára is. Ugyanakkor a büntetés-végrehajtási szervezet által a Bv. sztv. szerinti kényszerítő eszközök alkalmazhatósága kapcsán is több pontosítást hajt végre a Javaslat.

Egyrészt a jelenlegi szabályokhoz képest egzaktabban, pontosabban határozza meg, hogy milyen célból alkalmazható kényszerítő eszköz a kényszergyógykezelttel szemben. Eszerint a büntetés-végrehajtási szervezet kizárólag abban az esetben alkalmazhatja a korlátozott testi kényszert, ha a kényszergyógykezeltnek az IMEI-ből, avagy a felügyelet mellett az intézeten kívüli tartózkodása színhelyéről történő engedély nélküli eltávozása más módon nem akadályozható meg.

Egyértelművé teszi a Javaslat azt is, hogy a Bv. sztv. szerinti kényszerítő eszközök alkalmazására korlátozottan kerülhet sor, azaz a testi kényszernek csak két módja, a megfogás és a lefogás alkalmazható.

A 72. §-hoz

A pártfogó felügyelet járulékos jellegű intézkedés, erre figyelemmel a Javaslat a Bv. tvr. 102. §-ának (2) bekezdését új b) ponttal egészíti ki. Eszerint megszűnik a

pártfogó felügyelet abban az esetben is, ha a bíróság a próbára bocsátást, a felfüggesztett szabadságvesztést, illetve a feltételes szabadságot megszünteti.

A 73. §-hoz

1. A Bv. tvr. 104. §-ának (1) bekezdése, amely a katona pártfogó felügyeletének végrehajtására vonatkozó szabályokat tartalmazza, számos már hatályon kívül helyezett rendelkezésre hivatkozik. Így a Bv. tvr. 93. §-át, 98-99. §§-ait a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet módosításáról szóló 1993. évi XXXII. törvény 51. §-ának (2) bekezdése, 97. §-át a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról szóló 2005. évi XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyezte hatályon kívül. Erre figyelemmel a Javaslat úgy módosítja a 104. § (1) bekezdését, hogy az a pártfogó felügyelet hatályos rendelkezésire hivatkozzon.

2. Erre figyelemmel a Javaslat kimondja, hogy a katonák pártfogó felügyeletének végrehajtása során az általános végrehajtási szabályok nem alkalmazhatók. Ezzel párhuzamosan a Javaslat beiktatja a katona pártfogó felügyeletének végrehajtására vonatkozó különös szabályokat, amelyek jelenleg miniszteri szintű rendelet [a katonák szabadságvesztésének, előzetes letartóztatásának és pártfogó felügyeletének végrehajtásáról szóló 1/1979. (VIII. 25.) HM-IM együttes rendelet] tartalmaz. E szabályok törvényi szintre emelése az MH katonai fogház büntetés-végrehajtási szervezetbe történő bevonása és ennek következményeképpen a hivatkozott együttes rendelet jövőbeli megszüntetése okán indokolt.

A 74. §-hoz

A Bv. tvr. hatályos szabályozása szerint az elzárás végrehajtása során az elkövető egy alkalommal fogadhat látogatót. Ugyanakkor azokban az esetekben, amikor hosszabb tartamú elzárást kell végrehajtani, vagy több elzárást egymást követően, méltánytalan a látogatás egy alkalomban való korlátozása.

A 75. §-hoz

1. A Javaslat a Bv. tvr. 127. §-ának (1) bekezdése szerinti felhatalmazó rendelkezést módosítja, amelyben az igazságügyért felelős miniszter az érintett miniszterekkel és a legfőbb ügyésszel egyetértésben szabályozza a büntetések és az intézkedések végrehajtásának, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat tevékenységének részletes szabályait.

2. Felhatalmazást kap továbbá az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásának részletes szabályait.

A 76. §-hoz

A Javaslatban írtakra figyelemmel a kényszerítő eszközök korlátozott alkalmazása kapcsán a Bv. sztv. rendelkezéseit is módosítja a Javaslat, és ezzel

megteremti az összhangot a Bv. tvr. rendelkezéseivel a tekintetben, hogy mely kényszerítő eszközök alkalmazhatók a kényszergyógykezelttel szemben.

A kényszergyógykezelt személy érdekeinek védelme azt kívánja, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogosságáról készült jelentést a jelenlegi személyi körön kívül a betegjogi képviselő, illetve a meghatalmazott képviselő is megkapja. Azért is szükséges erről rendelkezni, mert a Javaslat módosítja a Bv. sztv. 17. §-ának (3) bekezdését, amely e személyi kört is feljogosítja kereset, panasz vagy bejelentés megtételére a kényszerítő eszköz alkalmazása kapcsán.

A 77. §-hoz

Az előző szakaszban írtak alapján a Javaslat a kényszergyógykezelt betegjogi képviselőjét, illetve a meghatalmazott képviselőjét is feljogosítja kereset, panasz vagy bejelentés megtételére a kényszerítő eszköz alkalmazása kapcsán.

A 78. §-hoz

A Bv. sztv. hatályos szabályozása lehetőséget ad a lőfegyver használatára „a fogvatartott szökésének a megakadályozása” céljából is. Az Alkotmánybíróság 257/B/2004. AB határozatában megsemmisítette a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 54. §-a j) pontjának azt a rendelkezését, amely szerint a rendőrség az elfogott, bűncselekmény elkövetése miatt őrizetbe vett vagy bírói döntés alapján fogvatartott menekülésének megakadályozása, vagy elfogása céljából lőfegyvert használhat.

Az Alkotmánybíróság a következőkkel indokolta a döntését: *„A menekülő, illetve a menekülést követően elfogás alá eső személy esetében nem áll fenn a rendőrt vagy harmadik személyt érintő veszélyeztetés [...] az államnak hatékonyan kell élnie a rendelkezésére álló alkotmányos eszközökkel. Ez a vizsgált rendelkezés vonatkozásában aképpen konkretizálható, hogy a rendőrség úgy köteles a fogvatartott biztonságos őrzéséről gondoskodni, hogy ezáltal a menekülés elkerülhetővé váljék [...]. A rendőrség számára a jogalkotó megteremtette a biztonságos őrzés feltételeit, eszközrendszerét. Ha az őrzés során olyan mulasztás történik, ami lehetővé teszi a jogilag még felelősségre nem vont fogvatartott szökését, akkor ennek korrigálására nem szolgálhat az élet kioltására is alkalmas eszköz (lőfegyver) használata. Vagyis: az állam életvédelmi kötelezettsége mellett jelen van az őrzési felelősségből fakadó kötelezettsége, ami együttesen már aránytalanná teszi a lőfegyver-használatot az élethez való joggal összefüggésben. Az Alkotmánybíróság azt is figyelembe vette, hogy az állam a fogvatartott menekülését illetően nem marad büntetőjogi eszköz nélkül, mert a Btk. 245. § (1) bekezdése szerint az érintett ezen magatartásával a fogolyszökés bűncselekményét követi el, amelynek alapján büntetőjogilag felelősségre vonható.”*

Mindezekre figyelemmel „a fogvatartott szökésének megakadályozása céljából” történő lőfegyverhasználatra vonatkozó rendelkezést a Javaslat hatályon kívül helyezi a Bv. sztv. 22. §-a (3) bekezdésének g) és h) pontjaiból. Ezzel összefüggésben a Javaslat elhagyja a Bv. sztv. 23. §-a (1) bekezdésének c) és d) pontjai szerinti a kizáró okokat, amelyek e lőfegyver használatára jogosító eset alól állapít meg kivételeket és általánosságban úgy rendelkezik, hogy az elítélt

szökésének megakadályozása, illetve szökése esetén elfogása céljából nincs lehetőség lőfegyverhasználatra.

A 79. §-hoz

A büntetés-végrehajtási szervezet feladatainak ellátása során több olyan személlyel is kapcsolatba kerül, akik nem fogvatartottak, azonban vagy a fogvatartott, vagy a saját jogaik gyakorlása érdekében a személyes, sőt különleges adatainak a büntetés-végrehajtási szervezet általi kezelése, nyilvántartása nem nélkülözhető. Így pl. az elítélt jogosult a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a büntetés-végrehajtási intézet által engedélyezett személyekkel való levelezésre, látogató fogadására, stb. A büntetés-végrehajtási intézet – értelemszerűen – nyilvántartja azoknak a személyeknek a személyes adatait, akikkel a fogvatartott engedéllyel kapcsolatot tarthat.

A Javaslattal ezért megadja a büntetés-végrehajtási szervezet részére azt a felhatalmazást is, amely ahhoz szükséges, hogy az elítélttel kapcsolatot tartó személyek – a kapcsolattartáshoz, valamint a kapcsolattartó személyek azonosításához szükséges – adatainak kezelésére és nyilvántartására is jogosult legyen. Ezen adatok kezelésére azonban kizárólag a kapcsolattartó személy hozzájárulásával kerülhet sor, így a Javaslattal erről is rendelkezik.

A 80. §-hoz

Mivel a Btk. 326. §-ában nem szerepel a vámszabálysértés, mint az gazdaság megelőző cselekménye, és annak szabálysértési jellegére tekintettel nem is szerepelhet, annak érdekében, hogy a százezer forint vámbevétel-csökkenést el nem érő vámszabálysértés elkövetési tárgyára megvalósított gazdaszerű magatartás a jövőben szankcionálható legyen, indokolt egy új tulajdon elleni szabálysértést alkotni. Mivel e szabálysértést indokolt a Vám- és Pénzügyőrség nyomozati hatáskörébe utalni, szükséges az Sztv. 34. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatásköri szabály módosítása is úgy, hogy az ne kizárólag a pénzügyi szabálysértésekre utaljon.

A 81. §-hoz

A 2005. évi XCI. törvény újraszabályozta a Btk. környezet- és természetvédelmi tényállásait, e körben módosította a Btk. 281. §-át, a természetkárosítás tényállását is. A módosítás következtében azonban a Btk. és az Sztv. vonatkozó szabályai között átfedések keletkeztek, így egyes elkövetési magatartások mind a Btk., mind az Sztv. alapján büntethetőek lettek, pl. fokozottan védett élő szervezet egyedét, származékát jogellenesen megrongálja, elviszi, valamint elpusztítja. A Javaslattal az átfedések megszüntetése érdekében úgy módosítja az Sztv. szerinti természetvédelmi szabálysértés tényállását, hogy a jogellenes rongálás, elvitel, illetve elpusztítás kizárólag a védett élő szervezet egyedére, származékára vagy barlangi képződményre vonatkozik, a fokozottan védett élő szervezetek vonatkozásában ezek az elkövetési magatartások a Btk. 281. §-a alapján bűncselekménynek minősülnek.

Emellett a Javaslat alapján továbbra is szabálysértésnek minősül mind a védett, mind a fokozottan védett állatfaj egyedének az élettevékenységében történő jelentős mértékű megzavarása.

A 82. §-hoz

1. A jelenleg hatályos bűncselekményi értékhatárokat a Btk. 138/A. §-ában, valamint a Btké. 27-28. §-aiban az 1999. évi CXX. törvény állapította meg, és 2000. március 1-jétől hatályos. Szintén 2000. március 1-jén lépett hatályba az Sztv., amely igazodva a Btk.-ban foglalt értékhatárokhoz, a tulajdon elleni szabálysértések körében büntetni rendeli a tízezer forintot meg nem haladó értékben elkövetett lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot, a bankkártyával visszaélést, csalást, szándékos rongálást, valamint hűtlen kezelést.

Az inflációra, valamint pergazdasági szempontokra tekintettel mind a Btk. vagyron elleni, mind a gazdasági bűncselekményei esetében indokolt az értékhatár emelése.

Minderre tekintettel a Javaslat a Btk. 138/A. §-ában a kisebb érték alsó határát a jelenlegi tízezer forintról húszezer forintra emeli, erre tekintettel szükséges az Sztv.-ben a Btk.-hoz igazított értékhatárok módosítása is.

2. A 81. §-hoz írt részletes indokolásban kifejtettek miatt a Javaslat egy új tulajdon elleni szabálysértéssel egészíti ki az Sztv. 157. §-át, amely miatt az eljárás a vám- és pénzügyőrség hatáskörébe tartozik.

A 83. §-hoz

A Javaslat módosítja az Sztv. 158-159. §-át, amely a csempészet és vámorgazdaság szabálysértési alakzatáról rendelkezik. A módosítás a Javaslat 30. §-ában foglaltakat, és az ehhez a szakaszhoz írt részletes indokolásban kifejtett változásokat vezeti át a normaszövegen. Továbbá, mivel a vámorgazdaság szabálysértési alakzata a módosítással beolvadt az Sztv. 157. §-ába, azt a Javaslat hatályon kívül helyezi, úgy, hogy az eddig az Sztv. 159/A. §-ában szereplő értelmező rendelkezést lépteti az Sztv. 159. §-ának a helyébe.

A 84. §-hoz

Az Európai Központi Bank (EKB) 2003. március 20-án kelt határozata rendelkezik az euro-bankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról, a szintén 2003. március 20-án kelt iránymutatása pedig a szabálytalan eurobankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euro-bankjegyek cseréjéről és bevonásáról. Ezt követően az Európai Unió Tanácsa 2004. december 6-án elfogadta az euroérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló 2182/2004/EK tanácsi rendeletet, majd a 2183/2004/EK tanácsi rendeletben ennek alkalmazását kiterjesztette az eurot nem használó tagállamokra is. Az uniós jog értelmében szankcionálni kell egyes érmekről és zsetonokról jogosulatlan utánzat készítését, megszerzését, azok tartását, behozatalát, valamint forgalmazását. Mindezeknek a

jogi aktusoknak való megfelelés érdekében is született meg a magyar törvényes fizetőeszköz és az euro utánzatáról szóló 1/2006. (II. 15.) MNB rendelet.

Az Sztv. 163. §-a tartalmazza a pénzutánzattal kapcsolatos szabályok megszegését. A tényállás azonban egyrészt – a hazai szabályozás időközbeni változása miatt – nem áll összhangban a forintbankjegyek és -érmék utánzataira vonatkozó hatályos rendelkezésekkel, másrészt nem terjed ki az euroérmékre és bankjegyekre. A Javaslat értelmében – figyelemmel az utánzatokra vonatkozó, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvényben, az annak felhatalmazása alapján kiadott, a 1/2006. MNB rendeletben, valamint a hatályos uniós jogi aktusokban foglalt szabályokra – az Sztv. 163. §-ában jelenleg meghatározott elkövetési magatartások köre kibővül.

A Javaslat szerint a tényállás (1) bekezdése a súlyosabb jogsértő cselekményeket tartalmazza, míg a (2) bekezdés az enyhébb súlyú elkövetési magatartásokat foglalja magában. Az (1) bekezdés alapján az büntetendő, aki a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott, illetve forgalomba hozott és forgalomban lévő bankjegyről vagy érméről, valamint euro-bankjegyről vagy -érméről engedélyhez kötött utánzatot jogosulatlanul készít, megszerez, tart, azt az országba behozza, vagy utánzatként forgalomba hozza. Eszerint tehát csak az engedélyhez kötött utánzatokkal kapcsolatos elkövetési magatartások tartoznak a szabálysértési jog hatálya alá, az ex lege tiltott utánzatokkal kapcsolatos cselekményekre már a büntetőjog az irányadó, a szabályszerű, engedélyhez nem kötött utánzatokkal kapcsolatos cselekmények pedig nem tiltottak. A tényállás szerint a forgalomba hozatal akkor minősül szabálysértésnek, ha azt utánzatként hozzák forgalomba, ellenkező esetben a pénzhamisítás büntetőjogi tényállása is felmerül.

A tényállás elkövetési tárgyai a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott, illetve forgalomba hozott és forgalomban lévő bankjegyek vagy érmék, valamint az euro-bankjegyek illetve euro-érmék.

A (3) bekezdés értelmező rendelkezésként a magyar és az uniós jogban hatályos utánzatfogalmakra utal. Az MNB rendelet meghatározza, hogy mi minősül a forintbankjegy és -érme utánzatának, melyek a tiltott, a szabályszerű és az engedélyhez kötött utánzatok. Az EKB határozata rögzíti, hogy mik az eurobankjegy-utánzatok készítésének szabályai, a tanácsi rendelet pedig meghatározza, hogy mely, az euroérmékhez hasonló érméknek és zsetonoknak tilos a gyártása, forgalmazása, illetve az országba történő behozatala.

A 85. §-hoz

A Javaslat módosítja a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 4. §-ának s) pontját. Eszerint a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló törvény a jövőben – a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központról szóló 2000. évi CXXVI. törvény helyett – itt határozza meg, hogy mi tekintendő szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekménynek. A Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központról szóló 2000. évi CXXVI. törvényt a kormányzati szervezetelakítással

összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 153. §-a ugyanis hatályon kívül helyezte.

A 86. §-hoz

A bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény (Bnyt.) 37. §-ának c) pontjának rendelkezése megadja a lehetőséget a büntetés-végrehajtási szervezetnek, hogy adatot igényeljen a bűnügyi nyilvántartás daktiloszkópiai és fényképanyilvántartásából, hiszen a büntetés-végrehajtási intézetnek a fogvatartottak befogadásakor jogszabályi kötelezettsége a személyazonosítás. A Bnyt. e rendelkezése azonban nem elégíti ki az adatkezelésre vonatkozó alkotmányos követelményeket, hiszen sem az adatkezelés célhoz kötöttsége, sem a jogkorlátozás szükségessége nem érvényesül megfelelően.

Erre figyelemmel a Javaslát egyértelművé teszi, hogy az adatok igénylésére kizárólag a személyazonosítás, különösen pedig a befogadáskor történő személyazonosítás céljából kerülhet sor. Az adatok igénylését a Javaslát nem kizárólag a befogadási eljáráshoz köti, mert biztosítani kell azt, hogy – a személyazonosság kétségesége esetén – a már befogadott fogvatartottak esetében is sor kerülhessen a személyazonosításra.

A jogkorlátozás szükségességének alkotmányos elvét szem előtt tartva a Javaslát pontosan meghatározza, hogy mely adatok igénylésére van lehetőség a fentebb írt célból. A daktiloszkópiai és fényképanyilvántartás olyan különösen érzékeny személyes adatokat is tartalmaznak, mint az ujjlenyomat, avagy más biometrikus azonosítók. Ezek igénylésére a személyazonosításhoz nincsen szükség, így igénylésük lehetősége alkotmányos alapjogok indokolatlan korlátozására adna módot.

Mindebből következően a Javaslát a Bnyt. 10. §-ának a) pontjában meghatározott adatok [nyilvántartott természetes személyazonosító adatok (családi és utónév, nők esetében leánykori családi és utónév), születési helye és idő, lakóhely, stb.] igénylésére ad felhatalmazást.

A Javaslát az igényelt és átvett adatokat haladéktalanul törölni rendeli a személyazonosítást követően.

A 87-89. §-hoz

A Javaslát pontosítja azokat a törvényeket, amelyek egyes Btk.-beli tényállás-címekre hivatkoznak. A Javaslát ugyanis egyes tényállások címét megváltoztatta, illetve új tényállások kerültek a Btk.-ba, így szükséges ezeket a változásokat átvezetni az azokra hivatkozó más, nem kifejezetten büntetőjogi tárgyú törvényekben is.

A 90. §-hoz

1. A Javaslát hatályba léptető szakasza úgy rendelkezik, hogy a törvény 2007. június 1. napján lép hatályba.

2. 1. A (2) bekezdés azokat a jogszabályi rendelkezéseket veszi számba, amelyek 2007. június 1. napjával hatályukat veszítik. Ezek többsége technikai jellegű módosítás, amely kapcsolódik a Javaslatban foglaltakhoz, néhány pedig korábbi jogszabály-változásnak való megfelelés érdekében szükséges. A Javaslat továbbá eleget tesz a deregulációs követelményeknek is, mivel hatályon kívül helyezi a Javaslatban foglalt jogszabályok azon korábbi módosításait, amelyeket a Javaslat érint.

2. 2. Az Alkotmánybíróság 37/2002. (IX. 4.) AB határozata megsemmisítette a Btk. 200. §-át, a természet elleni erőszakos fajtalanság tényállását. A Btk. 42. §-a felsorolja, hogy mely bűncselekmények esetén kell a három évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést fegyházban végrehajtani. A felsorolásban szerepel a már hatályon kívül helyezett természet elleni fajtalanság címére, valamint a Btk. 200. §-ának (2)-(3) bekezdéseire történő utalás. A Javaslat hatályon kívül helyezi a Btk.-ban már nem létező tényállásra és annak számára való hivatkozást.

2. 3. A Javaslat hatályon kívül helyezi a Btk. 213. §-ának a) pontját, amely büntetni rendeli azt, aki engedély vagy nyilvántartásba vétel nélkül állít elő, vagy terjeszt olyan sajtóterméket, amelynek előállításához vagy terjesztéséhez engedély vagy nyilvántartásba vétel szükséges. Az Stv. – az Rtv. 1996. február 1-jei hatálybalépését megelőző – rendelkezései szerint sajtóterméket kizárólag engedéllyel lehetett előállítani és nyilvánosan közölni. Az Rtv. hatálybalépésével azonban a korábbi engedélyezési rendszer megszűnt, ennek helyébe a műsorszolgáltatási szerződés lépett. Az Stv. hatályos 12. §-ának (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„12. § (1) Mindenkinek jogában áll sajtóterméket előállítani és nyilvánosan közölni. Ezt a jogot törvény a feltétlenül szükséges és arányos mértékben – más alapvető alkotmányos jog érvényesülése érdekében – korlátozhatja.

(2) Időszaki lap előállítása és nyilvános közzébe bejelentési kötelezettség alá esik. A bejelentés alapján az időszaki lapot nyilvántartásba veszik. A nyilvántartásba vétel előtt az időszaki lap nem terjeszthető.”

Ezzel a módosítással megszűnt a sajtótermékek engedélyezésének korábbi rendszere. Az Stv., valamint végrehajtási rendelete ugyan több helyen még tartalmaz rendelkezéseket az engedélyezéssel kapcsolatban, de ezek valójában „üres” szabályok az engedélyezési kötelezettség megszűntére tekintettel. Ezt egyébként a gyakorlat is igazolja, hiszen az Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM) nem végez engedélyezési tevékenységet. Ugyanakkor az időszaki lapok előállításának és nyilvános közzébe bejelentési kötelezettsége fennmaradt, és az ezzel kapcsolatos sajtóigazgatási (nyilvántartási) tevékenységet az OKM jelenleg is végzi.

Mindezeket figyelembe véve a sajtórendészeti vétség első elkövetési magatartásának részleges fenntartása igazolható lehetne. Ugyanakkor a Btk. 213. §-ának a) pontja közigazgatási jellegű kötelezettséghez kapcsol büntetőjogi jogkövetkezményt, amely alapvetően megkérdőjelezi azt, hogy „az emberi jogokat és szabadságokat szükségképpen korlátozó büntetőjogi eszközrendszert csak a feltétlenül szükséges esetben és arányos mértékben indokolt igénybe venni akkor, ha az alkotmányos vagy az Alkotmányra visszavezethető állami, társadalmi,

gazdasági célok, értékek megóvása más módon nem lehetséges”. [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 176.]

Nem indokolt tehát a demokratikus jogállam körülményei között büntetőjogi következményt fűzni (ill. azt fenntartani) egy egyszerű – a sajtótermék tartalmától független – igazgatási kötelezettség megszegéséhez. Ennek megítélésébe be kell vonni azt a tényt is, hogy a jogrendszerben igen nagyszámú közigazgatási jogviszonyt szabályozó jogszabály ír elő kötelezettségeket az ügyfelek és az eljárások más résztvevői részére, és ezek (ritka, pl. a közbizalmat sértő cselekmények, így a hamis tanúzás kivételével) nem vonnak maguk után büntetőjogi jogkövetkezményeket.

2. 4. A Javaslat hatályon kívül helyezi a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés (Btk. 264/C. §) tényállásából a különös visszaesésre, valamint ezzel összefüggésben a hasonló jellegű bűncselekményekre vonatkozó rendelkezéseket, tekintettel a Javaslat 11-13. §-aiban foglaltakkal.

2. 5. A Javaslat hatályon kívül helyezi továbbá a Btk. 298/C. §-ában foglalt valótlan érték megjelölésének tényállását. Az (1) bekezdés hatályon kívül helyezése azért indokolt, mert a nem pénzbeli hozzájárulás szolgáltatása és értékének a jelentősége az új társasági jogi szabályok alapján relativizálódott. A nem pénzbeli hozzájárulás bizonyosan kizárólag a szolgáltatásakor áll a társaság rendelkezésére. Előfordulhat, hogy már igen rövid időn belül értékesítésre kerül, és ezzel a társaság saját tőkéjét növeli, amely egyébként is állandóan változik. Mivel a nem pénzbeli hozzájárulás értéke már nem játszik jelentős szerepet a gazdasági társaságok megítélésében, elegendőnek mutatkozik a Gt. 14. §-ának (4) bekezdésében foglalt szabály, amely szerint „a nem pénzbeli hozzájárulást szolgáltató tag (részvényes) a hozzájárulás szolgáltatásától számított ötéves jogvesztő határidőn belül helytállni tartozik a gazdasági társaságnak azért, hogy a társasági szerződésben megjelölt érték nem haladja meg a nem pénzbeli hozzájárulásnak a szolgáltatás idején fennálló értékét. Azok a tagok, akik valamely tag nem pénzbeli hozzájárulását tudomásuk ellenére a szolgáltatás kori értéket meghaladó értékkel fogadták el, a nem vagyoni szolgáltatást teljesítővel együtt egyetemlegesen és korlátlanul felelnek a társaság felé az abból származó károkért”.

A hatályon kívül helyezés további indoka, hogy a Gt. 114. §-ának (3) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság esetén – függetlenül attól, hogy a nem pénzbeli hozzájárulás értékét könyvvizsgáló vagy más szakértő határozza meg – az apport értékét a tagok maguk állapítják meg és fogadják el. A könyvvizsgálói értékelés ilyen esetben tehát legfeljebb javaslat lehet az apport értékére, amelyet a tagok nem köteles figyelembe venni.

A Btk. 298/C. §-a (2) bekezdésének hatályban tartása azért nem indokolt, mert a gazdasági társaság részére nem pénzbeli hozzájárulásként szolgáltatott, az államháztartás alárendszereihez tartozó, illetve az állami, önkormányzati tulajdonban álló vagyon értékének a könyvvizsgáló által megállapított értékénél alacsonyabb értéken történő megjelölése nem zavarja meg a társaság belső és külső viszonyait. Nem a gazdálkodási kötelezettségeket vagy a gazdálkodás rendjét sérti, hanem a vagyonkezelési (felügyeleti) kötelezettség megszegésével összefüggésben vagyoni

hátrányt okoz, ezért vagyon elleni bűncselekmény, a hűtlen, vagy a hanyag kezelés megállapítását eredményezheti.

2. 6. Figyelemmel a Btké. 28. §-a c) pontjának Javaslat szerinti módosítására, és annak részletes indokolásában írtakra, hatályon kívül kell helyezni a Btk. 301. §-a (2) bekezdésének c) pontját, mivel az a jelentős mennyiségű árura vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket.

2. 7. A 62/2006. (XI. 23.) AB határozatnak való megfelelés érdekében a Javaslat hatályon kívül helyezi a Be. 150. §-ának (6) bekezdését. Az egyes törvények mentelmi jogra vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról szóló 2006. évi LXXXVII. törvény módosította a Be. mentességre vonatkozó 551-552. §-ait, ezért az 552. § (2) bekezdésének technikai jellegű módosítása is szükséges.

2. 8. Az Sztv. 36. §-ának (2) bekezdése alapján elzárásról kizárólag a bíróság határozhat. Ennek megfelelően a Javaslat hatályon kívül helyezi a Bv. tvr. 122. §-ának (1) bekezdéséből a szabálysértési hatóságra vonatkozó szövegrészt.

A szigorított javító-nevelő munka 1993-ban hatályon kívül helyezésre került a büntetések és az intézkedések rendszeréből. Erre figyelemmel a Javaslat hatályon kívül helyezi a Bv. tvr. 123. §-ának (2) bekezdéséből a szigorított javító-nevelő munkára vonatkozó rendelkezést.

2. 9. A Javaslat figyelemmel van az Alkotmánybíróság a 257/B/2004. AB határozatára, amelyben a testület a következő megállapításokat tette a rendvédelmi szervek lőfegyverhasználata kapcsán: *„A lőfegyverhasználatnak a felsorolt szervezetekre irányadó szabályait összevetve megállapítható, hogy a szabályozás terjedelme törvényenként különböző, az egyes esetek feltételrendszere, szóhasználata pedig részben megegyezik, részben egymástól eltérő. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat: nincs olyan, az Alkotmányban meghatározott vagy abból levezethető követelmény, hogy a jogalkotónak egységesen kellene szabályoznia a lőfegyverhasználatot. Éppen ellenkezőleg: a jogalkotónak figyelembe kell vennie a lőfegyver-használati joggal felruházható szervezetek feladat- és hatáskörében megmutatkozó különbségeket, és a vizsgált jogosítványra vonatkozó szabályozást ennek megfelelően, az adott szervezetre rendeltén kell kialakítania. Az élethez való alapjog érvényesülésének vizsgálata szempontjából azonban bizonyos szabályozásbeli összefüggéseket nem lehet figyelmen kívül hagyni.”*

Az első ilyen összefüggés a lőfegyver-használati jogosultság terjedelmének meghatározása [...]. A jogosultság egyes eseteinek áttekintése alapján megállapítható, hogy valamennyi érintett szervet (a szerv részéről eljáró jogosított személyt) felruházott a jogalkotó a lőfegyver használatára akkor, ha ez az élet elleni közvetlen fenyegetés vagy támadás, illetve a testi épséget súlyosan veszélyeztető közvetlen támadás elhárítását szolgálja.”

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása, rombolás, kémkedés, népirtás, bűncselekmények elkövetőinek elfogása érdekében alkalmazandó lőfegyverhasználat nem minden esetben felel meg az alkotmányos

követelményeknek. Erre figyelemmel a Bvsz. tv. lőfegyverhasználatra vonatkozó szabályai közül e bűncselekményeket a Javaslat hatályon kívül helyezi.

3. 1. A (3) bekezdés tartalmazza a szövegrészt módosító egyes rendelkezéseket. A Btk. 33. §-a (2) bekezdésének e) pontja tévesen tartalmazza a terrorcselekmény súlyosabban minősülő esetének (ha a halált szándékosan okozva követik el) hivatkozását. Az utalás a terrorcselekmény tényállásának a 2003. évi II. törvénnyel történt módosítása óta nem pontos, erre tekintettel a Javaslat kijavítja a hivatkozást.

3. 2. A Javaslat 11-13. §-ában foglalt módosításokkal kapcsolatos pontosító rendelkezéseket a Javaslat 91. §-a (3) bekezdésének a), b), j) és l) pontja tartalmazza.

3. 3. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 77. §-ának (5) bekezdése hatályon kívül helyezte a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelőségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvényt, egyben megszüntette a politikai államtitkár, valamint a közigazgatási államtitkár tisztségeket és helyettük bevezette az államtitkár, valamint szakállamtitkár titulusokat. A Javaslat követve a háttérjogszabály változását, a hivatalos személyek körében módosítja az utalást „politikai államtitkárról” „államtitkára és szakállamtitkára”.

3. 4. A Btk. 77/A. §-ának (1) bekezdése szerint kivételesen mellőzhető azon dolog elkobzása, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez használtak, vagy arra szántak, illetőleg amelyre a bűncselekményt elkövették, ha az elkövetőre vagy a tulajdonosra a bűncselekmény súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene. Vannak azonban olyan bűncselekmények, amelyek esetében ez a méltányosság nem indokolt, hiszen olyan dolgokról van szó, amelyek birtoklása, tartása önmagában is veszélyes a társadalomra. (pl. robbanóanyagok, lőfegyverek, kábítószer, stb.) A törvényi feltételek fennállta esetén e dolgokat el kell kobozni. Ebből kifolyólag a Javaslat – annak 13. §-ában foglaltakra is tekintettel – kiegészíti a Btk 286. §-ában található felsorolást a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés tényállásával (Btk. 263/B. §), hiszen – e bűncselekmény elkövetési tárgyául szolgáló áruk jellegére figyelemmel – ez esetben sem indokolt az elkobzás mellőzésének a megengedése.

3. 5. A Bv. tvr. 62. §-a (1) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy a kijelölt munkahely köteles a bíróság által megküldött nyilvántartó lapot vezetni, és az elítélttel kapcsolatban kért felvilágosítást a bíróságnak megadni. A gyakorlatban azonban bv. bíró a pártfogó felügyelőnek küldi meg a nyilvántartó lapot, majd azt a pártfogó felügyelő küldi meg a kijelölt munkahely részére. A munkavégzéssel kapcsolatos felvilágosítást ugyancsak nem a bíróság, hanem – a kialakult gyakorlat szerint – a pártfogó felügyelő részére adja meg a munkahely. Ennek megfelelően rendelkezik a Javaslat. Ennek megfelelő módosítást tartalmaz a Javaslat 64. §-a is. Továbbá a Bv. tvr. 62. §-ának (2) bekezdése rögzíti, hogy a munkáltató a bíróságot értesíti, ha az elítélt a büntetését megkezdte, munkakötelezettségének nem tesz eleget, más munkahely kijelölése indokolt, vagy büntetését letöltötte. A gyakorlatban azonban a munkáltató nem a bíróságot, hanem a pártfogó felügyelőt értesíti ezekben

az esetekben, hiszen egyértelműen a pártfogó felügyelő feladata a közérdekű munka végrehajtásának ellenőrzése.

3. 6. Figyelemmel arra, hogy az MH katonai fogház integrálásra kerül a büntetés-végrehajtás szervezetésbe, katonai fogda elnevezéssel, a Magyar honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 117. §-ának (1) bekezdésében a fogház helyett katonai fogdáról rendelkezik a Javaslát.

3. 7. A Javaslát elvégzi a kormányzati szervezetalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény miatt szükséges módosításokat a büntetőjogi tárgyú jogszabályokban.

4. A Javaslát – a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés új tényállása miatt – a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. CXXV. törvényt külön bekezdésben módosítja. Ennek indoka, hogy az Alkotmány 40/A. §-ának (4) bekezdése értelmében e törvény módosításához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

5. Tekintettel arra, hogy a Btk. 195/A. §-át és alcímét a Javaslát hatályon kívül helyezi, az (5) bekezdés rendelkezik arról, hogy a nem lép hatályba az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 17. §-ának (8) bekezdésében a „195/A. § (tiltott pornográf felvétellel visszaélés) és” szövegrész.

A 91. §-hoz

A Javaslát megállapítja, hogy a módosítások az Európai Unió mely rendeleteinek, irányelvének, illetve kerethatározatának végrehajtását szolgálják.